

FORUM

SZKOLENIOWE

Temat numeru

Dzielnicowy Roku – reaktywacja

s. 4

➤ Zastępca Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji insp. Roman Rabsztyn o roli dzielnicowego

s. 57

➤ Poetka policjantka Anna Zielińska-Brudek o sobie i swojej poezji

Słowo wstępne

Drodzy czytelnicy.

Z radością oddaję w Wasze ręce pierwszy numer naszego nowego periodyku „Policyjne Forum Szkoleniowe”. Idea jego powstania zrodziła się już dawno. Ludziom pracującym w szkolnictwie policyjnym zawsze przyświeca jeden cel – jak najlepsze wyszkolenie policjantów i pracowników policji. Aby tego dokonać podstawową zasadą jest ściśle połączenie tego co teoretyczne z tym, co praktyczne. Przecież wiadomo, że podstawą dobrego działania policjanta jest właściwe zastosowanie teorii w praktyce, a nic tak jak ćwiczenia praktyczne nie sprzyja lepiej realizacji tego założenia.

To czasopismo jest właśnie takim połączeniem teorii z praktyką. Do jego współtworzenia zaprosiliśmy komyndy wojewódzkie, z którymi najczęściej współpracujemy, szkoląc ich kadrę oraz organizując wspólne przedsięwzięcia. Będziemy przedstawiać również wybrane wydarzenia z terenu działania tych jednostek.

Chcielibyśmy zaprezentować Państwu różnorodnie tematycznie artykuły. Od tych historycznych, opisujących dzieje naszej formacji, poprzez takie które opisują teraż-

niejszość oraz pozwalają spojrzeć na pewne zagadnienia z zupełnie innej perspektywy.

W „Poliyjnym Forum Szkoleniowym” znajdą Państwo artykuły o ludziach z pasją, którzy po godzinach pracy oddają się swojemu hobby. Można będzie także poznać zagraniczne rozwiązania w policji, jak również zapoznać się ze zwrotami w obcych językach, przydatnymi w codziennej służbie.

Tematem przewodnim tego wydania czasopisma jest praca dzielnicowego. Związane jest to z organizowanym przez naszą szkołę w dniach 25-27 listopada 2013 r., po kilku latach przerwy, VI finałem Ogólnopolskich Zawodów Policjantów Dzielnicowych „Dzielnicowy Roku”. Będą Państwo mieli okazję zapoznać się z genezą powstania stanowiska dzielnicowego w policji oraz samego turnieju. Poznać także pracę dzielnicowego w Anglii w hrabstwie Cambridge opisaną w wywiadzie z angielskim policjantem.

Zakres tematyczny pierwszego numeru naszego periodyku jest bardzo szeroki. Mam nadzieję, że każdy z Państwa znajdzie jakiś temat dla siebie, a czytanie „Policyjnego Forum Szkoleniowego” sprawi Wam przyjemność i poszerzy Waszą wiedzę zawodową i ogólną.

W związku z tym, że jest to jedyna niepowtarzalna okazja dotarcia przeze mnie do tak szerokiego i zacnego grona, a numer ten ukazuje się już w okresie przedświątecznym, pragnę w tym miejscu, korzystając z okazji, złożyć Państwu najszczerze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego 2014 roku. Aby wszystkie Państwa zamierzenia się spełniły, a służba i praca w policji przynosiła Wam wiele zadowolenia i satysfakcji. Jeszcze raz życzę wszystkim miłej lektury.

insp. Jarosław Kaleta

Komendant Szkoły Policji w Katowicach

Redaktor naczelny:

insp. Anna Rosół
– Zastępca Komendanta Szkoły
Policji w Katowicach

Rada programowa:

Przewodniczący:
insp. dr Tomasz Miłkowski
– Zastępca Komendanta Szkoły
Policji w Katowicach

Członkowie:

insp. Jarosław Kaleta
– Komendant Szkoły Policji
w Katowicach

nadinsp. Krzysztof Jarosz
– Śląski Komendant Wojewódzki
Policji

nadinsp. Marek Dąbek
– Małopolski Komendant
Wojewódzki Policji

nadinsp. Zdzisław Stopczyk
– Podkarpacki Komendant
Wojewódzki Policji

insp. Wojciech Ołdyński
– Dolnośląski Komendant
Wojewódzki Policji

insp. Jarosław Szymczyk
– Świętokrzyski Komendant
Wojewódzki Policji

insp. Irena Doroszkiewicz
– p.o. Opolski Komendant
Wojewódzki Policji

Sekretarz redakcji:

mł. insp. Barbara Orzet
– Naczelnik Wydziału Przewodniczącego
Szkoły Policji w Katowicach

Korekta:

Paweł Mięsiak,
Katarzyna Wicher

Redaktor wydania:

Paweł Mięsiak
(redakcja, projekt graficzny
i przygotowanie do druku)

Druk:

Centrum Usług Drukarskich,
Ruda Śląska

Redakcja zastrzega sobie prawo do
skrótów i redagowania tekstów. Zdjęcia
wykorzystane w publikacji jako ilustracje
i tła pochodzą z archiwów szkoły lub
bezpłatnych serwisów fotograficznych.

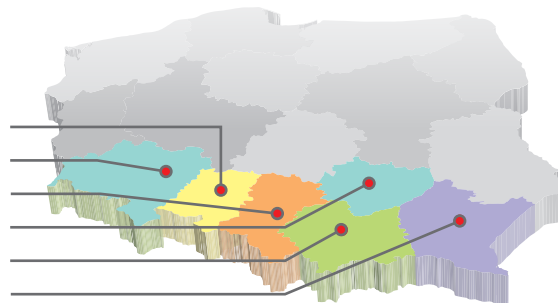
Oddano do druku w listopadzie 2013 r.

Czasopismo bezpłatne

W numerze...

Materiały prezentują:

Komenda Wojewódzka Policji w Opolu
Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu
Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach
Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach
Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie
Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie

TEMAT NUMERU

4 Dzielnicowy to policjant pierwszego kontaktu

Wywiad z Zastępcą Śląskiego Komendanta
Wojewódzkiego Policji
insp. Romanem Rabsztynem

7 Historia i teraźniejszość funkcji dzielnicowego

10 Ogólnopolskie Zawody „Dzielnicowy Roku”

12 Od policjanta ludzie oczekują pomocy

Wywiad
z inspektorem
Andym Sullivanem
z policji hrabstwa
Cambridge
w Wielkiej Brytanii

PREZENTACJE

14 Charakterystyka współtwórców „Policyjnego Forum Szkoleniowego”

WYDARZENIA

22 Informacje z regionu

Katowice, Kielce, Kraków, Opole, Rzeszów, Wrocław

24 70. rocznica zbrodni katyńskiej

Sprawozdanie z konferencji naukowej

PREWENCJA

25 Rok pieszego w województwie świętokrzyskim

27 Społeczność lokalna jako partner policji w ochronie bezpieczeństwa

TECHNIKA

30 Na celowniku. Przyrządy celownicze i ich regulacja w broni krótkiej

PRAWO

36 Broń palna. Jej przyznawanie i użytkowanie. Wybrane zagadnienia

40 KSIP. Nadal uczy się z niego korzystać

42 Przystępczość pospolita. Głos w dyskusji

SZKOLENIE

47 Policyjne rozmówki polsko-czeskie

48 Międzynarodowe warsztaty z taktyki i technik interwencji

50 Systemy szkolenia policyjnego Holandii, Szkocji i Litwy

HISTORIA

53 Policjny Katyń. Twer 1940

PO GODZINACH

57 Słowem malowane

Wywiad z Anną Zielińską-Brudek

BIBLIOTEKAZKA

58 Nowości wydawnicze

Szkoła Policji w Katowicach

Dzielnicowy to **policjant**

Z Zastępcą Śląskiego Komendanta Wojewódzkiej Policji
insp. Romanem Rabsztynem
rozmawia mł. insp. Dariusz Walczak

Fot.: KWP Katowice

pierwszego kontaktu

Panie Komendancie, na odprawach służbowych niejednokrotnie można usłyszeć, że bez sprawnie działającego dzielnicowego nie ma sprawnej policji. Na czym polega specyfika służby dzielnicowego, że jest on traktowany jako fundament polskiej policji?

To łącznik ze społeczeństwem, a jaki łącznik taka współpraca ze społeczeństwem i taka ocena pracy policji...

Używając nomenklatury medycznej można powiedzieć, że dzielnicowy to taki policjant „pierwszego kontaktu”. Przynajmniej bardzo bym chciał aby tak właśnie było. To policjant, który powinien czuć się prawdziwym gospodarzem w swojej dzielnicy, który zna jej mieszkańców, zna ich problemy, ma z nimi znakomite kontakty i, co w mojej ocenie najważniejsze, potrafi pomagać ludziom w rozwiązywaniu ich problemów.

Taka filozofia przyświecała mi, kiedy zaproponowałem Śląskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Policji podjęcie próby dokonania zmian w funkcjonowaniu służby dzielnicowych. Bardzo nie lubię słowa reforma, ale moja diagnoza aktualnego stanu skłania mnie do stwierdzenia bezwzględnej potrzeby zreformowania tej formacji policyjnej, aby stała się zdrowym fundamentem polskiej policji.

W grudniu 2012 r. ówczesny Śląski Komendant Wojewódzki Policji powołał zespół roboczy do wypracowania i wdrożenia nowej koncepcji pracy dzielnicowych.

Czy rzeczywiście potrzebne były zmiany w służbie dzielnicowego? Przyglądając się służbie dzielnicowego, można bardzo łatwo dojść do wniosku, że na przestrzeni lat barki tej służby obciążono w sposób nieporównywalny z żadną inną służbą w policji. Dzielnicowy to człowiek, od którego oczekujemy codziennej obecności w swoim rejonie, dosko-

nałej znajomości dzielnicy, posiadania doskonałego rozpoznania osobowego, w wielu wypadkach prowadzenia postępowań przygotowawczych, postępowań wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, czynności poszukiwawczych, wykonywania nieskończonej liczby rekwizycji, zastępowania służb dyżurnych, uzupełniania braków w służbie patrolowej, a nawet zastępowania listonosza w dostarczaniu przesyłek własnych, sądowych czy prokuratorskich. A na dodatek czasochłonnego dokumentowania wszystkich tych czynności.

Mając świadomość takiego obrazu dzielnicowego, widzę absolutną konieczność wprowadzenia bardzo istotnych zmian. Przypominają mi się w tym miejscu moje pierwsze kroki w pionie kryminalnym na początku lat dziewięćdziesiątych. Otrzymując do prowadzenia postępowania, większość policjantów operacyjnych kierowała się do doświadczonego dzielnicowego. Ja miałem przyjemność pracować z takimi dzielnicowymi, którzy wysłuchali informacji co się stało, gdzie, jaka była metoda działania oraz co skradziono, typowali potencjalnych sprawców i zaskakująco często te przewidywania okazywały się trafne. Mieli oni doskonałe rozpoznanie, którego większość współcześnie pracujących dzielnicowych niestety nie posiada.

Stoję na stanowisku, że aby móc wymagać od dzielnicowych, należy im stworzyć odpowiednie warunki służby. Żeby tak się stało, nie można uznać, że lepiej było nic nie zmieniać.

Bazując na tym co zespół już wypracował, czy dzisiaj jest już wiadome, jak w garnizonie śląskim będzie wyglądał dzielnicowy AD 2014?

Zespół nie zakończył jeszcze swojej pracy. Nie chciałbym zatem wyprowadzać jednoosobowo wniosków końcowych, ponieważ byłoby to bardzo nie w porządku w stosunku do pozostałych członków zespołu, któ-

rzy bardzo zaangażowali się w jego prace. Wierzę, że w roku 2014 i w latach następnych będzie to już zupełnie inny dzielnicowy.

Jednym z podstawowych założeń było wypracowanie nowego modelu funkcjonowania służby dzielnicowego po jego akceptacji przez Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach, a następnie wdrożenie w formie pilotażu w trzech wybranych powiatach. Chcemy bowiem sprawdzić w praktycznym działaniu, czy nasze propozycje doprowadziły do fundamentalnej zmiany i, co szczególnie ważne, jak te zmiany odbiorą obywatele.

Na pewno chcemy, aby dzielnicowy ponad 70% swojego czasu służby spędzał w dzielnicy, ponadto odciążamy go w sposób maksymalny od prowadzenia wszelkiego rodzaju postępowań, czynimy go odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców jego dzielnicy, oczekujemy od niego bycia kreatorem, inspiratorem i patronem wszelkich działań na rzecz ograniczenia zagrożeń bezpieczeństwa. Ponadto stawiamy na wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi informatycznych w jego pracy. No i na koniec poddajemy dzielnicowego społecznej ocenie.

Czy z punktu widzenia szefostwa śląskiego garnizonu taki model funkcjonowania dzielnicowego jest optymalny?

Uważam, że policja, podobnie jak każda inna organizacja, musi dostosowywać swoje struktury, metody działania, procedury postępowania do aktualnych potrzeb i zmieniającego się otoczenia. Odpowiadając zatem na zadane pytanie, mogę powiedzieć, że na tę chwilę proponowany model uważam za optymalny.

Odnoszę wrażenie, że proponowane zmiany to coś więcej niż tylko drobna korekta, co może wymagać zmian w wielu obszarach funk-

cjonowania policji. Jakie są szanse, że uda się przemodelować sposób pełnienia służby dzielnicowej?

Gdybym nie wierzył w ich powodzenie, to nigdy nie zaczynałbym tej pracy. Muszę powiedzieć, że równoległe do prowadzonych prac zespołu, wdrożono w śląskiej policji kilka istotnych zmian, które wiążą się z procedowanymi zagadnieniami.

Jako pierwsi w kraju stworzyliśmy wyspecjalizowane komórki zajmujące się prowadzeniem postępowań w sprawach o wykroczenia i już zdjęliśmy to zadanie z dzielnicowych, uwolniliśmy dzielnicowych od prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa, mocno pracujemy nad zmniejszeniem liczby przypadków wykorzystywania dzielnicowego jako listonosza.

Oczywiście wprowadzenie głębszych zmian organizacyjnych wymaga zmiany przepisów rangi zarządzenia Komendanta Głównego Policji. Jeden z wniosków końcowych prac zespołu, będzie dotyczył wystąpienia do KGP o dokonanie zmiany konkretnych przepisów. Uważam, że jest to jak najbardziej możliwe, jeżeli przedstawimy konkretne propozycje z głęboko merytorycznym uzasadnieniem. Jak pokazują doświadczenia ostatnich miesięcy, KGP jest otwarta na zmiany i głęboko wierzę, że nasze propozycje spotkają się ze zrozumieniem i akceptacją kierownictwa polskiej policji.

W latach 2009-2010 Szkoła Policji w Katowicach przeprowadziła diagnozę funkcjonowania Policji w obszarze służby prewencyjnej. Ankietowani dzielnicowi zgłaszali potrzebę zmian, wskazując jako słabe strony swojej służby m.in. duże obciążenie pocztą czy nagminne kierowanie do innych zadań służbowych.

Z drugiej strony nie lubimy zmian w obszarach, które bardzo dobrze znamy i pewnie się w nich czujemy. Czy nie obawia się Pan, że „opór ludzki” przed nowym, może pokrzyżować wprowadzenie proponowanych rozwiązań?

Diagnoza wykonywana przez Szkołę Policji w Katowicach jest w 100% aktualna. Zapoznałem się z nią z bar-

dzo dużym zainteresowaniem i niektóre elementy zostały wykorzystane w naszej pracy. Należy w tym miejscu podkreślić wymierny udział i wkład Szkoły Policji w Katowicach w prace zespołu. To znakomity przykład współpracy na linii praktyka – teoria.

Jeśli pyta Pan o moje obawy dotyczące oporu przed zmianami i ewentualne fiasko przedsięwzięcia z tego powodu, to pragnę stwierdzić, że oczywiście obawy mam. Mam świadomość, że aktualnie służbę dzielnicową pełnią ludzie o różnym stażu oraz różnym rozumieniu misji, jaką ma do spełnienia dzielnicowy.

Aby zminimalizować ryzyko powstania oporu wśród samych dzielnicowych, zaprosiłem do pracy w zespole samych dzielnicowych. Muszę powiedzieć, że ich wkład w efekt końcowy jest bardzo duży. Dla mnie to właśnie ci dzielnicowi są najlepszym dowodem słuszności pomysłu, na bazie którego podjęliśmy się tej trudnej misji. Zapewniam Pana, że sami dzielnicowi pragną fundamentalnych zmian. Jeżeli wdrożenie proponowanych zmian będzie odbywało się w sposób transparentny, spokojny i w pełni przewidywalny dla samych dzielnicowych, to sądzę że nie może nam się to nie udać.

W ramach tej samej diagnozy jako najbardziej pożądane cechy dzielnicowego sami zainteresowani wskazywali kolejno zdolność komunikowania się, nawiązywania kontaktu, wysławiania się, odpowiedniej prezentacji. Taka charakterystyka idealnie pasuje do wizji dzielnicowego jako policjanta pierwszego kontaktu ze społeczeństwem.

Jak tę świadomość wykorzystać w procesie wprowadzania zmian?

Najlepiej wykorzystać tę świadomość w sposób bezpośredni. Skoro sami dzielnicowi doskonale rozumieją, jakie powinni posiadać cechy, to pójďmy tą drogą i stwórzmy procedurę naboru na stanowisko dzielnicowego, opartą o wskazane powyżej parametry.

Poruszając ten temat nie sposób pominąć kwestii naboru do określonej służby. Właśnie dzielnicowy musi posiadać szczególne predyspozycje w zakresie komunikacji. Nie wyobrażam sobie, aby dzielnicowy był czło-

wiekiem z problemami w sferze komunikowania się ze społeczeństwem, w ogóle w nawiązywaniu kontaktu czy wreszcie nie potrafił się zaprezentować. Zwracamy na ten element uwagę w pracach naszego zespołu i widzimy bezwzględną potrzebę uwzględnienia tych elementów w procesie naboru i późniejszego szkolenia dzielnicowych.

Marzenia są po to aby je spełniać. Panie Komendancie, spróbujmy wybiec w przyszłość. Załóżmy, że mamy rok 2014. W garnizonie śląskim rolą dzielnicowego jest wyłącznie kontakt ze społeczeństwem.

Jak przygotować funkcjonariuszy do nowych zadań, wymagających odmiennych umiejętności niż te, które podczas procesu szkolenia nabywają dziś?

Dokonać zmiany programów szkolenia. Jestem głęboko przekonany, że aktualnie realizowane programy szkolenia policjantów dzielnicowych wymagają zmiany i dostosowania ich do aktualnych wyzwań stawianych przed tą służbą. Uważam, że wdrożenie zmian musi mieć wymiar kompleksowy, w tym obejmujący programy szkolenia oraz doskonalenia zawodowego dla dzielnicowych.

W 2008 r. zlikwidowano ogólnopolski konkurs „Dzielnicowy Roku”. W listopadzie tego roku Szkoła Policji w Katowicach, po kilkuletniej przerwie, ponownie gościć będzie finalistów VI Ogólnopolskich Zawodów „Dzielnicowy Roku”. To przypadek, czy wyraźny sygnał, że przełożeni coraz większą uwagę przywiązują do służby dzielnicowego?

Myślę, że przełożeni dostrzegają potrzebę posiadania profesjonalnej służby dzielnicowych i podejmują działania mające na celu wzmocnienie tej formacji oraz jej promocji. Ponadto nie do przecenienia jest kwestia szkolenia i doskonalenia zawodowego dzielnicowych. Formuła konkursu to znakomita okazja do promowania „instytucji dzielnicowego” oraz pokazywania tych najlepszych jako wzoru do naśladowania dla innych.

podkom. Magdalena Kubica,
podkom. Bożena Węgrzyn

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Foto: M. Sulkowski

Dzielnicowy

– historia i terażniejszość

Funkcja dzielnicowego w policji ma szczególne miejsce i już prawie sto lat tradycji.

Potrzebę wprowadzenia funkcji dzielnicowego dostrzeżono już przed 6 września 1926 r. kiedy to Komendant Główny Policji Państwowej określił służbę dzielnicowego i jego zadania, wydając rozkaz nr 331.

Policjanci przypisani byli do obwodów, gdzie pełnili służbę, załatwiając sprawy administracyjne i strzegli bezpieczeństwa. Uważano wówczas, że ustanowienie służb obwodowych lub rewirowych, gdzie policjanci będą służyć przez dłuższy czas pozwoli funkcjonariuszowi na lepsze poznanie mieszkańców i miejsc zagrożonych.

OKRES MIĘDZYWOJENNY

W myśl opracowanej wtedy instrukcji stanowisko dzielnicowego było bardzo elitarne. Dzielnicowym mógł zostać tylko podoficer o nieskazitelnym zachowaniu na służbie i poza

nią, o dużym życiowym doświadczeniu i posiadający odpowiednie kwalifikacje. Powinien również mieszkać w swojej dzielnicy lub w jej pobliżu. Policjant na stanowisku dzielnicowego był zwolniony ze zwykłej służby patrolowej, ale wymagane było, by dokładnie orientował się, co się dzieje w jego dzielnicy. Był obecny przy zatrzymaniach, przeszukaniach i zasadzkach, które miały miejsce na terenie jego działania.

Dzielnicowy prowadził jedynie drobne sprawy wymagające znajomości stosunków międzyludzkich w społeczności, z którą miał do czynienia. Do jego zadań należało jednak kontrolowanie posterunkowych, pełniących służbę w jego dzielnicy i zlecenie im zadań do realizacji. W tamtych czasach na jednego dzielnicowego winno przypadać od 4 do 10 tys. mieszkańców.

Ważnym dokumentem była charakterystyka dzielnic zawierająca wykaz i opis wszystkich posesji, urzędów i lokali publicznych. Harmonię funkcjonowania pracy dzielnicowego rozwiąła napaść Niemiec na Polskę w dniu 1 września 1939 r.

POLSKA LUDOWA

W latach powojennych powstała Milicja Obywatelska, której zadaniem była walka z okupantem, ochrona powstałej władzy ludowej i budowanie ustroju ludowo-demokratycznego, jak również ochrona bezpieczeństwa publicznego w powstającym państwie. Przyjęta wówczas organizacja zadań nie uwzględniała instytucji dzielnicowego. Pierwszym dokumentem, który w tamtych czasach określił sposób funkcjonowania dzielnicowego była Instrukcja nr 1/53 z 21 lutego 1953 r. o zakresie pracy

► dzielnicowych w komisariatach MO. W kolejnych latach dokumenty regulujące zadania i obowiązki dzielnicowych ulegały kolejnym zmianom.

15 maja 1955 r. został wydany rozkaz nr 10 Komendanta Głównego Milicji Obywatelskiej zatwierdzający i wprowadzający do użytku Regulamin o organizacji i wykonywaniu służby dzielnicowych MO, który później został zmieniony zarządzeniem nr 59 Komendanta Głównego Milicji Obywatelskiej z 1958 r. Następnie rozkazem nr 7 Komendanta Głównego Milicji obywatelskiej z 22 czerwca 1974 r. został poszerzony zakres obowiązków dzielnicowych i kierowników referatów dzielnicowych.

Według nowego regulaminu dzielnicowy był odpowiedzialny za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz ochronę życia i zdrowia obywateli w przydzielonym mu rejonie służbowym. Z zadań wykonywanych przez dzielnicowego należy wymienić m.in.: rozpoznanie terenowe, rozpoznanie zjawisk i zdarzeń, które mają wpływ na porządek publiczny, a także czynności zmierzające do zapobiegania przestępczości w jego rejonie działania.

WSPÓŁCZESNE REGULACJE

Lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte przyniosły kolejne zmiany nie tylko ustrojowo-polityczne i gospodarcze, ale również ogromne zmiany w strukturach policji, które uregulowała Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. Według tej ustawy policja jest umundurowaną oraz uzbrojoną formacją służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi, a także do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przepisy dotyczące pracy dzielnicowych zmieniły się jednak dopiero 20 kwietnia 1995 r., kiedy to wszedł w życie rozkaz nr 4 Komendanta Głównego Policji zmieniający i wycofujący z użytku rozkaz nr 7 Komendanta Głównego Milicji z 22 czerwca 1974 r.

Rozkaz wraz z instrukcją w sprawie służby dzielnicowego i kierownika referatu dzielnicowych określił, że służba dzielnicowego polega na rozpoznawaniu zagrożeń bezpieczeń-

stwa obywateli i porządku publicznego w rejonie służbowym.

Z uwagi na konieczność dostosowania przepisów do zachodzących zmian rozkaz ten został zastąpiony zarządzeniem nr 15 Komendanta Głównego Policji z 23 września z 1999 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowych. Aktualnie obowiązujące zarządzenie nr 528 Komendanta Głównego Policji z 6 czerwca 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych. Określa ono kryteria przydzielania dzielnicowemu rejonu służbowego, formy i metody wykonywania przez niego zadań, metody wykonywania zadań przez kierownika rewiru dzielnicowych oraz dokumentację przez nich prowadzoną.

OBOWIĄZKI

Zakres zadań jest obecnie bardzo szeroki. Dzielnicowy nie tylko prowadzi rozpoznanie przydzielonego mu rejonu służbowego pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan porządku i bezpieczeństwa publicznego, ale również realizuje zadania z zakresu profilaktyki społecznej i ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń.

Dzielnicowy współcześnie poza kontrolowaniem przestrzegania prawa musi znać stosunki społeczno-ekonomiczne, a co za tym idzie struktury gospodarcze i środowiskowe, jak również konflikty społeczne oraz ich genezę. Musi posiadać informacje o planowanych w swoim rejonie imprezach sportowych, kulturalnych, rozrywkowych czy też handlowych. Zbiera informacje o osobach karanych czy też przebywających na przepustkach lub przerwach w odbywaniu kary. Ponadto zdobywa nie tylko informacje o sprawcach czynów zabronionych, ale również osobach podejrzewanych o ich popełnienie, uzależnionych od alkoholu czy też narkotyków lub innych środków odurzających, a także o nieletnich zagrożonych demoralizacją. Zajmuje się on profilaktyką i inicjuje działania w zakresie organizowania pomocy w umieszczeniu osób zagrożonych nałogami w zakładzie odwykowym, leczniczym lub opiekuńczym.

Dzielnicowy ponadto, kontaktując się z potencjalnymi ofiarami przestępstw i wykroczeń powinien im wskazywać właściwe sposoby unikania zagrożeń. Współpracuje również z instytucjami takimi jak np. ośrodki pomocy społecznej, urzędy miejskie i gminne. Ponadto utrzymuje stały kontakt z przedstawicielami społeczności lokalnych. Przeprowadza prelekcje oraz pogadanki w palcówkach oświatowych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy dzielnicowy posiada swój rejon służbowy tzw. dzielnicę, w której prowadzi rozpoznanie osobowe oraz posesyjne. Dzielnicowy, często określany „funkcjonariuszem pierwszego kontaktu”, zobligowany jest przez prawo do udzielenia pomocy ofiarom przestępstw oraz wykroczeń, porady prawnej, przeprowadzenia działań mających na celu podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców, bieżącego realizowania czynności procesowych dla prokuratury oraz sądu czy też przeprowadzania czynności służbowych w ramach pomocy prawnej zleconej przez inne jednostki policji.

To tylko niektóre przykładowe zadania dzielnicowego. Widzimy więc jak ważna jest jego rola w strukturach policji. Jak wiele zależy od osobowości policjanta, który obejmuje to odpowiedzialne stanowisko. Dzielnicowy to nie tylko stróż prawa, który dobrze zna przepisy, ale osoba, która poznaje problemy ludzi, potrafi im zaradzić, wczuć się w sytuacje, często trudną ze względów np. rodzinnych. W pracy dzielnicowego istotna jest nie tylko gruntowna wiedza oparta na znajomości przepisów i zakresu własnych obowiązków, ale takie cechy jak elokwencja, łatwość nawiązywania kontaktów, dobra komunikacja werbalna i pozawerbalna.

SZKOLENIE

Wsparciem dla dzielnicowych w realizacji przedstawionych wyżej zadań może być prowadzony przez szkoły policyjne kurs specjalistyczny przygotowujący policjanta do wykonywania zadań służbowych na stanowisku dzielnicowego. Na kurs kierowani są policjanci, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe podstawowe i pełnią służbę na stanowisku dzielnicowego.

wego lub są przewidywani do służby na tym stanowisku. Kursanci zobowiązani są również do posiadania „poświadczenia bezpieczeństwa”, upoważniającego ich do dostępu do informacji niejawnych, oznaczonych klauzulą „poufne”. Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym, a policjanci kwaterowani są w jednostce szkoleniowej policji. Czas trwania szkolenia wynosi 22 dni.

Aktualny program szkolenia ulegał modyfikacjom i uaktualnianiu, co wynikało z konieczności dostosowania programu do potrzeb słuchaczy w zakresie wykorzystania zdobytej wiedzy w pracy dzielnicowego w jednostce terenowej policji. Zmiany wynikały również ze zmieniających się przepisów prawnych, których znajomość wymagana jest przy podejmowaniu czynności służbowych przez dzielnicowego oraz gwarantujących mu bezpieczeństwo i ochronę prawną przewidzianą dla funkcjonariusza publicznego.

Blok I składa się z 13 godzin lekcyjnych, prowadzony jest przez wykładowców Zakładu Służby Prewencyjnej oraz Zakładu Ogólnozawodowego i obejmuje w swej treści:

- organizację służby na stanowisku dzielnicowego,

- zadania i obowiązki kierownika rewiru dzielnicowych w zakresie nadzoru nad pracą dzielnicowego,
- zadania dzielnicowego w zakresie ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń, profilaktyki społecznej oraz sytuacji kryzysowych.

Blok II składa się z 38 godzin lekcyjnych, realizowany jest przez wykładowców Zakładu Służby Kryminalnej oraz Zakładu Ogólnozawodowego, a w swej treści obejmuje zagadnienia takie jak:

- spory sąsiedzkie,
- czyny niedozwolone,
- wykonywanie władzy rodzicielskiej,
- obowiązek alimentacyjny.

Blok III składa się z 17 godzin lekcyjnych, realizowany jest przez wykładowców Zakładu Ogólnozawodowego i obejmuje zagadnienia:

- budowanie motywacji słuchaczy do aktywnego udziału w kursie,
- współdziałanie z przedstawicielami lokalnej społeczności,
- współpraca przy tworzeniu programów profilaktycznych.

Blok IV składa się z 32 godzin lekcyjnych, realizowany jest przez wykładowców z Zakładu Służby Prewencyjnej. Obejmuje m.in. tematy:

- współpraca z przedstawicielami lokalnej społeczności,

- współtworzenie programów profilaktycznych,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- podejmowanie interwencji policyjnych.

Blok V składa się z 22 godzin lekcyjnych, realizowany jest przez wykładowców Zakładu Służby Kryminalnej. Obejmuje następujące zagadnienia:

- przeprowadzanie czynności wyjaśniających,
- obowiązki oskarżyciela publicznego,
- postępowanie przyśpieszone i nakazowe oraz mandatowe,
- dzielnicowy jako oskarżyciel publiczny,
- etapy rozprawy sądowej oraz środki odwoławcze.

Blok VI składa się z 41 godzin lekcyjnych, realizowany jest przez wykładowców Zakładu Służby Kryminalnej i zawiera zagadnienia:

- postępowanie sprawdzające oraz czynności niezbędne do wszczęcia postępowania przygotowawczego,
- czynności procesowe przeprowadzane w toku prowadzonego śledztwa bądź dochodzenia,
- instytucja przedstawienia zarzutów osobie podejrzanej, jej prawa i obowiązki oraz sporządzenie aktu oskarżenia,
- wykonanie czynności kończących postępowanie przygotowawcze.

Blok VII składa się z 8 godzin lekcyjnych i realizowany jest przez wykładowców Zakładu Służby Kryminalnej, w swej treści obejmuje następujące zagadnienia:

- formy i metody pracy operacyjnej oraz wybrane elementy pracy operacyjnej realizowane przez dzielnicowego,
- przyjęcie informacji od osoby informującej.

Kurs przeprowadzany jest metodą wykładową, odbywają się również symulacje oraz z każdego bloku jest sporządzana dokumentacja, która podlega zaliczeniu.

Zajęcia realizowane są w pomieszczeniach Szkoły Policji w Katowicach. Kursy przeprowadza się zgodnie z zapotrzebowaniem wysyłanym do wydziałów kadr komend wojewódzkich policji przez jednostki podległe. ■

Zwycięzcy poprzednich edycji konkursu:

sierż. Zbigniew Masiak
KWP Olsztyn (2003 r.)

mł. asp. Przemysław Dąbrowski
KWP Katowice (2004 r.)

mł. asp. Karol Brożek
KWP Katowice (2005 r.)

st. post. Agnieszka Olejniczak
KWP Łódź (2006 r.)

mł. asp. Przemysław Budzowski
KWP Opole (2007 r.)

DZIELNICOWY ROKU

Dzielnicowy Roku

Ogólnopolskie Zawody Policjantów Dzielnicowych

Dostrzegając wagę i złożoność zadań realizowanych przez dzielnicowych oraz to, że na poszerzenie ich wiedzy i umiejętności zawodowych może mieć wpływ organizacja turnieju zawodowego, Komendant Główny Policji podjął w 2013 r. decyzję o przeprowadzeniu VI Ogólnopolskich Zawodów Policjantów Dzielnicowych „Dzielnicowy Roku”.

Organizację krajowego finału zawodów Komendant Główny Policji powierzył Szkole Policji w Katowicach.

Zgodnie z zapisami regulaminu tego konkursu celem zawodów jest w szczególności: pobudzenie inicjatywy własnej dzielnicowych, podnoszenie skuteczności działań dzielnicowego zapewniających stałą poprawę poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego w rejonie służbowym, wyróżnienie rangi służby dzielnicowych oraz wyłonienie najlepszego dzielnicowego w kraju.

ORGANIZACJA I CEL KONKURSU

Zawody przeprowadza się w trzech etapach. Pierwszy i drugi etap stano-

wią eliminacje na szczeblach komend powiatowych i komend miejskich, a następnie komend wojewódzkich policji. Trzeci, ogólnopolski etap zawodów, wyłania najlepszego dzielnicowego w kraju. Na szczeblu powiatowym policjanci przystępują do testu wiedzy, natomiast na szczeblu wojewódzkim prócz testu wiedzy wykonują zadanie praktyczne – symulację obsługi interesanta. W finale krajowym liczba konkurencji wzrasta i poza wcześniej już wymienionymi testem wiedzy i symulacją obsługi interesanta, pojawia się konkurencja polegająca na analizie dokumentu.

Test wiedzy obejmuje problematykę z zakresu działania policjantów służby prewencyjnej ukierunkowaną

na profilaktykę społeczną i prewencję kryminalną, a w szczególności:

- istotę, założenia i zakres prewencji kryminalnej,
- udział policjanta – dzielnicowego w realizacji programów prewencyjnych,
- zapobieganie przemocy w rodzinie,
- zapobieganie demoralizacji i przestępczości nieletnich,
- przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej,
- utrzymywanie kontaktów z ofiarami przestępstw i organizowanie doradztwa profilaktycznego dla tych osób,
- środki przymusu bezpośredniego,
- budowę, funkcjonowanie, przydział, użycie i przechowywanie broni palnej,

- wybrane elementy z tematyki legitymowania, zatrzymania i przeszukiwania osób,
- zadania i taktykę pełnienia służby obchodowej,
- udzielanie pomocy i asysty organowi egzekucyjnemu,
- korzystanie z pomocy osób i instytucji w trakcie realizacji zadań służbowych,
- kwalifikację zdarzeń mających postać przestępstwa lub wykroczenia oraz postępowanie w sytuacji ich zaistnienia,
- udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- prawa człowieka i etyka zawodowa,
- kryminalistyczne aspekty pracy policjanta prewencji,
- formy i metody pracy operacyjnej policjanta dzielnicowego.

Symulacja – przyjęcie interesanta obejmuje problematykę z zakresu prewencji, prawa oraz psychologii. Ocenie podlegają zaprezentowane umiejętności, w szczególności: komunikacja werbalna i niewerbalna, tworzenie atmosfery życzliwości i pomocy obywatelom, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, wskazywanie możliwych do zastosowania rozwiązań zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa i normami współżycia społecznego, propagowanie metod i sposobów unikania zagrożeń.

Z kolei przy zadaniu dotyczącym analizy dokumentu ocenie podlega umiejętność prawidłowego udokumentowania czynności służbowych poprzez wskazanie błędów formalnych i merytorycznych w dokumencie służbowym.

DZIEJE ZAWODÓW

W tym miejscu warto sięgnąć pamięcią do początków konkursu. Pierwsza edycja zawodów odbyła się w Katowicach w dniach 23-24 października 2003 r. Honorowym patronem zawodów był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Krzysztof Janik, natomiast patronem zawodów Komendant Główny Policji generalny inspektor Antoni Kowalczyk.

Zawody składały się z pięciu konkurencji, które oceniały komisje sędziowskie. Powołany został również zespół ekspertów, w skład którego wchodził

przedstawiciel Biura Służby Prewencyjnej Komendy Głównej Policji oraz przedstawiciele szkół policyjnych. Pierwszy dzień zawodów obejmował test wiedzy, po którym następowały kolejno zadania praktyczne polegające na rozwiązywaniu sytuacji problemowej, z jaką mogą się spotkać dzielnicowi podczas trwania służby, symulacja przyjęcia interesanta i symulacja zdarzenia w rejonie służbowym. Ostatnią konkurencją stanowiło strzelanie. Ponadto, podczas trwania zawodów, odbyły się spotkania zaproszonych gości połączone ze zwiedzaniem szkoły, a także wystawami, między innymi prac twórców policyjnych województwa śląskiego, fotograficzną prezentującą dorobek Szkoły Policji w Katowicach i promocyjną regionu śląskiego oraz wizytacją naszej szkoły przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendanta Głównego Policji. Miały również miejsce koncerty chóru Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk oraz Orkiestry Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

Druża edycja zawodów odbyła się w dniach 7-8 października 2004 r., w której honorowy patronat objął Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Ryszard Kalisz, natomiast patronem został Komendant Główny Policji generalny inspektor Leszek Szreder.

Ceremonia została uświetniona koncertem Żeńskiej Orkiestry Salonowej Holdingu Węglowego KWK Staszic, wręczeniem pucharów i ufundowa-

wanych nagród finansowych, a także rzeczowych.

Przebieg trzeciej edycji zawodów, która odbyła się w dniach 6-7 października 2005 r. pod tym samym patronatem, był zbliżony do poprzednich, z uwzględnieniem analizy dokumentów, która obejmowała problematykę z zakresu czynności służbowych realizowanych przez dzielnicowego. Zadanie wymagało wychycenia zarówno błędów formalnych jak i merytorycznych w sporządzonej dokumentacji policyjnej.

Czwarta edycja zawodów odbyła się w dniach 5-6 października 2006 r. Patronat honorowy nad zawodami objął Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Ludwik Dorn, natomiast patronem zawodów był Komendant Główny Policji Marek Bieńkowski. Przebieg zawodów obejmował takie same konkurencje jak w poprzedniej edycji. Zawody uświetnił spektakl w wykonaniu teatru środowiska policyjnego i występy muzyczne.

Kolejna, piąta edycja zawodów odbyła się 10 i 11 października 2007 r. pod patronatem Komendanta Głównego Policji inspektora Tadeusza Budzika.

W tym roku, w dniach 26-27 listopada, po kilku latach przerwy, w ramach szóstej edycji konkursu dzielnicowi znów będą się mogli zmagać w rozgrywkach o miano najlepszego Dzielnicowego Roku. ■

*Oprac. podkom. Magdalena Kubica,
podkom. Bożena Węgrzyn*

Występ chóru Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk w trakcie I finału zawodów w 2003 r.

fot. Archant

Od policjanta ludzie oczekują pomocy

Z inspektorem Andym Sullivanem z policji hrabstwa Cambridge rozmawia mł. insp. Dariusz Walczak

W tym roku, po kilkuletniej przerwie, w Szkole Policji w Katowicach odbędzie się VI finał Ogólnopolskich Zawodów „Dzielnicowy Roku”. Porozmawiamy zatem o dzielnicowym. Kim jest dzielnicowy w Policji angielskiej?

Każdy z dzielnicowych posiada tzw. PRZ, czyli profil rozwoju zawodowego – dziennik, w którym ocenie przełożonego poddawane są osiągnięte przez niego wyniki. Głównym zadaniem dzielnicowego jest rozwiązywanie problemów (nie jednostkowe reakcje na zaistniałe zdarzenia), zbieranie informacji oraz wspieranie społeczności. Dzielnicowi mogą również prowadzić niezbędne czynności w związku z przestępstwami i monitorować aktywność przestępców objętych szczególnym nadzorem.

Kluczowe zadania dzielnicowego to:

- zbieranie informacji (meldunki informacyjne),
- interweniowanie w przypadku zakłócania porządku, przestępstw i wykroczeń wśród lokalnej społeczności, wspieranie jej poprzez rozwiązywanie problemów,
- stworzenie i wdrożenie planu działań partnerskich we współpracy z innymi organami w odpowiedzi na lokalne priorytety ustalone w trakcie debat społecznych,
- tworzenie elektronicznych baz z informacjami o podejmowanych in-

terwencjach oraz sposobie ich zakończenia,

- prowadzenie regularnych spotkań ze społecznością lokalną zgodnie ze wcześniej opracowanym harmonogramem,
- stworzenie kontaktu ze społecznością i popieranie wymiany informacji,
- promowanie swojej pracy poprzez wykorzystywanie portali społecznościowych, takich jak Facebook, Twitter itp.,
- monitorowanie i reakcja na wszelkie nieoczekiwane wydarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na społeczność.

To już kolejna Twoja wizyta w naszym kraju. Jaka jest Twoim zdaniem polska policja?

Polscy policjanci? Ci, których poznałem to w większości oficerowie na kierowniczych stanowiskach, odpowiedzialni za podwładnych. Byli bardzo przyjaźnie nastawieni.

Nie miałem okazji poznać wielu policjantów, którzy pracują bezpośrednio w patrolu.

Ci, których udało mi się spotkać to np. cztery policjantki w Warszawie. Były zaskoczone faktem, że podszedłem do nich chcąc porozmawiać. Jednocześnie muszę zaznaczyć, że rozmowa ze słuchaczami i młodzieżą w liceum przekonała mnie, że Polacy

boją się rozmawiać z policją. Myślę, że to kwestia kultury i mentalności. Policjantki w Warszawie nie pozwoliły mi zrobić sobie z nimi zdjęcia, mimo, że jestem policjantem, a wraz ze mną byli polscy policjanci. Zastanawiam się, jak zachowałyby się te dziewczyny, gdyby podszedł do nich zwykły obywatel i poprosił o wspólne zdjęcie?

Z rozmowy ze słuchaczami Szkoły Policji w Katowicach wywnioskowałem, że szkolenie podstawowe przygotowuje policjantów do walki przede wszystkim z przemocą i doskonale to rozumiem. Ja jednak zawsze podkreślałem, że policjant nie tylko walczy z przestępcami, ale także pomaga zwykłym obywatelom. Myślę, że takie ukierunkowanie policjantów na walkę z przemocą może mieć wpływ na ich podejście do zwykłych ludzi, z którymi będą mieć w przyszłości do czynienia. Ci ludzie oczekują pomocy, wymagają innego podejścia.

W dniu 19 września byłeś w KWP w Katowicach gościem zespołu powołanego do opracowania nowej koncepcji służby dzielnicowego. Jaki powinien być polski dzielnicowy?

Kandydata na dzielnicowego powinny cechować:

- umiejętność rozwiązywania problemów i nastawienie prospołeczne,

- chęć pomocy ludziom,
- komunikatywność,
- samodzielność,
- dobra wiedza o dzielnicy, w której miałby później pracować.

Czy nie zachodzi obawa, że dzielnicowy z tak ukształtowanymi zadaniami będzie właściwie poza kontrolą przełożonego?

Wielkim wyzwaniem jest określenie granicy, która wskazałaby, czy dzielnicowy realizuje w stu procentach swoje zadania, czy też może jest doraźnie wykorzystywany do „załatwiania” interwencji zleconych przez dyżurnego.

Pierwsze skrzypce w tej sytuacji odgrywa kierownik rewiru, który powinien wyjaśnić to z dyżurnymi. Zarówno dzielnicowemu, jak i ich przełożonym należy stale przypominać, że dzielnicowy nie pełni funkcji dodatkowego patrolu interwencyjnego. Należy również pamiętać, że specyficznym recenzentem tego, co robi dzielnicowy jest również lokalna społeczność. Jeśli duża jej część nie potrafi wskazać, kto jest dzielnicowym, przez dłuższy czas nie miała z nim kontaktu, są to wskazówki jednoznacznie świadczące o jakości pracy dzielnicowego.

Kilka lat temu również zmienialiście zasady służby dzielnicowego w Cambridge. Jak wyglądało wprowadzanie tych zmian?

Policja hrabstwa Cambridge przeszła szereg zmian dotyczących roli i zadań dzielnicowych. Już we wczesnych latach 90. ubiegłego wieku miasto Ely było prekursorem sektoryzacji. Później ten model został wprowadzony na terenie całego hrabstwa.

Całość sprowadzono wtedy do trzech tzw. podstawowych jednostek dowodzenia (Basic Command Units – ich odpowiednikiem w polskich warunkach jest komenda wojewódzka – przypis autora) oraz pozostałych komend policji. Tworząc model współpracy dzielnicowych ze społecznościami lokalnymi w Cambridge, utworzono wówczas 31 rewirów policyjnych, zamieszkiwanych średnio przez 24 tys. osób.

Rewiry zostały stworzone w latach 2004-2005 najpierw w oparciu

o posterunki policji, później w oparciu o „sektoryzację” działań policyjnych. Każda z trzech BCU określiła swoje własne rewiry dzielnicowych: południowa – 11, centralna – 12, natomiast północna – 8 rewirów. Każda z jednostek dowodzenia dołożyła wszelkich starań, aby granice utworzonych rewirów w jak największym stopniu pokrywały się z lokalnym podziałem administracyjnym na parafie i dzielnice.

Kiedy nie było to możliwe, kierowano się kwestiami kluczowymi, takimi jak lokalny poziom przestępczości, rodzaj i sposób załatwiania interwencji, liczba funkcjonariuszy na danym terenie mogących pełnić służbę dzielnicową.

Nowe zadania dla dzielnicowego wprowadzono stopniowo. Najpierw nową formułę służby dzielnicowego wprowadzono na jednym posterunku. Ponieważ takie rozwiązanie zostało pozytywnie ocenione, zmiany wprowadzono w kolejnych jednostkach. W ciągu kilku lat objęły całe hrabstwo.

Chciałbym również podkreślić, że zmiany te wprowadzane były w ramach ściślejszej współpracy z miejscowymi samorządami. Przez wiele lat tak kształtowaliśmy zadania dzielnicowego, że obecnie stał się on częścią lokalnej społeczności, a jego rolą jest rozwiązywanie wszystkich proble-

mów, które mają wpływ na szeroko pojęte bezpieczeństwo ludzi.

Dzisiaj lokalna społeczność to świadome społeczeństwo, umięjące określić swoje oczekiwania w kwestii bezpieczeństwa swojej okolicy, przestrzegające dzielnicowego jako partnera w rozwiązywaniu problemów w tym zakresie.

Ile czasu trwały zmiany w policji w Cambridge?

Zmiany rozpoczęto prawie 20 lat temu i był to proces długofalowy. Należało przekonać samych dzielnicowych, włączyć w proces zmian lokalne władze i nauczyć wszystkich zainteresowanych takiej formuły współpracy. Przez ostatnie dwa lata, z uwagi na obecną politykę oszczędności prowadzoną przez rząd brytyjski, policja hrabstwa Cambridge została zmniejszona do dwóch jednostek dowodzenia i komendy głównej.

Niektóre jednostki musiały zrezygnować z funkcji dzielnicowego, inne natomiast były w stanie utrzymać policjantów w dzielnicy, lecz pod inną nazwą np. „oficer ds. rozwiązywania problemów”, „oficer terenowy” czy też w ramach tzw. „zespołów oddziaływania”. Ci policjanci nadal realizują główne zadania związane z rozwiązywaniem problemów i zbieraniem informacji od społeczności. ◀

Andy Sullivan z grupą brytyjskich policjantów w czasie wizyty w Szkole Policji w Katowicach

Wydawca „Policyjnego Forum Szkoleniowego”

Szkoła Policji

Szkoła Policji w Katowicach od początku swojej działalności kształci przede wszystkim policjantów pionu prewencji pełniących służbę w specyficznych warunkach dużych aglomeracji miejskich.

Kształcenie policjantów odbywa się w ramach szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego, a szczególne warunki odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego zostały uregulowane rozporządzeniem ministra właściwego w sprawach wewnętrznych.

SZKOLENIE ZAWODOWE PODSTAWOWE

Jedynym obowiązkowym szkoleniem w policji, zgodnie z obowiązującymi unormowaniami, jest szkolenie zawodowe podstawowe. Prowadzi się je według jednolitego programu szkolenia zawodowego, przygotowującego policjantów do wykonywania podstawowych zadań służbowych.

Szkole Policji w Katowicach do realizacji powierzono:

- **szkolenie zawodowe podstawowe** (oznaczenie kodowe – SZP). Kierowani są na nie policjanci, którzy przeszli pozytywnie procedurę związaną z przyjęciem do

policji oraz złożyli ślubowanie policyjne, a także odbyli w jednostkach macierzystych szkolenie z zakresu ochrony informacji niejawnych i posiadają „poświadczenie bezpieczeństwa” upoważniające ich do dostępu do informacji niejawnych, oznaczonych klauzulą „poufne”. Szkolenie to przygotowuje policjanta (teoretycznie i praktycznie) do wykonywania zadań na stanowisku w służbie prewencyjnej w komórkach organizacyjnych patroloво-interwencyjnych i oddziałów prewencji policji;

- **szkolenie zawodowe podstawowe dla policjantów absolwentów wybranych kierunków studiów** oraz osób, które zaliczą z wynikiem pozytywnym test wiedzy obejmujący treści kształcenia wybrane ze szkolenia zawodowego podstawowego policjantów (oznaczenie kodowe – SZPU). Na szkolenie to kierowani są policjanci absolwenci studiów wyższych o kierunku prawo, administracja, bezpieczeństwo narodowe lub bezpieczeństwo wewnętrzne. Szkolenie kompleksowo przygotowuje po-

PODINSP. PIOTR GÓRNIK

WYDZIAŁ METODYKI I ORGANIZACJI SZKOLENIA
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

w Katowicach

licjanta do wykonywania zadań służbowych na poziomie podstawowym na stanowisku policjanta w służbie prewencyjnej.

DOSKONALENIE ZAWODOWE

Celem doskonalenia zawodowego jest nabywanie, aktualizowanie, rozszerzanie oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych policjanta, wymaganych przy wykonywaniu przez niego zadań służbowych. Po jego ukończeniu policjanci mogą uzyskać dodatkowe uprawnienia, w tym instruktorskie. Doskonalenie policjantów organizowane jest jako:

- doskonalenie centralne – przez szkoły policyjne i Wyższą Szkołę Policji;
- doskonalenie lokalne – przez jednostki organizacyjne policji lub komórki organizacyjne tych jednostek;
- doskonalenie zewnętrzne – przez podmioty pozapolicyjne.

Przez szkoły policyjne i WSPol doskonalenie centralne prowadzone jest w formie:

- kursów specjalistycznych;
- innych przedsięwzięć zapewniających realizację celów doskonalenia.

Szkoła Policji w Katowicach realizuje następujące kursy specjalistyczne:

Kurs specjalistyczny dla policjantów podejmujących interwencje wobec osób agresywnych i niebezpiecznych (oznaczenie kodowe – ANI)

Na kurs kierowani są policjanci służby prewencyjnej, którzy w ramach swoich zadań służbowych podejmują interwencje wobec osób agresywnych i niebezpiecznych. Kurs przygotowuje policjantów do rozpoznawania miejsc i sytuacji przed podjęciem interwencji, zastosowania technik interwencji oraz zatrzymywania osób agresywnych i niebezpiecznych w pomieszczeniach lub poruszających się pojazdem.

Kurs specjalistyczny dla rzeczników dyscyplinarnych (oznaczenie kodowe – D)

Na kurs są kierowani policjanci pełniący lub przewidywani do pełnienia funkcji rzecznika dyscyplinarnego, a których wiedza i umiejętności wymagają uzupełnienia. Kurs przygotowuje policjantów do prowadzenia czynności wyjaśniających i postępowania dyscyplinarnego.

Kurs specjalistyczny w zakresie współpracy z mediami (oznaczenie kodowe – DWM)

Kurs przeznaczony jest dla policjantów zajmujących stanowiska kierownicze, w szczególności dla kierowników jednostek i komórek organizacyjnych policji oraz ich etatowych i nietatowych zastępców, a także innych policjantów

Zajęcia z zabezpieczania miejsca zdarzenia

Warsztaty metodyczno-szkoleniowe

- ▶ (z wyłączeniem oficerów prasowych), którzy w ramach wykonywanych obowiązków służbowych mają kontakty ze środkami masowego przekazu. Przygotowuje on do prawidłowego udzielania informacji mediom.

Kurs specjalistyczny dla dzielnicowych (oznaczenie kodowe – Dz)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe podstawowe i pełnią służbę na stanowisku dzielnicowego lub są przewidywani do służby na tym stanowisku. Przygotowuje on policjantów do wykonywania zadań służbowych na stanowisku dzielnicowego.

Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących zadania obronne (oznaczenie kodowe – DZO)

Policjant kierowany na kurs powinien m.in. posiadać minimum 5 lat służby w policji, wykonywać lub być przewidzianym do wykonywania zadań obronnych. Przygotowuje on policjantów do wykonywania zadań obronnych w czasie pokoju i w czasie wojny.

Kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik przesłuchań (oznaczenie kodowe – FBI)

Na kurs kierowani są policjanci służby kryminalnej i śledczej, którzy posiadają doświadczenie zawodowe w pracy operacyjnej i dochodzeniowo-śledczej, nie mniejsze niż 4 lata i nie większe niż 20 lat. Przygotowuje on policjantów do sprawnego i skutecznego wykonywania zadań służbowych w prowadzeniu rozmów, przesłuchania świadka oraz podejrzanego.

Kurs specjalistyczny w zakresie zwalczania handlu ludźmi (oznaczenie kodowe – HL)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy m.in. realizują zadania związane ze zwalczaniem handlu ludźmi lub prowadzą zajęcia dydaktyczne w tej dziedzinie. Przygotowuje on policjantów do wykonywania zadań służbowych związanych ze zwalczaniem handlu ludźmi.

Kurs specjalistyczny dla służby dyżurnej jednostek organizacyjnych policji (oznaczenie kodowe – KSDyż.)

Na kurs specjalistyczny kierowani są policjanci, którzy m.in. spełniają kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administra-

cji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowisk służbowych oraz warunków ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe (Dz. U. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.) i jednocześnie są policjantami mianowanymi lub przewidywanymi w obsadzie stanowiska kierowania. Przygotowuje on do wykonywania zadań służbowych na stanowisku dyżurnego jednostki, jego zastępcy oraz pomocnika dyżurnego poprzez nabywanie, aktualizowanie, rozszerzanie oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych.

Kurs specjalistyczny obsługi Krajowego Systemu Informacyjnego Policji oraz wykorzystania zasobów informacyjnych Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie zagadnień operacyjno-dochodzeniowych (oznaczenie kodowe – KSIPK)

Na kurs kierowani są policjanci realizujący zadania związane z obsługą systemu KSIP oraz KCIK ze szczególnym uwzględnieniem sprawdzeń i rejestracji. Kurs przygotowuje policjantów do obsługi systemu KSIP oraz wykorzystania zasobów informacyjnych systemu KCIK w zakresie zagadnień operacyjno-dochodzeniowych i posługiwania się policyjną pocztą elektroniczną.

Kurs specjalistyczny obsługi Krajowego Systemu Informacyjnego Policji w zakresie zagadnień prewencyjnych (oznaczenie kodowe – KSIPP)

Na kurs kierowani są policjanci realizujący zadania związane z obsługą systemu KSIP ze szczególnym uwzględnieniem modułu Ekran Dyżurnego i Policyjny Rejestr Imprez Masowych. Przygotowuje on policjantów do obsługi systemu KSIP w zakresie zagadnień prewencyjnych i posługiwania się policyjną pocztą elektroniczną.

Kurs specjalistyczny dla organizatorów lokalnego doskonalenia zawodowego w Policji (oznaczenie kodowe – LDZ)

Na kurs są kierowani policjanci z jednostek organizacyjnych policji realizujący zadania związane z organizacją

Służba w terenie

lokalnego doskonalenia zawodowego. Policjanci w ramach kursu pogłębiają wiedzę i nabywają umiejętności z zakresu identyfikacji potrzeb szkoleniowych lokalnego doskonalenia zawodowego, planowania, programowania, organizacji oraz oceny i dokumentowania procesu lokalnego doskonalenia zawodowego.

Kurs specjalistyczny w zakresie metodyki nauczania dla osób prowadzących lokalne doskonalenie zawodowe (oznaczenie kodowe – MNL)

Na kurs są kierowani policjanci z jednostek organizacyjnych policji realizujący zajęcia w ramach lokalnego doskonalenia zawodowego. Uczestnicy kursu pogłębiają wiedzę i nabywają umiejętności z planowania, programowania i przygotowania doskonalenia zawodowego lokalnego, formułowania i analizy celów kształcenia, organizacji procesu kształcenia, przygotowania i stosowania pomocy dydaktycznych, stosowania zasad i metod nauczania oraz prowadzenia, oceny i dokumentowania zajęć.

Kurs specjalistyczny dla opiekunów realizujących zadania związane z adaptacją zawodową policjantów w okresie służby przygotowawczej (oznaczenie kodowe – ONP)

Na kurs specjalistyczny kierowani są policjanci, którzy będą pełnili funkcję opiekuna realizującego zadania związane z adaptacją zawodową policjantów w okresie służby przygotowawczej. Zapewnia on właściwe przygotowanie policjantów wskazanych do pełnienia funkcji opiekunów służbowych policjantów z jednostek organizacyjnych policji w okresie służby przygotowawczej.

Kurs specjalistyczny dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego (oznaczenie kodowe – Osk. P.)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy wykonują albo są przewidywani do wykonywania zadań związanych z nadzorem nad czynnościami wyjaśniającymi i występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia. Przygotowuje on policjantów do realizacji zadań w zakresie dokonywania formalnej i merytorycznej oceny materiałów zgromadzonych w toku czynności wyjaśniających, wykonywania funkcji

Zajęcia w sali wykładowej

oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym oraz sporządzania środka zaskarżenia.

Kurs specjalistyczny dla policjantów realizujących czynności w postępowaniach administracyjnych (oznaczenie kodowe – Post. A)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy są przewidywani do realizacji lub realizują czynności w postępowaniu administracyjnym, a których wiedza i umiejętności wymagają doskonalenia. Pogłębia on teoretyczne i praktyczne przygotowanie policjantów do realizacji czynności w postępowaniu administracyjnym.

Kurs specjalistyczny w zakresie udzielania pierwszej pomocy w warunkach działań specjalnych (oznaczenie kodowe – PPWDS)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy ukończyli szkolenie podstawowe, przeznaczeni są do wykonywania zadań w warunkach działań specjalnych oraz posiadają predyspozycje do udzielania pierwszej pomocy i wyrażają chęć rozwijania umiejętności w tym kierunku. Przygotowuje on policjantów do wykonywania zadań związanych z udzielaniem pierwszej pomocy poszkodowanym w warunkach działań specjalnych.

Kurs specjalistyczny z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (oznaczenie kodowe – PPWR)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy posiadają co najmniej kwalifikacje zawodowe podstawowe i realizują zadania związane z koordynacją działań w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie albo prowadzą doskonalenia lokalne w obszarze przemocy w rodzinie. Przygotowuje on policjantów do wykonywania zadań służbowych związanych z koordynacją działań w ramach procedury zapobiegania przemocy w rodzinie oraz prowadzenia doskonalenia zawodowego lokalnego z tego zakresu.

Kurs specjalistyczny w zakresie ujawniania, identyfikacji i zabezpieczenia mienia podlegającego zajęciu w postępowaniu przygotowawczym (oznaczenie kodowe – PPZM).

Na kurs kieruje się policjantów służby kryminalnej. Przygotowuje on policjantów do wykonywania zadań służbowych, ▶

- ▶ polegających na ujawnianiu i identyfikacji składników majątkowych osób pozostających w zainteresowaniu policji, dokonywania tymczasowego zajęcia mienia ruchomego oraz dokumentowania czynności w tym zakresie.

Kurs specjalistyczny dla policjantów-spottersów (oznaczenie kodowe – SPOT)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy przeszli pozytywną kwalifikację przeprowadzoną wspólnie przez wojewódzkiego koordynatora do spraw spottersów i psychologa. Przygotowuje on policjantów do stałego kontaktu z kibicami, identyfikacji i przeciwdziałaniu zagrożeniom związanym z imprezami sportowymi, współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo imprez sportowych oraz współpracy z policjantami innych komórek organizacyjnych.

Kurs specjalistyczny dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej (oznaczenie kodowe – TASER)

Na kurs kierowani są policjanci, którzy w ramach swoich zadań służbowych będą prowadzić szkolenia w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. Skierowani na kurs muszą posiadać uprawnienia instruktora taktyki i technik interwencji lub strzelań policyjnych (wyszkolenia strzeleckiego). Przygotowuje on policjantów do samodzielnego posługiwania się, prowadzenia zajęć oraz egzaminowania policjantów z posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

Kurs specjalistyczny w zakresie taktyki i technik interwencji (oznaczenie kodowe – TiTS)

Słuchaczami kursu mogą być policjanci, którzy ukończyli szkolenie zawodowe podstawowe, posiadają aktualne badania lekarskie, zaopiniowane jako „zdolny do służby na zajmowanym stanowisku”, posiadają aktualne zaświadczenie o zdanym teście sprawności fizycznej wystawione przez naczelnika wydziału kadr i szkolenia macierzystej KWP/KSP/SP, realizują lub są przewidywani do prowadzenia w swoich jednostkach macierzystych doskonalenia zawodowego z taktyki i technik interwencji oraz przeszli z wynikiem pozytywnym postępowanie kwalifikacyjne. Przygotowuje on do samodzielnego prowadzenia zajęć oraz egzaminowania policjantów w zakresie sprawności fizycznej, taktyki i technik interwencji i umiejętności posługiwania się pałką służbową.

Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących czynności związane z konwojowaniem osób

Na kurs kierowani są policjanci z komórek właściwych do spraw konwojowania komend wojewódzkich policji oraz Komendy Stołecznej Policji. Program kursu ma na celu podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności policjantów realizujących zadania związane z konwojowaniem lub doprowadzaniem osób. █

„Policyjne Forum Szkoleniowe” współtworzą:

Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach

DANE ADRESOWE

Katowice, ul. Lompy 19, www.slaska.policja.gov.pl

KIEROWNICTWO

- Śląski Komendant Wojewódzki Policji
- **nadinsp. Krzysztof Jarosz**, I Zastępca Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
 - **mł. insp. Zbigniew Klimus**, Zastępca Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
 - **insp. Roman Rabsztyn**, Zastępca Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
 - **mł. insp. Piotr Kucia**.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

W śląskim garnizonie służy 11 tys. 645 policjantów, a zatrudnionych jest 1224 pracowników korpusu służby cywilnej i 913 pracowników policji.

W skład struktury wojewódzkiej wchodzi:

- 19 komend miejskich w: Bielsku-Białej, Bytomiu, Chorzowie, Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Gliwicach, Jastrzębiu Zdroju, Jaworznie, Katowicach, Mysłowicach, Piekarach Śląskich, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Siemianowicach Śląskich, Sosnowcu, Świętochłowicach, Tychach, Zabrze i Żorach.
- 13 komend powiatowych w: Będzinie, Bieruniu, Cieszynie, Kłobucku, Lublińcu, Mikołowie, Myszkowie, Pszczynie, Raciborzu, Tarnowskich Górach, Wodzisławiu Śląskim, Zawierciu i Żywcu.

WOJEWÓDZTWO

Śląskie zajmuje 14. miejsce w kraju pod względem obszaru, a 2. pod względem liczby ludności. Na tym stosunkowo niedużym terytorium, wynoszącym 12 331 km kw. (3,9 % powierzchni Polski), żyje 4 626 400 mieszkańców. Na terenie województwa można wyróżnić 4 aglomeracje miejskie: górnośląską – o znaczeniu europejskim oraz bielską, częstochowską i rybnicką – o znaczeniu krajowym. Województwo jest podzielone na 36 powiatów: 19 grodzkich i 17 ziemskich. Największą rolę administracyjną, gospodarczą i kulturową odgrywają miasta: Katowice, Sosnowiec, Bytom, Gliwice, Zabrze, Tychy i Chorzów. Rybnik, Bielsko-Biała i Częstochowa to stolice pozostałych subregionów.

Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie

DANE ADRESOWE

Kraków, ul. Mogilska 109, www.malopolska.policja.gov.pl

KIEROWNICTWO

Małopolski Komendant Wojewódzki Policji

- **nadinsp. Mariusz Dąbek**,
I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie
- **insp. Marek Woźniczka**,
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie
- **mł. insp. Paweł Dzierżak**,
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie
- **insp. Jacek Fabisiak**.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie wraz z jednostkami podległymi zatrudnia 7 251 policjantów przy stanie etatowym 7 787 (stan na 1.08.2013 r.). Ma w strukturze:

- 17 komend powiatowych w: Bochni, Brzesku, Chrzanowie, Dąbrowie Tarnowskiej, Gorlicach, Krakowie, Limanowej, Miechowie, Myślenicach, Nowym Targu, Olkuszu, Oświęcimiu, Proszowicach, Suchej Beskidzkiej, Wadowicach, Wieliczce, Zakopanem
- 3 miejskie w: Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie,
- 54 komisariaty (2 specjalistyczne: autostradowy i wodny),
- 8 posterunków w strukturach KPP/KMP
- 9 posterunków w strukturach komisariatów.

WOJEWÓDZTWO

Obszar działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie obejmuje położone na południu Polski województwo małopolskie, które zajmuje powierzchnię 15 182,79 km², co stanowi 4,9% powierzchni Polski i graniczy ze Słowacją (z krajami preszowskim i żylińskim) na długości 301,6 km na południu oraz z województwami: podkarpackim na długości 177,9 km na wschodzie, śląskim na długości 273,4 km na zachodzie i świętokrzyskim na długości 178,4 km na północy.

Województwo liczy 3 mln 354 tys. mieszkańców, ma 22 powiaty, w tym 3 grodzkie i 19 ziemskich, 182 gminy i 61 miast. Pod względem liczby mieszkańców województwo znajduje się na 4 miejscu w Polsce. Gęstość zaludnienia jest tu jedną z najwyższych w kraju – 217 osób/km².

Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie

DANE ADRESOWE

Rzeszów, ul. Dąbrowskiego 30,
www.podkarpacka.policja.gov.pl

KIEROWNICTWO

Podkarpacki Komendant Wojewódzki Policji

- **nadinsp. Zdzisław Stopczyk**,
I Zastępca Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
- **insp. Kazimierz Mruk**,
Zastępca Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
- **insp. Andrzej Sabik**,
Zastępca Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
- **insp. Sławomir Szczupak**.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

W skład garnizonu podkarpackiego wchodzi:

- 4 komendy miejskie w: Krośnie, Przemyślu, Rzeszowie i Tarnobrzegu
- 17 komend powiatowych w: Brzozowie, Dębicy, Jarosławiu, Jaśle, Kolbuszowej, Lesku, Leżajsku, Lubaczowie, Łańcucie, Mielcu, Nisku, Przeworsku, Ropczycach, Sanku, Stalowej Woli, Strzyżowie i Ustrzykach Dolnych.

WOJEWÓDZTWO

Województwo podkarpackie to jedno z 16 województw utworzonych w 1999 roku. Powstało poprzez scalenie ziem dawnego województwa rzeszowskiego sprzed 1975 r. (z wyjątkiem powiatu gorlickiego), tj. województw przemyskiego i rzeszowskiego, oraz części krośnieńskiego, tarnobrzemeskiego i tarnowskiego. Województwo zajmuje powierzchnię 17 846 km² (11 miejsce w kraju). Pod względem liczby mieszkańców (2 128 687 osób) znajduje się na 9 miejscu w Polsce. Jest najdalej na południe wysuniętym województwem Polski.

Jest położone w południowo-wschodniej Polsce i graniczy: ze Słowacją (z krajem preszowskim) na długości 129,7 km na południu i z Ukrainą (z obwodami lwowskim i zakarpaczkim) na długości 234,5 km na wschodzie.

Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu

DANE ADRESOWE

Wrocław, ul. Podwale 31-33,
www.dolnoslaska.policja.gov.pl

KIEROWNICTWO

Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu
– **insp. Wojciech Ołdyński**,
I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji
– **insp. Zygmunt Skwierawski**,
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji
– **insp. Artur Falkowski**,
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji
– **insp. Andrzej Łuczyszyn**.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Liczba zatrudnionych w garnizonie dolnośląskim (wg stanu na 1.07.2013 r.) wynosiła 7345 policjantów i 1708 pracowników cywilnych.

W strukturze jednostek podległych KWP we Wrocławiu są:

- 4 komendy miejskie w: Jeleniej Górze, Legnicy, Wałbrzychu i Wrocławiu
- 22 komendy powiatowe w: Bolesławcu, Dzierżoniowie, Głogowie, Górze Śląskiej, Kłodzku, Lubaniu, Lubinie, Lwówku Śląskim, Miliczu, Oleśnicy, Oławie, Polkowicach, Strzelinie, Środzie Śląskiej, Świdnicy, Trzebnicy, Wołowie, Ząbkowicach Śląskich, Zgorzelcu i Złotoryi.
- 54 komisariaty i 28 posterunków oraz 2 komisariaty specjalistyczne (wodny i kolejowy)

WOJEWÓDZTWO

Województwo dolnośląskie ze stolicą we Wrocławiu zostało utworzone w 1999 roku z ziem poprzednich województw wrocławskiego, legnickiego, jeleniogórskiego, wałbrzyskiego i części leszczyńskiego oraz kaliskiego. Jest położone na południowym zachodzie Polski, obejmuje zachodnią część historycznego Śląska, czyli Dolny Śląsk, a także Ziemię kłodzką, wschodnie Łużyce Górne oraz niewielki skrawek historycznej Saksonii (Bogatynia i okolice).

Powierzchnia województwa wynosi 19 946 km², co stanowi 6,4% powierzchni Polski. Teren ten zamieszkuje 2 914 362 osób, gęstość zaludnienia to 146,1 mieszk./km²

Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach

DANE ADRESOWE

Kielce, ul. Seminaryjska 12,
www.swietokrzyska.policja.gov.pl

KIEROWNICTWO

Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach
– **inspektor Jarosław Szymczyk**,
I Zastępca Świętokrzyskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach
– **mł. insp. Rafał Kochańczyk**,
Zastępca Świętokrzyskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach
– **podinsp. Roman Sobczak**,
Zastępca Świętokrzyskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach
– **insp. Waldemar Wódkowski**.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Garnizon świętokrzyskiej policji w 2012 roku liczył 3134 etaty policyjne i 656 cywilnych. W jego skład wchodzi: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach, Komenda Miejska Policji w Kielcach i 12 komend powiatowych w: Busku-Zdroju, Jędrzejowie, Kazimierzy Wielkiej, Końskich, Opatowie, Ostrowcu Świętokrzyskim, Pińczowie, Sandomierzu, Skarżysku-Kamiennej, Starachowicach, Staszowie, Włoszczowie.

WOJEWÓDZTWO

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11 710 km². Na ziemi świętokrzyskiej mieszka blisko 1 mln 300 tys. osób.

Część granic województwa jest naturalna – na południowym wschodzie i wschodzie wyznacza je Wisła, na zachodzie Pilica. Prawie cały region (z wyjątkiem jednej z dzielnic Sandomierza) położony jest w lewostronnej części dorzecza Wisły.

Świętokrzyskie leży w obrębie Wyżyny Małopolskiej. Województwo składa się z 14 powiatów (w tym miasto na prawach powiatu Kielce) oraz 102 gmin. W tym z 5 gmin miejskich (Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna i Sandomierz), 26 gmin miejsko-wiejskich oraz 71 gmin wiejskich.

Komenda Wojewódzka Policji w Opolu**DANE ADRESOWE**

Opole, ul. Korfantego 2,
www.opolska.policja.gov.pl

KIEROWNICTWO

p.o. Opolski Komendant Wojewódzki Policji
– **insp. Irena Doroszkiewicz**,
I Zastępca Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
– **insp. Jan Lach**,
p.o. Zastępca Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
– **insp. Jacek Tomczak**,
Zastępca Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji
– **insp. Zbigniew Białostocki**.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Garnizon opolski to 2333 funkcjonariuszy. W jego skład wchodzi 10 komend powiatowych w: Prudniku, Nysie, Głubczycach, Strzelcach Opolskich, Oleśnie, Kluczborku, Namysłowie, Brzegu, Krapkowicach i Kędzierzynie-Koźlu oraz jedna komenda miejska policji obejmująca swoim działaniem powiat opolski.

Największą jednostką w województwie opolskim jest Komenda Miejska Policji w Opolu, która liczy 501 funkcjonariuszy. Największą Komendą Powiatową Policji jest nyska jednostka, w której służbę pełni 273 policjantów.

WOJEWÓDZTWO

Opolskie jest obecnie najmniejszym województwem w Polsce. Obejmuje obszar o powierzchni 9412 km² i liczy około miliona mieszkańców.

Region cechuje współdziałanie różnych kultur – polskiej, czeskiej i niemieckiej. To sprawia, że mieszkańcy są otwarci na kontakty zagraniczne i wymianę doświadczeń. Wielu z nich pracuje w krajach Unii Europejskiej, głównie w Niemczech, Austrii, Holandii i Belgii.

Województwo jest położone w południowo-zachodniej Polsce i graniczy z Czechami (z krajami morawsko-śląskim i ołomunieckim) na długości 192,4 km na południu oraz z województwami: dolnośląskim na długości 193,7 km na zachodzie, łódzkim na długości 56,2 km na północnym-wschodzie, śląskim na długości 230,9 km na wschodzie, wielkopolskim na długości 47,7 km na północy.

Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi**DANE ADRESOWE**

Łódź, ul. Lutomiarska 108/112,
www.lodzka.policja.gov.pl

KIEROWNICTWO

Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi
– **insp. Dariusz Banachowicz**,
I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi do spraw kryminalnych
– **insp. Dariusz Manowiecki**,
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi do spraw prewencji
– **insp. Renata Kasprzyk-Papierniak**,
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi do spraw logistyki
– **Włodzimierz Kalinowski**.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Struktura łódzkiej policji to:

- 3 komendy miejskie w: Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim i Skierniewicach,
- 19 powiatowych w: Bełchatowie, Brzezinach, Kutnie, Łasku, Łęczycy, Łodzi (Wschód), Łowiczu, Opocznie, Pabianicach, Pajęcznie, Poddębicach, Radomsku, Rawie Mazowieckiej, Sieradzu, Tomaszowie Mazowieckim, Wieluniu, Wieruszowie, Zduńskiej Woli i Zgierzu.

Ponadto w strukturach garnizonu łódzkiego funkcjonują: Ośrodek Szkolenia Policji w Łodzi z siedzibą w Sieradzu, Oddział Prewencji Policji w Łodzi, Samodzielny Pododdział Antyterrorystyczny Policji w Łodzi, a także komisariat autostradowy.

Na 31 grudnia 2012 r. liczba stanowisk policyjnych w województwie łódzkim wynosiła 6 368, a cywilnych 1 649.

WOJEWÓDZTWO

Województwo łódzkie obejmuje obszar o powierzchni 18 218,95 km². Liczy 2 524 651 mieszkańców (31.12.2012 r.). Graniczy z województwami: kujawsko-pomorskim na północy, mazowieckim na północy i wschodzie, opolskim na południowym-zachodzie, śląskim na południu, świętokrzyskim na południowym-wschodzie i wielkopolskim na zachodzie.

KWP Katowice

Komisariat autostradowy otwarty

Komendant Główny Policji nadinsp. Marek Działożyński 29 stycznia br. dokonał uroczystego otwarcia specjalistycznego Komisariatu Policji Autostradowej w Gliwicach.

Jest to największa i najnowsza tego typu jednostka w kraju. Będzie obsługiwać śląskie odcinki A-1 i A-4 oraz główne drogi położone w pobliżu autostrad.

Jednostka mieści się w Gliwicach w rejonie skrzyżowania A-1 z DK-88. Obiekt w całości został wybudowany i wyposażo-

ny ze środków Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Stan etatowy jednostki wynosi 54 funkcjonariuszy.

KWP Kielce

Wykus - w sercu Gór Świętokrzyskich

Jak co roku na polanie Wykus, położonej w Puszczy Jodłowej, spotkali się 16 czerwca br. m.in. policjanci, przedstawiciele władz rządowych, wojewódzkich i samorządowych, żołnierze oraz harcerze. W ten sposób po raz kolejny uczczono życie i działalność majora Jana Piwnika „Ponurego”, który od 22 lat jest patronem policji świętokrzyskiej. W czasie uroczystości odznaczeni zostali policjanci, których rzetelna służba przyczyniła się do wzrostu poszanowania prawa i wzmocnienia autorytetu Policji.

W tym roku Honorową Odznaką „Ponurego” odznaczono starszego sierżanta Dawida Stanika z Komisariatu Policji

w Stąporkowie, który narażając się na ogromne niebezpieczeństwo wyniósł z płonącego budynku niepełnosprawnego mężczyznę i podinspektora Grzegorza Grzesiaka z Laboratorium Kryminalistycznego KWP w Krakowie, który często wykonywał badania zleczone przez policjantów z Kielc, poświęcając swój czas wolny, nawet w porze nocnej.

Odnazka już od 19 lat jest przyznawana policjantom za wybitne osiągnięcia.

Na zakończenie uroczystości, przy kapliczce-pomniku, złożone zostały kwiaty i zapalono znicze. Uroczystość uświetniła policyjna orkiestra z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

KWP Wrocław

Ćwiczenia dolnośląskich i saksońskich antyterrorystów

Poprawa bezpieczeństwa i współpraca jednostek policji w obszarze pogranicza w zakresie wspólnej likwidacji zagrożeń terrorystycznych – to projekt realizowany przez dolnośląskich i saksońskich policjantów, a współfinansowany ze środków unijnych.

Jego podsumowanie i ćwiczenia współdziałania służb antyterrorystycznych służb dolnośląskiego SPAP i saksońskiego SEK w obliczu aktu terrorystycznego, negocjacji policyjnych, odbicia uwięzionych zakładników, zatrzymania przestępców

i neutralizacji materiałów wybuchowych, odbyły się 25 kwietnia br. na terenie Zalewu Leśniańskiego, w powiecie lubańskim.

Scenariusz ćwiczeń przewidywał, że na terenie zachodniej części Saksonii (Niemcy) doszło do napadu na bank. Kilkuosobowa grupa sprawców ukradła pieniądze i wzięła zakładników. Doszło do wymiany ognia z funkcjonariuszami tamtejszej policji. Sprawcy uciekli z zakładnikami miejsca przestępstwa w kierunku wschodnim. Niemieccy policjanci jednostki spe-

cialnej rozpoczynają pościg. Przestępcy informują, że mają materiały wybuchowe. Groźba uciekiem zakładników. Uciekają w kierunku obszaru polskiego pogranicza. Działania taktyczne prowadzone są jednocześnie z lądu, wody i powietrza. Policjanci są również przygotowani do ewentualnej ewakuacji okolicznych mieszkańców.

Realizacja projektu przyczyniła się do polepszenia współpracy dolnośląskich i saksońskich jednostek antyterrorystycznych.

KWP Opole

Nowoczesna strzelnica w Opolu

Uroczyste otwarcie strzelnicy odbyło się w dzień Święta Policji w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Opolu.

Wstęgę przecięł Komendant Główny Policji nadinsp. Marek Działożyński wraz z kierow-

nictwem polskiej policji i przedstawicielami władz samorządowych. Znajdujący się tam sprzęt i oprogramowanie to najnowocześniejsze rozwiązania.

Obiekt służyć będzie policjantom całego województwa opolskiego.

KWP Kielce

Nowa siedziba Komendy Powiatowej Policji w Staszowie

Z okazji Święta Policji nastąpiło uroczyste otwarcie nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Staszowie. Nowe obiekty z pewnością przyczynią się do poprawy warunków pracy i służby staszowskich policjantów, ale także będą sprzyjały poprawie warunków obsługi obywateli.

Obecnie przy ul. Armii Krajowej 10 znajduje się nie tylko biurowiec, ale także budynek sali narad, budynek garażowy, myjnia ręczna i obsługi codziennej pojazdów z zapleczem

socjalnym i agregatem prądowłórczym, kojce dla psów z zapleczem higieniczno-sanitarnym. Powierzchnia użytkowa kompleksu budynków wynosi blisko 2 700 m².

Realizacja inwestycji adaptacji i budowy budynków przy ul. Armii Krajowej 10 przeprowadzona była w ramach „Programu standaryzacji komend i posterunków Policji”. Wszystkie nowe pomieszczenia staszowskiej komendy spełniają rygorystyczne normy tego programu.

KWP Rzeszów

LITCAR w Przemyślu

Na terenie miasta i powiatu przemyskiego policjanci przeprowadzili we wrześniu br. działania „LITCAR”.

Akcja miała na celu zwalczanie i ograniczanie transgranicznej prze-

stępności samochodowej. Funkcjonariusze skontrolowali blisko 150 pojazdów oraz kilka miejsc w pobliżu polsko-ukraińskiej granicy, gdzie samochody są parkowane, naprawiane lub złomowane.

KWP Katowice

Płyta na 40-lecie policyjnej orkiestry

Policyjna orkiestra z Katowic obchodzi swoje 40-lecie. Z tej okazji wydała płytę „Policja Rozrywkowo”.

18 lipca 2013 r. Komendant Główny Policji nadinsp. Marek Działożyński otrzymał z rąk kapelmistrza Orkiestry Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach asp. Waldemara Skotarskiego złotą płytę pt. „Policja Rozrywkowo”. Krą-

żek ten został nagrany przez katowicką orkiestrę w związku z jubileuszem 40-lecia jej istnienia. Jedną z 3 etatowych orkiestr w naszej policji, na swojej nowej płycie umie-

ściła przede wszystkim standardy muzyki rozrywkowej i jazzowej.

Działająca od 40 lat orkiestra swoimi występami uświetnia różnego rodzaju uroczystości.

KWP Rzeszów

W 69. rocznicę Powstania Warszawskiego

Podkarpacki Komendant Wojewódzki Policji nadinspektor Zdzisław Stopczyk wziął udział 2 sierpnia br. w uroczystościach obchodów 69. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

Wraz z przedstawicielami służb mundurowych

złożył kwiaty pod Pomnikiem Żołnierzy Armii Kra-

jowej przy ulicy Szopena w Rzeszowie.

KWP Kraków

Plebiscyt Policjant Roku 2013 rozstrzygnięty

W piątek 26 lipca br. na rynku w Starym Sączu odbyły się uroczyste obchody Małopolskiego Święta Policji. Podczas uroczystości wręczono również wyróżnienia dla policjantów, którzy zwyciężyli w plebiscyie „Policjant Roku 2013”.

Najwięcej głosów (1204) i tytuł Policjanta Roku otrzymał aspirant sztabowy Robert Knapik z komisariatu VIII w Krakowie. Kolejne miejsca w plebiscyie „Gazety Krakowskiej” i Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie zajęli:

– 2. miejsce – starszy sierżant Łukasz Dudzik ze Świątnik Górnych pod Krakowem (1091 głosów),
– 3. miejsce – aspirant Tomasz Warot ze Świątnik

Górnych pod Krakowem (1080 głosów)
– 4. miejsce – aspirant sztabowy Paweł Karp, kierownik posterunku policji w Lipinkach, który zgromadził 941 głosów.

GRZEGORZ GRZEŚKOWIAK

ZARZĄD OGÓLNOPOLSKIEGO STOWARZYSZENIA
„RODZINA POLICYJNA 1939 R.” W KATOWICACH

70 rocznica ujawnienia zbrodni katyńskiej

Zbrodnia katyńska jest jednym z kluczowych punktów współczesnej polskiej tożsamości historycznej.

W czasach władzy ludowej pomagała tę tożsamość podtrzymywać przeciwko wszechobecnemu kłamstwu. W chwili obecnej pamięć o niej służy budowaniu społecznego przekonania, że służba ojczyźnie jest czymś podniosłym, choć ma niekiedy swoją wielką cenę. Obowiązkiem narodu jest pamiętać o tych, którzy w imię tej służby oddali, co mieli najcenniejsze – własne życie.

4 kwietnia 2013 r. na terenie Szkoły Policji w Katowicach, pod patronatem Komendanta Głównego Policji, odbyła się konferencja naukowa pn. „70. rocznica ujawnienia zbrodni katyńskiej 1943-2013”, której organizatorami były: Katowicki Oddział Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.” i Szkoła Policji w Katowicach przy współpracy Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu oraz Katowickiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

W konferencji wzięli udział zaproszeni goście, przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządowych, oficerowie Wojska Polskiego, funkcjonariusze Straży Granicznej i Straży Więziennej, przedstawiciele duchowieństwa, stowarzyszeń, młodzież z klas mundurowych szkół średnich oraz przedstawiciele mediów.

Konferencja rozpoczęła się uroczystym złożeniem wiązanek kwiatów i zapaleniem zniczy pamięci pod tablicą upamiętniającą funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego, zamordowanych wiosną 1940 r. przez NKWD na wschodzie oraz pod tablicą patrona auli Szkoły Policji w Katowicach podinspektora Piotra Urbańczyka. Następnym punktem konferencji było uroczyste wręczenie okolicznościowych monet Narodowego Banku Polskiego wyemitowanych z okazji 70. rocznicy zbrodni katyńskiej.

Wśród uhonorowanych osób, za szczególne zasługi w wolontariacie na rzecz pamięci o ofiarach zbrodni katyńskiej, wyróżnieni zostali:

- insp. Jarosław Kaleta – Komendant Szkoły Policji w Katowicach,
- Maria Nowak – Prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.”,
- Jerzy Urbańczyk – Przewodniczący Katowickiego Oddziału „Rodziny Policyjnej 1939 r.”,
- ks. prałat Henryk Zganiacz, oraz członkowie stowarzyszenia:
- Czesława Bagińska,
- Henryka Urbańczyk,
- podkom. Katarzyna Grzeškowiak,
- Urszula Pała,
- Hubert Szymkowiak,
- Marcin Kania.

Chwilę później rozpoczęła się część wykładowa konferencji, podczas której zaproszeni goście mieli okazję wysłuchać referatów wygłaszanych przez członków Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.”, historyków z Instytutu Pamięci Narodowej oraz prelegentów ze Szkoły Policji w Katowicach i Straży Granicznej w Raciborzu. Po konferencji goście zostali zaproszeni do zwiedzania sali tradycji Szkoły Policji w Katowicach.

Duża frekwencja i zaangażowanie uczestników konferencji jest jednym z czytelnych sygnałów świadczących o wzroście zainteresowania historią Policji II RP, udziałem jej funkcjonariuszy w II Wojnie Światowej, a także ich losem w aspekcie zbrodni katyńskiej. Jest to zatem dobry czas, by odkrywać na nowo, a następnie nauczać i przypominać wszystkim historię tej formacji – tym bardziej, że wiedza taka pomaga inspirować do działania na rzecz wspólnego dobra, a ponadto, co znamienne dla szkolnictwa policyjnego, pomaga budować etos zawodu policjanta.

Na zaproszenie organizatorów w konferencji wzięli udział rekonstruktorzy policyjni ze Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej „Policja Województwa Śląskiego 1922-1939” z Gliwic oraz Grupy Rekonstrukcji Historycznej „VII Okręg Policji Państwowej” z Nowego Targu, którzy wystąpili w umundurowaniu historycznym.

Konferencja w dniu 4 kwietnia 2013 r. w auli im. podinsp. PWS Piotra Urbańczyka w Szkole Policji w Katowicach

Rok pieszego w województwie świętokrzyskim

Pod koniec stycznia 2013 roku w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Kielcach odbyła się konferencja inauguracyjna ogłoszenie bieżącego roku „Rokiem pieszego”.

W spotkaniu wzięli udział Świętokrzyski Komendant Wojewódzkiej Policji insp. Jarosław Szymczyk oraz zaproszeni goście, m.in.: Wojewoda Świętokrzyski Bożentyna Pałka-Koruba, biskup pomocniczy diecezji kieleckiej Marian Florczyk, Świętokrzyski Kurator Oświaty Małgorzata Muzoł, posłowie ziemi świętokrzyskiej oraz przedstawiciele samorządów i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Podczas konferencji zaprezentowano spoty społeczne zrealizowane w naszym województwie przez Wydział Ruchu Drogowego KWP w Kielcach przy wsparciu Krajowego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Na inauguracji prezentowanych spotów obecna była Agata Wróblewska, dyrektor Krajowego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Przesłaniem spotów jest propagowanie bezpiecznych zachowań pieszych. Wykorzystano także nagrania z policyjnych wideorejestratorów ukazujące brawurę i lekkomyślność kierowców. Naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach nadkom. Tomasz Sołtysik wskazał te nieodpowiedzialne zachowania jako główne przyczyny wypadków drogowych. Przedstawił również stan bezpieczeństwa na drogach województwa świętokrzyskiego w ciągu ostatnich 10 lat.

Z danych wynika, że w tym okresie odnotowano ponad 20 000 wypadków drogowych, w których zginęło 2 400 osób, w tym 981 pieszych. Co prawda liczba ofiar śmiertelnych na świętokrzyskich drogach wciąż maleje, jednak w dalszym ciągu utrzymuje się na niebezpiecznie wysokim poziomie. Właśnie w celu poprawy bezpieczeństwa, a w szczególności pieszych użytkowników dróg, Świętokrzyski Komendant Wojewódzkiej Policji w Kielcach insp. Jarosław Szymczyk ogłosił 2013 rok „Rokiem pieszego województwa świętokrzyskiego”.

W czasie konferencji wskazano na dalszą potrzebę prowadzenia przez świętokrzyskich policjantów akcji kontrolno-pomiarowych, działań profilaktycznych oraz współpracy na rzecz poprawy bezpieczeństwa z lokalnymi samorządami i instytucjami.

DEBATY SPOŁECZNE

W ramach podjętych inicjatyw akcji „2013 – rokiem pieszego” w I kwartale br. odbyły się także liczne spotkania – debaty z mieszkańcami ziemi świętokrzyskiej. W spotkaniach udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych, przewodniczący rad osiedlowych, nauczyciele, uczniowie, mieszkańcy powiatów oraz przedstawiciele lokalnych mediów. Uczestnicy spotkań mieli możliwość obejrzeć prezentacje multimedialne, spoty społeczne i nagrania z wideorejstra-

torów. Po burzliwych wystąpieniach przedstawiano dalsze wnioski do realizacji w najbliższym czasie. Podkreślono również, potrzebę noszenia odblasków przez wszystkich pieszych, nie tylko tych najmłodszych.

Zaproponowano pomysł opracowania i wysłania wspólnego listu-apelu do producentów markowych ubrań o umieszczanie na odzieży odblaskowych elementów zwiększających widoczność osób je noszących.

Zwrócono uwagę na edukację rodziców pod kątem bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym oraz zwrócenie uwagi dorosłym, że to oni dają przykład dzieciom.

W czasie spotkań uczestnikom rozdawano kamizelki odblaskowe, by mogli świecić przykładem w poprawie bezpieczeństwa wśród niechronionych uczestników ruchu drogowego.

Podsumowując przeprowadzone debaty, należy wskazać wyciągnięte z niej najważniejsze wnioski:

- polepszenie infrastruktury drogowej, szczególnie jeśli chodzi o chodniki, utwardzone pobocza,
- prawidłowe oznakowanie miejsc, gdzie pojawiają się najczęściej osoby piesze,
- działania profilaktyczne policji w szkołach, na drogach np. poprzez wręczanie elementów odblaskowych,
- wyposażenie pieszych w odblaski,
- konsekwentne sprawdzanie stanu ▶

- ▶ technicznego pojazdów przez policjantów, szczególnie elementów dotyczących układu hamulcowego, ogumienia,
- współpraca policji, Kościoła, samorządu terytorialnego i straży miejskiej na rzecz bezpieczeństwa pieszych.

STATYSTYKI

Po 6 miesiącach trwania akcji, policyjne statystyki odnotowały spadek liczby wypadków ze skutkiem śmiertelnym.

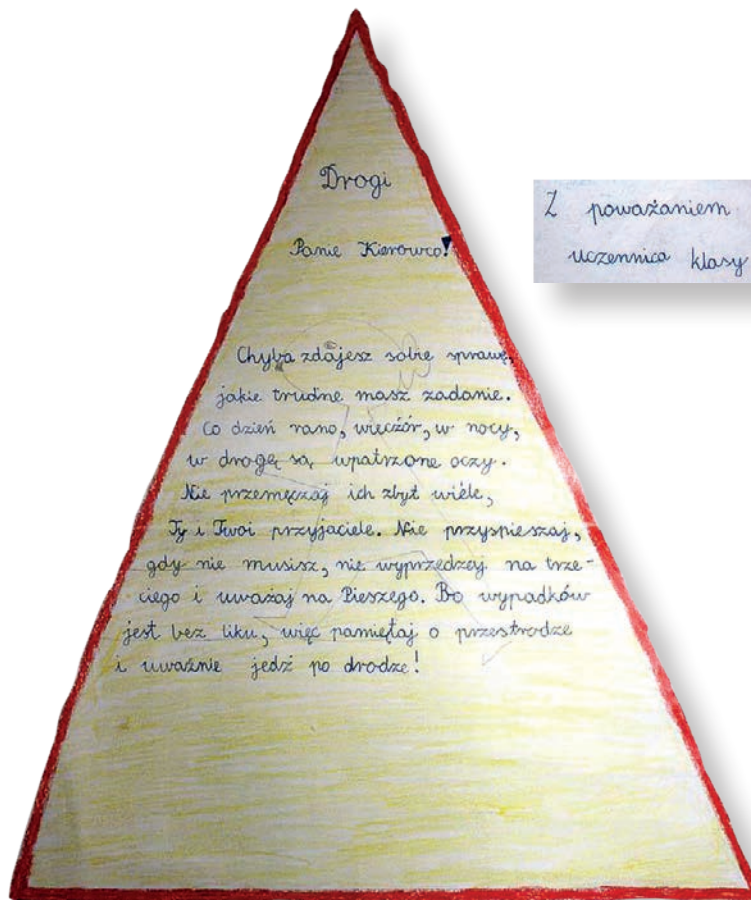
W 2012 roku od 01 stycznia do 30 czerwca w 625 wypadkach śmierć poniosło 55 osób, w tym 22 pieszych. W analogicznym okresie roku 2013 w 542 wypadkach zginęło 47 osób, z czego 17 to piesi użytkownicy dróg. Analizując przyczyny wypadków można stwierdzić, że cała siedemnastka pieszych nie nosiła elementów odblaskowych. Być może, gdyby osoby te miały przy sobie elementy odblaskowe, kierujący mogliby je w porę zauważyć.

Dlatego jeszcze raz świętokrzyska policja wskazuje na potrzebę noszenia odblasków przez wszystkich pieszych, nie tylko tych najmłodszych, ale również starszych. Z ustaleń wynika, że zostało potrąconych pięć osób leżących na jezdniach, dwie poruszały się nieprawidłową stroną drogi. W wypadkach zginęło także dwuletnie dziecko, które wbiegło na jezdnię, wprost pod nadjeżdżający samochód. Niestety dwójka pieszych została potrącona na przejściu dla pieszych. Nietrzeźwi kierujący byli sprawcami wypadków, w których zginęły 3 osoby.

Przedstawiona statystyka pokazuje, że wiele z tych tragedii można byłoby uniknąć, gdybyśmy wszyscy – piesi i kierujący zadbali o bezpieczeństwo, traktując drogę jako miejsce, w którym obowiązują zasady ograniczonego zaufania i wiele na tej drodze zależy właśnie od nas samych. Przestrzegajmy więc zasad ruchu drogowego. W ten sposób zwiększymy swoje bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo innych osób.

Apelujemy także do pieszych o zwracanie baczniejszej uwagi na poruszające się pojazdy i dalekowzroczność w swoim zachowaniu. ▶

opr. Ewa Jurkiewicz

Pogadanki o bezpieczeństwie na drodze odbywały się również w szkołach i przedszkolach

Na spotkaniu z mieszkańcami

PODINSP. ROBERT GWARDYŃSKI

ZASTĘPCA NACZELNIKA WYDZIAŁU PREWENCJI KWP
WE WROCŁAWIU

PODKOM. ANETA SOSNOWSKA

EKSPERT WYDZIAŁU PREWENCJI KWP
WE WROCŁAWIU

Społeczność lokalna

jako partner policji w ochronie bezpieczeństwa

Od zarania dziejów człowiek był zmuszony do działania w sytuacjach zagrożenia, w okolicznościach, w których istniała potencjalna możliwość utraty przez niego dóbr szczególnie cenionych (życia, zdrowia, mienia itp.)

Wraz z rozwojem cywilizacji samodzielne działanie jednostki ludzkiej zostało zastąpione przez działanie wspólnot, by następnie przeobrazić się w dzisiejszych czasach w ochronę osób przez wysoce wyspecjalizowane instytucje państwowe (np. wojsko, służby policyjne i ratownicze). Czy dzisiaj, w dobie niesamowitego rozwoju techniki i możliwości jej użycia, ważne jest odwoływanie się do obywatela (mieszkańca dysponującego przeciętną wiedzą) jako podmiotu mogącego wesprzeć działania instytucji państwowych, w tym policji w przedsięwzięciach poprawiających bezpieczeństwo?

ROLA POLICJI

Polskie regulacje prawne nakładają na państwo obowiązek dbania o bezpieczeństwo wewnętrzne państwa i jego obywateli (patrz – art. 5 i 146 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹). W tym zakresie szczególnie rola przypada policji, instytucji chroniącej bezpieczeństwo ludzi oraz utrzymującej bezpieczeństwo i porządek publiczny². Zadania instytucji wykraczają zdecydowanie poza ramy zwalczania przestępczości. W sytuacji zagrożenia policja podejmuje daleko szersze przedsięwzięcia, również o charakterze zabezpieczającym i ratowniczym³. Jeszcze dziś słyszymy opinie, że państwo („silne państwo”) potrafi poprzez swoje organy samodzielnie zadbać o obywateli, bez angażowania tych ostatnich w jakiegokolwiek działania. Takie stanowisko odbiera obywatelom rolę świadomego podmiotu współdecydującego o swym bezpieczeństwie, a sztywne przypisywanie ról społecznych jest archaizmem mającym korzenie bar-

dziej w starożytności niż w czasach nam współczesnych⁴.

Czy dziś policja jest w stanie realizować swoje zadania samodzielnie, bez oglądania się na partnera społecznego? Czy powinna do tego zmierzać? Oczywiście nie. Przestępstwa nadal istnieją, w wypadkach komunikacyjnych giną tysiące ludzi (w latach 2006-2010 ginęło na polskich drogach ponad 24 tysiące osób⁵). Do znanych od dawna zagrożeń dochodzą nowe, np. naturalne (zmiany klimatyczne, wcześniej nieznanne zakażenia), jak i cywilizacyjne (np. terrorystyczne). Dzisiejsza sytuacja w walce o bezpieczeństwo jest tak złożona, że wymaga wprowadzania przez policję nowych racjonalnych rozwiązań, wsparcia działań policyjnych przez podmioty zewnętrzne, częstokroć dotychczas niedoceniane.

▶ Od wielu lat policja współpracuje z innymi instytucjami państwowymi, samorządami i organizacjami społecznymi, co przynosi korzyści dla poprawy bezpieczeństwa⁶. We wspólnie podejmowanych przedsięwzięciach dochodzi do synergii, efekty są lepsze niż suma efektów działań samodzielnych poszczególnych podmiotów⁷. Czy jednak partnerem dla policji może być pojedynczy mieszkaniec lub mała niesformalizowana grupa mieszkańców? Tak. Poniżej zostaną przedstawione niektóre z argumentów uzasadniających tę zdecydowaną odpowiedź.

ARGUMENT 1.

Policja nie może być wszędzie, a przez to nie jest w stanie wszędzie i natychmiast reagować. W większości przypadków pierwszymi na miejscu zdarzenia są zwykli obywatele, będący ofiarami lub też świadkami zdarzeń niebezpiecznych (np. przestępstw, wypadków, katastrof). To oni udzielają pomocy, zabezpieczają miejsce, przekazują ważne informacje o zdarzeniu policji lub też innym wyspecjalizowanym służbom, straży i inspekcji⁸.

ARGUMENT 2.

Przeciętny obywatel, nie posiadający podstawowej (niezbędnej w danych okolicznościach) wiedzy i umiejętności w zakresie odpowiedniego postępowania w sytuacji zagrożenia może zainicjować zdarzenie o tragicznych skutkach. Na uwagę zasługuje fakt, że nawet jedna nieprzygotowana do czynności osoba pośród wielu przygotowanych stanowi istotne zagrożenie w dających się przewidzieć okolicznościach. Błędne lub lekkomyślne postępowanie może dotyczyć sytuacji związanych z np. wypadkami komunikacyjnymi (pozostawienie na drodze obiektów, pojazdów w czasie udzielania pomocy⁹) lub sytuacjami zagrożenia terrorystycznego (otwieranie pakunków z ładunkiem wybuchowym¹⁰).

ARGUMENT 3.

Właściwie ukształtowany, przygotowany do działań obywatel w sytuacji niebezpiecznej (pożary, powodzie, atak terrorystyczny) nie utrudni

działań służbom policyjnym i ratunkowym. Będzie mniej podatny na wpływ tłumu, nie będzie poddawał się panice i można oczekiwać, że ze zrozumieniem i zaufaniem będzie stosował się do poleceń władz. Brak przygotowania obywateli, przerażonych niebezpieczeństwem może spowodować poddanie się przez nich wpływowi „tłumu psychologicznego” [G. Le Bon¹¹] i konformizmowi [E. Aronson¹²]. Jako, że podstawą działania takiego tłumu są emocje, a nie racjonalne myślenie, może on być mniej podatny na wydawane przez instytucje państwowe, w tym policję, polecenia i komunikaty¹³.

ARGUMENT 4.

Badania nad zachowaniami ludzi, którzy znaleźli się w sytuacjach szczególnie niebezpiecznych (wywołujących stres traumatyczny¹⁴) wska-

ku Województwa Śląskiego burmistrz Szczekocin powiedział „Dziękuję za wszystkie słowa uznania kierowane pod adresem mieszkańców gminy Szczekociny, którzy bezinteresownie i odpowiedzialnie udzielali pomocy osobom poszkodowanym w katastrofie kolejowej w Chałupkach. (...) W tym dniu wszyscy mieszkańcy Chałupek, Goleniów, Szczekocin zdali życiowy egzamin zachowania obywatelskiego. Jestem dumny z tej godnej podziwu postawy mieszkańców”¹⁶.

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Powyżej przedstawiono tylko część z argumentów przemawiających za tym, że obywatele powinni być traktowani jako ważny element systemu ochrony bezpieczeństwa. Oczywiście, że przeciwnicy tego stwierdzenia znajdują wiele kontrargumentów, opisujących niewłaściwe, nieodpo-

Straszenie ludzi bez zaproponowania im sensownego sposobu postępowania wywołuje stan wzmożonego lęku, nie prowadząc do konstruktywnego działania

E. Aronson

zują, że pierwszymi, do których poszkodowani zwracają się o pomoc są: najbliżsi, rodzina, znajomi, na końcu zaś organizacje i instytucje państwowe. To zjawisko nie zna granic. Znanne jest zarówno w USA (np. w czasie wystąpienia tornada) jak i w Polsce (np. w czasie wystąpienia wielkich powodzi)¹⁵.

ARGUMENT 5.

To działa! Znamy przypadki, w których przeciętni mieszkańcy, zaskoczeni gwałtowną sytuacją, prawidłowo udzielają pomocy poszkodowanym, zabezpieczają miejsce zdarzenia, informują władze o niebezpieczeństwie. Dotyczy to zdarzeń o różnej skali. Od wypadku drogowego przez pożar do katastrofy komunikacyjnej. Niech za przykład posłuży działanie społeczności lokalnej w związku z katastrofą kolejową w Chałupkach pod Szczekocinami. W czasie sesji Sejmi-

wiedzialne działania mieszkańców. Jednak są one tym mocniejsze, im bardziej dotyczą sytuacji związanych z nieprzygotowanymi do czynności ludźmi. Przypominają negatywną ocenę kowala, który nie może podkuć konia, nie dodając, że kowal nie ma odpowiednich narzędzi (gumowy młotek?).

Człowiek nieprzygotowany do działania w sytuacji trudnej (wymagającej zastosowania niestandardowych, niecodziennych rozwiązań), a tym bardziej działający pod presją utraty dóbr przez siebie cenionych (życia, zdrowia, mienia, wolności itp.) popełnia błędy wynikające z natury ludzkiej (tak fizycznej jak i psychicznej). Do trudności towarzyszących działaniu w sytuacji trudnej zaliczamy deprywację, przeciążenia, utrudnienia, sytuacje konfliktowe oraz zagrożenia¹⁷. Człowiek zagrożony, poszukujący (nieskutecznie) rozwiązania

przeżywa frustrację, działa w sytuacji stresu. Stres ogranicza logiczne myślenie, kreatywność, szersze spojrzenie na problem, poszukiwanie innych rozwiązań (myślenie lateralne) zapamiętywanie itp.¹⁸ Bezradność, dezorientacja człowieka prowadzi do irracjonalnego postępowania, powielania postępowania grupy, wybuchu paniki lub agresji¹⁹. Jego możliwości obronne obniżają się²⁰.

Jak przygotować człowieka do działania w sytuacji zagrożenia, co uczynić, by stał się wartościowym partnerem dla instytucji państwowych, w tym Policji, w zakresie ochrony bezpieczeństwa? Odpowiedź jest krótka – edukować. Uczyć, a poprzez to zmieniać jego zachowanie, kształtować jego świadomość, ograniczać wpływ stresu.

Edukacja dla bezpieczeństwa nie jest iluzorycznym pomysłem, jest faktem istniejącym w kulturze europejskiej od starożytności, a teraz otrzymującym nowy, modernistyczny wymiar²¹. Wychowanie dla bezpieczeństwa to w najmniejszym stopniu śpiewanie piosenek i rysowanie policjantów, to również nie samo przekazywanie informacji o zagrożeniach i zdarzeniach (co czynią dzisiejsze media, żądne krwi i sensacji). „Straszenie ludzi bez zaproponowania im sensownego sposobu postępowania wywołuje stan wzmożonego lęku, nie prowadząc do konstruktywnego działania” [E. Aronson.]²².

Ludzie mają prawo wiedzieć jak postępować w sytuacji zagrożeń, a instytucje państwowe (w ramach swych kompetencji) nie powinny uciekać od obowiązku przygotowania społeczności do takiego postępowania. Edukacja dla bezpieczeństwa to proces kształtowania świadomości prospołecznej, umiejętności i zachowań utylitarnych wpisujących się w całość systemu ochrony bezpieczeństwa. Nauczanie bezpiecznego zachowania powinno być zaplanowane z określeniem realnego i mierzalnego celu (jaka to rzadkość przy obecnie „funkcjonujących” programach prewencyjnych) oraz doбором właściwych czynności. Powinno być skierowane, adekwatnie, do wszystkich grup wiekowych (przed-

szkolaki, ale i seniorzy), nie na zasadzie akcyjności („bo coś się właśnie zdarzyło) i doraźności („bo właśnie wpadł do głowy pomysł”). Przedsięwzięcia takie nie będą skuteczne, co najwyżej rozbudzą poczucie znajomości problematyki, jednak bez przełożenia na działania praktyczne^{23,24}.

Ponadto, wiedza i umiejętności to zaledwie podstawa, która w dalszym doskonaleniu, w sytuacji zbliżonej do niebezpiecznej (doskonalenie w formie ćwiczenia) umożliwia zmianę zachowania na tę oczekiwaną (gwarantującą, że człowiek nie tylko nie ucieknie w panice, ale i prawidłowo przeprowadzi czynności). Osoba dysponująca samą wiedzą i niewpisany w zachowanie umiejętnościami nie skorzysta z nich w sytuacji stresu. Należy podkreślić, że w edukacji dla bezpieczeństwa nie chodzi o nauczanie skomplikowanych czynności (te zostawmy wyspecjalizowanym funkcjonariuszom). Społeczeństwo powinno znać ogólne, najprostsze zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia. Zasady podstawowe, niezbędne i skuteczne (także dotyczące postępowania w razie ataku terrorystycznego²⁵), które będą odpowiedzią na niebezpieczeństwo, zgodne z maksymą *primum non nocere*.

Właściwie przygotowane społeczeństwo, w tym poszczególni jego członkowie, daje wysokie prawdopodobieństwo poprawy skuteczności działania instytucji państwowych, nieobciążania ich dodatkowymi przedsięwzięciami (np. wobec agresywnego lub spanikowanego tłumu), to również poprawa bezpieczeństwa nas wszystkich i budowanie zaufania społecznego do organów państwa.

Przypisy

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483).
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1990 roku o Policji (Dz.U. z 1990 r. nr 30 poz. 179 z późniejszymi zmianami).
3. R. Gwardyński, *Działanie Policji w sytuacji zagrożenia*, [w] „Optymalizacja procesów zarządzania kryzysowego pod red. W. Chojnacki, B. Kaczmarczyk, Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej, Lubią 2011, s. 81.
4. K. R. Popper, *Społeczeństwo otwarte i jego wrogość. Urok Platona*. Biblioteka Gazety Wyborczej, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2006, s.132-136.
5. B. Kaczmarczyk, *Konsekwencje katastrof i wypadków komunikacyjnych w ruchu drogowym*, [w] „Optymalizacja procesów zarządzania kry-

zysowego pod red. W. Chojnacki, B. Kaczmarczyk, Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej, Lubią 2011, s. 161.

6. R. Gwardyński, *Ograniczenie przestępczości i aspołecznych zachowań. Analiza działań podejmowanych przez Policję dolnośląską w ramach programu „Razem bezpieczniej”*, [w] „Pro Publico Bono. Zeszyty Naukowe Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Służb Publicznych ASESOR we Wrocławiu, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2010, s. 245.
7. R. Gwardyński, L. Gibas, *Przygotowanie społeczności lokalnych do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa*, [w] „Bezpieczeństwo ujęcie kompleksowe” pod red. Z. Grzywny, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2012, s. 118.
8. Tamże, s. 119.
9. R. Gwardyński, *Źródła wypadków i katastrof komunikacyjnych w ruchu drogowym*, [w] „Optymalizacja procesów zarządzania kryzysowego pod red. W. Chojnacki, B. Kaczmarczyk, Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej, Lubią 2011, s. 151-157.
10. R. Gwardyński, L. Gibas, *Ocena świadomości młodzieży szkolnej w zakresie problematyki zagrożenia terrorystycznego*, [w] „Katastrofy naturalne i cywilizacyjne. Dylematy współczesnego bezpieczeństwa”, pod red. M. Zuber, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. Gen. Tadeusza Kościuszki, Wrocław, 2011, s. 212.
11. G. Le Bon, *Psychologia tłumu*, Wydawnictwo ANTYK, Kęty 2004, s. 15.
12. E. Aronson, T. D. Wilson, R. M. Alert, *Psychologia społeczna*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2006, s. 211.
13. G. Le Bon, s. 34.
14. B. Wiśniewski, B. Kaczmarczyk, *Sytuacje krytyczne a stres*, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku Białej, Bielsko Biała 2012, s. 95.
15. K. Kaniasty, *Kłeska żywiłowa, czy katastrofa społeczna. Psychologiczne konsekwencje polskiej powodzi 1997 roku*. Psychologia w monografiach naukowych. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003, s. 53.
16. UTC, *Tragedia pod Szczekocinami zjednoczyła powiat* [on line], „Kurier Zawierciański”, 24.03.2012 [dostęp: kurierzawierciański.pl/articles/1642].
17. M. Przetacznik-Gierowska, G. Makielko-Jarża, *Podstawy psychologii ogólnej*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1989, s. 252.
18. D. Molek-Winiarska, *Stres w sytuacjach kryzysowych*, [w] „Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych podczas EURO 2012” pod red. T. Listawana, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2010, s. 107.
19. T. Głuszcak, *Wpływ stresu na zachowanie człowieka w sytuacji kryzysowej*, [w] „Optymalizacja procesów zarządzania kryzysowego pod red. W. Chojnacki, B. Kaczmarczyk, Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej, Lubią 2011, s. 171-173.
20. B. Wiśniewski, B. Kaczmarczyk, (...) s. 67.
21. J. Świniarski, *Edukacja dla bezpieczeństwa jako najnowsza koncepcja wychowania metawojkowego i metaobronnego czasów globalizacji*, [w] „Współczesne trendy w edukacji dla bezpieczeństwa”, Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2011, s. 6-43.
22. E. Aronson, J. Aronson, *Człowiek istota społeczna*, Biblioteka psychologii współczesnej, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2011, s. 95.
23. R. Grocki, *Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki, Difin, Warszawa 2012*, s. 13.
24. R. Gwardyński, L. Gibas, L. Ocena..., s. 207-2011.
25. K. Jaroszyński, M. Jeznach, S. Kulczyński, *Postępowanie w razie ataku terrorystycznego*, [w] „Edukacja antyterrorystyczna. Konieczność i obowiązek naszych czasów” red. K. Jaroszyński, A. Letkiewicz, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczyt-no 2010, s.41-71

kom. Krzysztof Fojcik,
asp. Adam Hetman

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Na cel

Przyrządy celownicze i ich regulacja w broni krótkiej

Niniejszy artykuł zawiera podstawowe informacje na temat rodzajów przyrządów celowniczych stosowanych w broni palnej krótkiej użytkowanej przez policję oraz sposobów ich regulacji.

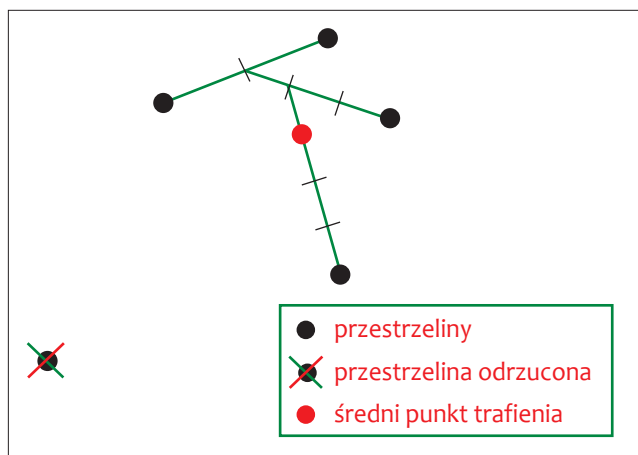
Teoretycznie każda broń jest fabrycznie przystrzelana, czyli posiada właściwie ustawione przyrządy celownicze. Jednak w trakcie użytkowania danej jednostki broni może dojść do przestawienia, rozregulowania przyrządów celowniczych. Dzieje się to zwykle w wyniku uderzenia czy upadku broni. Zdarzają się też osoby, które ze względu na indywidualne cechy swojego wzroku muszą zmienić fabryczne ustawienie przyrządów celowniczych.

Regulacja przyrządów to w niektórych przypadkach nieskomplikowana czynność wymagająca jedynie użycia prostego narzędzia np. śrubokręta lub specjalistycznego przyrządu. W innych przypadkach będzie to trudniejsze,

ponieważ do regulacji przyrządów potrzebne będą młotek lub wybijak, imadło i np. suwmiarka. Jednak niezależnie od stopnia trudności czynności manualnych niezbędna jest wiedza między innymi z zakresu geometrii, znajomość rozmiarów broni itp. Dzięki temu regulację przeprowadzimy w sposób właściwy, a nie metodą prób i błędów.

WYZNACZANIE ŚREDNIEGO PUNKTU TRAFIENIA

Ważnym elementem przystrzeliwania broni jest właściwe wyznaczenie średniego punktu trafienia (śpt.). Określić go należy po oddaniu kilku strzałów celując zawsze w to samo miejsce na tarczy. Przy określaniu śpt. odrzucamy

Rys. 1. Jeden ze sposobów określania średniego punktu trafienia

Fot. 2. Pistolet P-64

Fot.: arch. autorów

owniku

strzały nieudane lub znacznie oddalone od pozostałych. Jeden ze sposobów określania śpt. pokazuje rys. 1. Po odrzuceniu najbardziej oddalonej przestrzeliny, która w naszej ocenie była efektem strzału nieudanego wyznaczamy linię łączącą dwie dowolne przestrzeliny. Linie tę dzielimy na pół, a z jej środka prowadzimy następną linię do kolejnej przestrzeliny. Powstałą linię dzielimy następnie na trzy równe części. Z jednej trzeciej długości, patrząc od strony pierwszej linii, prowadzimy kolejną do następnej przestrzeliny. Po podzieleniu ostatniej linii na cztery części, w jednej czwartej odległości od poprzedniej linii wyznaczamy średni punkt trafienia.

REGULACJA PRZYRZĄDÓW CELOWNICZYCH W PISTOLECIE P-64 I P-83

Pistolety P-64 i P-83 (fot. 2 i 3) są jednostkami broni palnej krótkiej o bardzo zbliżonej konstrukcji przyrządów celowniczych i sposobów ich regulacji, dlatego zostaną opisane wspólnie.

Sposób regulacji tych przyrządów jest dość skomplikowany. Regulacji podlega jedynie celownik, czyli wymienny element osadzony w poprzecznym wycięciu (gnieździe) w tylnej części zamka. Do regulacji przyrządów celowniczych (fot. 4 i 5) wg fabrycznej instrukcji napraw używa się specjalnego przyrządu (niestety mimo wielu starań nie ▶

Fot.3. Pistolet P-83

Fot. 4. Celownik P-64

Fot. 5. Celownik P-83

Fot. 6. Od lewej celowniki pistoletów P-83 i P-64 z widocznymi cechami

Fot. 7. Od lewej celowniki pistoletów P-64 i P-83, widok z góry

Fot. 8. Od lewej celowniki pistoletów P-64 i P-83, widok od spodu

Fot. 9. Pistolet Glock 17

udało się nam znaleźć nawet zdjęcia tego urządzenia) lub miedzianego młotka, ewentualnie wybijaka. Broń, która została fabrycznie przystrzelana ma na styku celownika i zamka cechę, która powinna tworzyć jedną linię (fot. 6). Jeżeli cecha jest rozsunięta może być to dla użytkownika broni informacja, że doszło do przestawienia celownika na skutek np. upadku broni na twardą powierzchnię.

W przypadku gdy stwierdzimy, że strzały z P-64 lub P-83 układają się po lewej lub prawej stronie punktu celowania należy przestawić (przesunąć) celownik w kierunku przeciwnym do miejsca padania strzałów.

O jaką wartość przesunąć celownik? Należy w tym przypadku znać następujące parametry: odległość średniego punktu trafienia od punktu celowania (OP), odległość do celu (OC) i długość linii celowniczej (LC). Następnie te wartości w centymetrach podstawiamy do następującego wzoru:

$$X = OP : (OC : LC)$$

Przykład:

po oddaniu kilku strzałów z pistoletu P-83 średni punkt trafienia znajduje się 18 cm na lewo od punktu celowania. Znając odległość od celu, która wynosiła 25 metrów oraz długość linii celowniczej, która wynosi w tym pistolecie 12 cm podstawiamy te wartości do powyższego wzoru.

$$X = 18 : (2500 : 12)$$

$$X = 0,086 \text{ cm}$$

Czyli można przyjąć, że należy przesunąć celownik o niespełna 0,9 mm w prawo. Wartość tę możemy wymierzyć np. za pomocą suwmiarki.

Aby przestawić celownik należy zdjąć zamek i umocować w szczękach imadła stosując miękkie podkładki. Następnie przy użyciu młotka i wybijaka lub tylko młotka miedzianego przesunąć celownik we właściwą stronę i o właściwą wartość. W ten sposób możemy przesunąć średni punkt trafienia o dowolną wartość w płaszczyźnie poziomej.

W przypadku gdy średni punkt trafienia znajduje się powyżej lub poniżej punktu celowania jedynym sposobem regulacji jest wymiana celownika na wyższy lub niższy.

Celowniki zastosowane w pistoletach P-64 i P-83 posiadają nabite numery pozwalające na ich rozróżnienie (fot. 8). Pierwsza cyfra oznacza wysokość, druga szerokość. Niestety numery te nabite są pod podstawą celownika i aby je odczytać należy całkowicie wysunąć (wybić) celownik.

Celowniki podzielono na pięć grup wysokości numerując je od 1 (najniższy) do 5 (najwyższy), ze skokiem o 0,3 mm. W przypadku gdy celownik jest zbyt słabo osadzony w gnieździe, należy zastosować celownik o większej szerokości podstawy. Występują trzy szerokości podstawy celownika o numerach 1, 2, 3.

Jeżeli przestrzeliły układają się za nisko, należy użyć wyższego celownika. Natomiast jeżeli układają się powyżej punktu celowania, należy zmienić celownik na niższy.

Zmiana celownika o jedną grupę powoduje przeniesienie średniego punktu trafienia o około 6 cm na odległości 25 metrów. Po regulacji celownika należy nanieść na nim nową cechę zgodną z cechą na zamku.

REGULACJA PRZYRZĄDÓW CELOWNICZYCH W PISTOLETACH GLOCK

Wadą pierwszych egzemplarzy pistoletów Glock (fot. 9) były plastikowe przyrządy celownicze. Noszenie tej broni na służbie, jej codzienne wyjmowanie i wkładanie do kabury, dodając do tego przypadkowe uderzenie lub zahaczenie o twarde przedmioty sprawiało, że po kilku miesiącach muszka wycierając się nabierała owalnych kształtów, a szczerbinka nosiła ślady po uderzeniach. W pistoletach Glock stosowano również przyrządy z regulowanym celownikiem (fot. 10). Były to jednak przyrządy plastikowe, które podobnie jak te poprzednie ulegały bardzo szybkiemu zużyciu.

Obecnie stosuje się przyrządy metalowe, bardziej odporne na uszkodzenia mechaniczne, a stare plastikowe w przypadku zużycia najczęściej wymienia się na metalowe. Zaletą przyrządów celowniczych w Glocku jest zastosowanie przyrządów kontrastowych, plamki i ramki (fot. 11). Ułatwia to zgranie przyrządów celowniczych w warunkach ograniczonej widoczności.

Regulacja przyrządów celowniczych w pistolecie Glock podobnie jak w P-64 polega na przesuwaniu celownika w płaszczyźnie poziomej lub jego wymianie w celu regulacji wysokości. Aby dokonać profesjonalnej regulacji lub wymiany celownika należy posiadać specjalny przyrząd (fot. 12). W pistolecie Glock odradzamy stosowanie metody „młotka i wybijaka” ponieważ może to doprowadzić do uszkodzenia celownika.

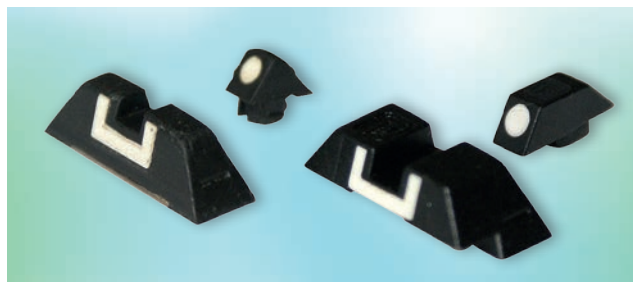
Jeżeli średni punkt trafienia układa się z lewej lub prawej strony punktu celowania należy zdjąć zamek z broni i założyć na niego przyrząd regulacyjny jak na fot. 12. Następnie przy pomocy pokrętła przesunąć celownik w kierunku przeciwnym do miejsca gdzie układają się przestrzeliny (np. przestrzeliny układają się po lewej stronie należy celownik przesunąć w prawo).

Obracając pokrętłem w prawo celownik przesuwa się w prawo i na odwrót. W zależności od zastosowanego typu przyrządu i regulowanego modelu pistoletu Glock jeden pełny obrót pokrętła skutkuje przesunięciem średniego punktu trafienia od 10 do 17 cm na odległości 25 metrów. Wpływ na to ma długość linii celowniczej. Niezbędne więc będzie posłużenie się instrukcją przyrządu regulacyjnego.

W przypadku gdy średni punkt trafienia znajduje się poniżej bądź powyżej punktu celowania należy wymienić celownik przy użyciu opisanego powyżej przyrządu. W pistoletach Glock zastosowano celowniki o czterech wysokościach (fot. 13). Jeżeli średni punkt trafienia lokuje się powyżej punktu celowania należy zmienić go na niższy. Gdy strzały padają poniżej punktu celowania należy zmienić celownik na wyższy. Zmiana celownika o jeden rozmiar powoduje przeniesienie średniego punktu trafienia o około 5 cm na 25 m. Jest to też

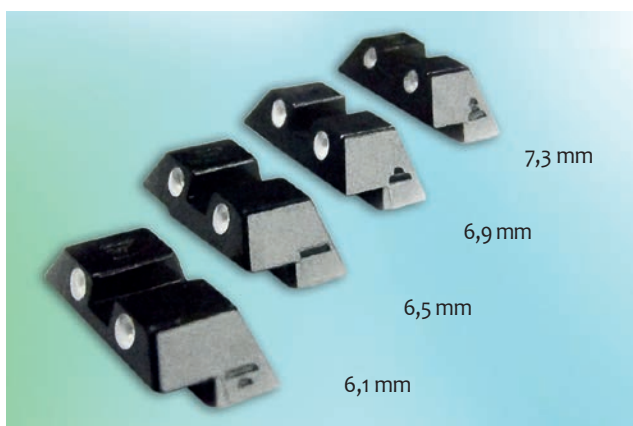
Fot. 10. Regulowany celownik do pistoletów Glock

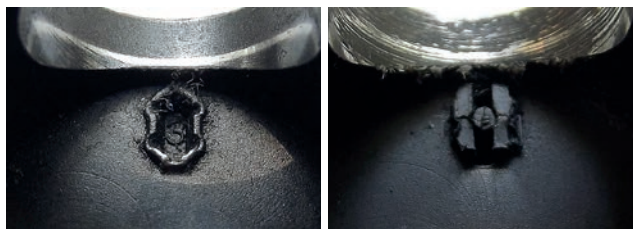
Fot. 11. Przyrządy celownicze pistoletu Glock. Z lewej plastikowe z prawej metalowe

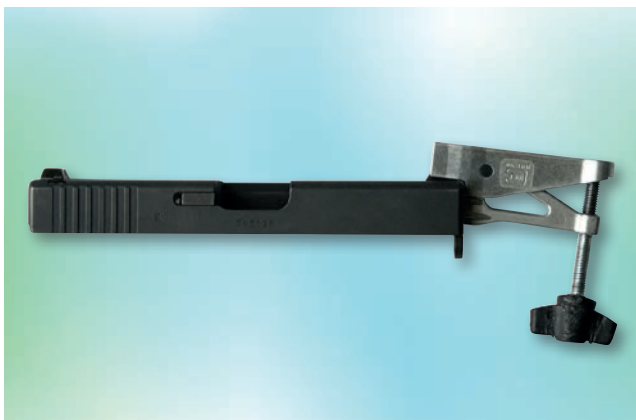
Fot. 12. Przyrządy regulacyjne celowników w pistolecie Glock. Z prawej strony w przyrządzie widoczny założony zamek

Fot. 13. Celowniki do pistoletu Glock z widocznymi cechami i oznaczeniem wysokości

Fot. 14. Sposób osadzenia muszki w zamku pistoletu Glock. Z lewej muszka metalowa z prawej plastikowa

Fot. 15. Montaż muszki metalowej w pistolecie Glock

Fot. 16. Walther P-99

Fot. 17. Plastikowe, regulowane przyrządy celownicze pistoletu P-99

Fot. 18. Zestaw muszek plastikowych z widocznymi oznaczeniami i klucz imbusowy

uzależnione od modelu pistoletu i długości jego linii celowniczej.

W przypadku uszkodzenia muszki należy ją wymienić. Jeżeli jest to muszka plastikowa, do wymiany nie będą potrzebne żadne specjalistyczne narzędzia, muszka jest wciśnięta w otwór montażowy i zablokowana kołkiem rozporowym (fot. 14). Jeśli będziemy chcieli zamontować muszkę metalową niezbędne będzie użycie przyrządu specjalistycznego jak na (fot. 15), który punktuje w kilku miejscach muszkę oraz specjalnego kleju montażowego Loctite 648. Oryginalne muszki są w jednej wysokości i nie powodują zmiany średniego punktu trafienia.

REGULACJA PRZYRZĄDÓW CELOWNICZYCH W PISTOLECIE WALTHER P-99

Pistolet P-99 (fot. 16) jest bronią będącą najczęściej na wyposażeniu polskiej policji. W początkowym okresie podobnie jak pistolet Glock P-99 był wyposażony w plastikowe przyrządy celownicze (fot. 17). Miały one podobne wady. Dodatkowo często dochodziło do pęknięcia zastrzasku wkręta celownika, co powodowało wysuwanie się celownika z gniazda. Jednak ich zaletą było to, że można było je regulować bez użycia specjalistycznych narzędzi. Wystarczył niewielki śrubokręt do regulacji celownika oraz klucz imbusowy do wymiany muszki.

Obecnie stosowane są metalowe przyrządy celownicze, które charakteryzują się większą odpornością na zużycie. Zarówno plastikowe, jak i metalowe przyrządy celownicze w P-99 posiadają system trzech płamek, co ułatwia zgrzywanie ich w warunkach ograniczonej widoczności.

Regulacja przyrządów celowniczych w pistolecie P-99 odbiega nieznacznie od wcześniej opisanych jednostek broni. Regulację w poziomie przeprowadza się również poprzez przesuwanie celownika, natomiast regulację w pionie realizuje się przez wymianę muszki.

REGULACJA PRZYRZĄDÓW PLASTIKOWYCH W PISTOLECIE WALTHER P-99

Jeżeli strzały układają się po lewej lub prawej stronie, należy odpowiednio dopasowanym śrubokrętem przekręcić w celowniku śrubę regulacyjną (fot. 17). Aby przesunąć śpt. w prawo należy przekręcić śrubę celownika w lewo. Natomiast przekręcenie śruby regulacyjnej w prawo spowoduje przesunięcie śpt. w lewo. Jedno kliknięcie śruby przesunęła śpt. o dwa centymetry przy odległości strzelania 25 metrów.

Jeżeli strzały układają się za wysoko lub za nisko należy dokonać wymiany muszki. W pistolecie zamontowana była muszka z nr 4 o wysokości 4,6 mm, a dodatkowo w zestawie dodawano muszki o oznaczeniach 3, 5, 6, o wysokościach odpowiednio: 4,3; 4,9; 5,2 mm oraz klucz imbusowy, służący do wkręcania śruby rozporowej (fot. 18). Wymiana muszki o jeden rozmiar powoduje przesunięcie śpt. o 5 cm na odległości strzelania 25 m.

Jeżeli średni punkt trafienia lokuje się powyżej punktu celowania, należy zmienić muszkę na wyższą, a gdy strzały padają poniżej punktu celowania zamieniamy muszkę na niższą.

Fot. 19. Sposób montażu muszki w pistolecie P-99. Z lewej strony muszka metalowa, z prawej plastikowa

REGULACJA PRZYRZĄDÓW METALOWYCH W PISTOLECIE WALTHER P-99

W przypadku konieczności regulacji poziomej przyrządów metalowych, można to wykonać wyłącznie przy pomocy specjalnego przyrządu regulacyjnego (fot. 20). Jeżeli średni punkt trafienia układa się z lewej lub prawej strony punktu celowania należy zdjąć zamek z broni i założyć na niego przyrząd regulacyjny jak na fot. 21. Następnie przy pomocy pokrętła przesunąć celownik w kierunku przeciwnym do miejsca, gdzie układają się przestrzeliny. Jeżeli np. przestrzeliny układały się po lewej stronie, należy celownik przesunąć w prawo. Jeden obrót śruby regulacyjnej w przyrządzie powoduje przesunięcie śpt. o 3 cm na odległości strzelania 15 m.

Standardowo w P-99 stosuje się celownik o oznaczeniu „2” (fot. 22), którego szerokość rowka wynosi 4,6 mm. Występuje również celowniki o oznaczeniu „1”, którego szerokość wynosi 3,8 mm.

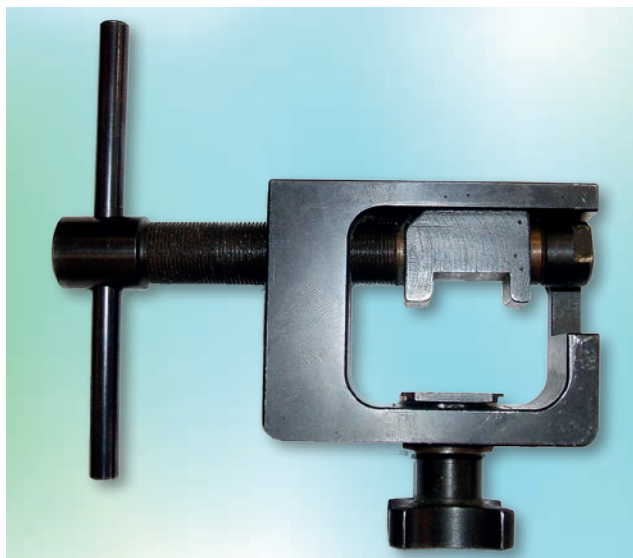
W przypadku regulacji w pionie zachodzi konieczność wymiany muszki. W tym celu należy śrubokrętem odkręcić śrubę mocującą (fot. 19), wymienić muszkę na odpowiedni rozmiar i wkręcić śrubę. Przy czym gwint śruby należy posmarować klejem Loctite 603 w celu zapobieżenia samoczynnemu odkręceniu.

Jeżeli przestrzeliny układają się za wysoko, należy wymienić muszkę na wyższą, a jeżeli za nisko – na niższą.

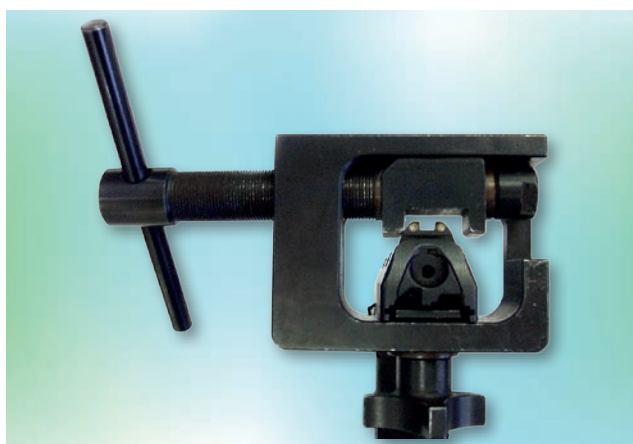
Standardowo w broni montuje się muszkę o numerze 4 i wysokości 3,8 mm (fot. 22). Opcjonalnie można zamontować muszkę o nr. 3 i wysokości 3,5 mm lub o nr. 5 i wysokości 4,1 mm. Wymiana muszki o jeden rozmiar powoduje przesunięcie (śpt.) o 3 cm na odległości strzelania 15 m.

PODSUMOWANIE

Regulacja przyrządów celowniczych w broni palnej ma na celu skorygowanie błędu wynikającego ze źle ustawionych przyrządów, a nie błędów wynikających ze złego sposobu oddawania strzałów. Zanim podejmiemy decyzję o wyregulowaniu przyrządów, musimy być w stu procentach pewni, że oddając strzał, wykonujemy w sposób właściwy wszystkie elementy mające wpływ na jego poprawność. Mniej doświadczony strzelec może poprosić o sprawdzenie swojej broni i oddanie z niej kilku strzałów przez innego, bardziej doświadczonego strzelca, np. instruktora.

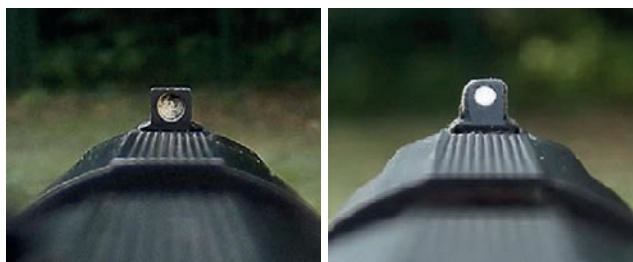
Fot. 20. Przyrząd regulacyjny pistoletu P-99

Fot. 21. Zamek pistoletu P-99 w przyrządzie regulacyjnym

Fot. 22. Oznaczenia metalowych przyrządów celowniczych w pistolecie P-99

Fot. 23. Widok muszki metalowej (z lewej) i plastikowej (z prawej) po zbliżonym okresie eksploatacji. Widoczne zużycie muszki plastikowej

Broń palna

PODINSP. ANDRZEJ GRYGUTIS
ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Jej przyznawanie i użytkowanie Wybrane zagadnienia

Broń palna jest traktowana jako środek przymusu wyjątkowy i ostateczny, dlatego też policjanci powinni bezwzględnie znać przepisy dotyczące jej przyznawania i użytkowania.

Zasady, warunki i przypadki użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej określa szczegółowo ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu i broni palnej, która weszła w życie 5 czerwca 2013 r. (Dz.U. 2013 poz. 628). Niniejszy akt prawny nie określa jednak zagadnień dotyczących przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów. W trakcie mojej kilkuletniej praktyki wykładowcy Szkoły Policji w Katowicach zauważyłem, że policjanci posiadający już багаż doświadczeń zawodowych, uczestniczący w szkoleniach lub kursach specjalistycznych,

posiadają ograniczoną wiedzę z zakresu przyznawania i użytkowania broni palnej i traktują te zagadnienia po macoszemu. Dlatego w niniejszym artykule przedstawiam kompendium wiedzy z tego zakresu, mając nadzieję, że okaże się ona przydatna dla funkcjonariuszy policji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów jest zarządzenie nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP z dnia 17 sierpnia 2011 r. poz. 38)

ZASADY PRYZNAWANIA BRONI PALNEJ

Broń palną indywidualną przydziela się policjantom, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe podstawowe, przy czym zasady wydawania broni palnej policjantowi do celów szkoleniowych określa kierownik jednostki Policji.

Przydziału broni palnej indywidualnej dokonuje się zgodnie z normami wyposażenia na podstawie pisemnego wniosku podpisanego przez przełożonego.

Przed wydaniem broni indywidualnej sprawdzana jest wiedza policjanta z zakresu budowy i zasad

funkcjonowania danego rodzaju broni palnej oraz warunków bezpieczeństwa posługiwania się nią. Sprawdzenia wiedzy dokonuje osoba wyznaczona przez kierownika jednostki policji, ale można od tego odstąpić, jeżeli policjantowi przydziela się broń palną indywidualną nie później niż przed upływem 12 miesięcy od ukończenia szkolenia zawodowego podstawowego lub któremu ponownie przydziela się broń palną tego samego typu.

W przypadku policjantów odbywających szkolenie w jednostce szkoleniowej, podstawą wydania broni palnej jest zaliczone szkolenie z obsługi i użycia broni palnej.

Policjant zwalniany ze służby lub przenoszony do innej jednostki policji zwraca broń palną indywidualną w jednostce zaopatrującej, która ją wydała.

Jeżeli policjant jest:

- czasowo delegowany do pełnienia służby w innej miejscowości,
 - przeniesiony do pełnienia służby w innej miejscowości, jeżeli przeniesienie to nie powoduje zmiany jednostki zaopatrującej,
- wówczas broń nie podlega zwrotowi, a funkcjonariusz wykonuje swoje obowiązki służbowe z przydzieloną bronią.

POSTĘPOWANIE Z PRYZDIELONĄ BRONIĄ PALNĄ

Policjant ma obowiązek nosić broń palną krótką podczas pełnienia służby, jeżeli kierownik jednostki policji nie wyda innego polecenia.

Jeśli policjant jest zobowiązany do pełnienia służby bez broni na podstawie odrębnych przepisów, można odstąpić od obowiązku jej noszenia.

Policjant umundurowany podczas wykonywania czynności służbowych ma obowiązek nosić broń palną krótką w futerale umieszczonym na pasie głównym, w futerale udowym lub kamizelce na oporządzenie w sposób zapewniający sprawne i szybkie jej dobycie oraz bezpieczne przeniesienie.

Policjant pełniący służbę w ubiorze cywilnym ma obowiązek nosić broń palną krótką w miejscu niewidocznym dla otoczenia, w sposób za-

pewniający sprawne i szybkie jej dobycie oraz bezpieczne przeniesienie, jeżeli kierownik jednostki policji nie wyda innego polecenia.

Przytoczonych powyżej obowiązków dotyczących noszenia broni nie stosuje się do policjanta komórki antyterrorystycznej i policjanta wykonującego czynności operacyjno-rozpoznawcze, mogą oni bowiem nosić broń palną w sposób umożliwiający im optymalne jej wykorzystanie podczas wykonywania zadań służbowych.

Zgodnie z przywołanym wcześniej zarządzeniem, na policjancie ciążyą określone poniżej obowiązki dotyczące postępowania z przydzieloną indywidualną bronią służbową. Powinien on:

- zachować szczególne środki ostrożności, aby broń palna nie dostała się w ręce osób nieuprawnionych,
- przestrzegać zasad przechowywania broni palnej,
- broń palną posiadającą bezpiecznik zewnętrzny nosić zabezpieczoną, bez wprowadzania naboju do komory naboju,
- systematycznie czyścić i konserwować broń palną, a w przypadku stwierdzenia jej uszkodzenia niezwłocznie zawiadomić o tym policjanta lub pracownika do spraw uzbrojenia w celu dokonania naprawy broni lub jej wymiany.

Policjant może nosić broń palną z wprowadzonym nabojem do komory naboju wyłącznie wtedy, gdy zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające takie postępowanie oraz przy zachowaniu szczególnych warunków bezpieczeństwa. Broń palną należy niezwłocznie rozładować po ustaniu przyczyny jej załadowania przy zachowaniu szczególnych warunków bezpieczeństwa.

Zakazy dotyczące postępowania z przydzieloną indywidualną bronią służbową:

- nie wolno udostępniać broni palnej osobom nieuprawnionym,
- nie wolno dokonywać przeróbek i napraw broni palnej oraz amunicji we własnym zakresie,
- zabrania się posiadania przy sobie broni palnej podczas:

- prywatnego udziału w imprezach masowych podwyższonego ryzyka,
- spożywania napojów alkoholowych oraz przyjmowania środków odurzających, środków psychotropowych, środków działających podobnie do alkoholu, a także po ich spożyciu lub przyjęciu,
- leczenia szpitalnego lub sanatoryjnego oraz zwolnienia lekarskiego,
- zabrania się posiadania przy sobie broni palnej w innych okolicznościach, niż wymienione w pkt 3, które mogą doprowadzić do jej utraty lub uzyskania do niej dostępu przez osobę nieuprawnioną lub też użycia jej w sposób niezgodny z przepisami prawa.

W uzasadnionych przypadkach przełożeni, którzy występują z wnioskiem o przydział broni palnej mogą wyrazić pisemną zgodę na posiadanie przez podległych policjantów broni palnej krótkiej podczas leczenia szpitalnego lub sanatoryjnego oraz zwolnienia lekarskiego, jeżeli jest to uzasadnione ważnymi względami służbowymi.

PRZECHOWYWANIE BRONI PALNEJ

Broń palną krótką przechowuje się w miejscu zamieszkania policjanta, jeżeli kierownik jednostki policji nie wyda innego polecenia.

Nie obowiązuje to policjanta w służbie przygotowawczej oraz osób odbywających ćwiczenia w jednostkach policji na podstawie przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych, którym przydzielono broń na czas trwania ćwiczeń.

Kierownik jednostki policji może wyrazić zgodę na przechowywanie broni palnej krótkiej przez policjanta w służbie przygotowawczej w miejscu zamieszkania wyłącznie w przypadku:

- braku całodobowej służby dyżurnej w jednostce policji,
- pełnienia służby w rejonie znacznie oddalonym od jednostki policji,
- zamieszkiwania policjanta w rejonie szczególnie zagrożonym, co może mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo własne policjanta lub członków jego rodziny.

Jeżeli policjant nie ma możliwości przechowywania broni palnej

▶ krótkiej w miejscu zamieszkania lub nie może jej tam przechowywać z innych względów, jest zobowiązany do jej przechowywania w jednostce policji, po uprzednim pisemnym powiadomieniu przełożonego.

Broń palną w jednostce policji chronionej całodobowo przechowywane jest w zależności od posiadanych warunków lokalowych:

- w pomieszczeniach zajmowanych przez dyżurnego jednostki policji,
- w wyznaczonym pomieszczeniu użytkowanym przez komórkę organizacyjną jednostki policji przystosowanym do przechowywania broni palnej,
- w pomieszczeniu służbowym policjanta w użytkowanej przez niego indywidualnie szafie metalowej, z tym że w przypadku użytkowania szafy metalowej przez więcej

niż jednego policjanta broń palną przechowywane jest w osobnych skarbonkach lub kasetach metalowych, na stałe przytwierdzonych do elementów konstrukcyjnych szafy,

- w magazynach uzbrojenia oddziałów prewencji policji, samodzielnych pododdziałów prewencji oraz jednostek szkoleniowych, spełniających warunki określone w odrębnych przepisach.

Policjant przechowujący broń palną krótką w wymienionych powyżej pomieszczeniach jest obowiązany zdać broń na przechowanie niezwłocznie po wykonaniu zadań służbowych lub zakończeniu zajęć szkoleniowych, w związku z którymi broń ta była pobrana.

Policjanci przechowujący broń palną krótką w miejscu pełnienia

służby w użytkowanej przez siebie szafie metalowej oraz policjanci przechowujący broń palną krótką w miejscu zamieszkania:

- w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody kierownika jednostki policji lub kierownika komórki organizacyjnej jednostki policji, mogą tę broń przechowywać w pomieszczeniach zajmowanych przez dyżurnego jednostki, ewentualnie w wyznaczonym pomieszczeniu użytkowanym przez komórkę organizacyjną jednostki policji, przystosowanym do przechowywania broni palnej,
- zdają broń na przechowanie do depozytu w komórce organizacyjnej jednostki Policji odpowiedzialnej za przechowanie broni palnej przed planowanym udaniem się na leczenie szpitalne lub sanatoryjne.

W przypadku, gdy zachodzi konieczność przechowania broni palnej policjantów z innych jednostek policji, kierownik jednostki zapewnia warunki do przyjęcia broni palnej na przechowanie u dyżurnego, przy czym broń taką przyjmuje się i wydaje w każdym czasie, odnotowując fakt przyjęcia i wydania w książce wydania broni, w części odnoszącej się do depozytu. Podobna sytuacja dotyczy funkcjonariuszy innych służb mundurowych, w tym zagranicznych, współdziałających z policją na mocy odrębnych przepisów, w tym przepisów Unii Europejskiej lub wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, przy czym broń taką przyjmuje się i wydaje na zasadach obowiązujących w policji.

Broń palna na czas przechowywania powinna być wyjęta z futerału i rozładowana, ze zwolnionym kurkiem, a w przypadku broni bezkurkowej – ze zwolnioną sprężyną iglicy i z odłączonym magazynkiem, zabezpieczona, technicznie sprawna, kompletna i czysta. Można przechowywać broń odbezpieczoną, jeżeli warunki techniczne jej przechowywania tego wymagają. Amunicja powinna być przechowywana w sposób umożliwiający jej szybkie przeliczenie lub wydanie. Zabrania się przechowywania amunicji w magazynkach naboju. Od zakazu tego

można odstąpić, jeżeli względy służbowe wskazują na potrzebę szybkiego pobrania broni palnej gotowej do użycia lub z powodu dużej częstotliwości pobierania broni przez użytkownika. Jeśli amunicja przechowywana jest w magazynkach przez dłuższy okres czasu, należy okresowo, w przerwach pomiędzy pobieraniem broni, rozładowywać magazynki, aby zwolnić napiętą sprężynę donośnika naboju.

Broń palną, wydaje się policjantom na czas pełnienia służby a ponadto w przypadku:

- udziału w zajęciach szkoleniowych z wykorzystaniem broni palnej,
- zarządzania alarmu w jednostce policji,
- okresowej konserwacji broni palnej.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU UTRATY BRONI PALNEJ LUB AMUNICJI

O utracie broni palnej lub amunicji policjanci są obowiązani niezwłocznie powiadomić dyżurnego najbliższej jednostki policji, w rejonie której nastąpiło stwierdzenie utraty broni palnej lub amunicji oraz bezpośredniego przełożonego, podając okoliczności utraty, rodzaj broni palnej, jej serię, numer i rok produkcji lub ilość, typ i kaliber utraconej amunicji.

Dyżurny jednostki policji niezwłocznie podejmuje niezbędne czynności zmierzające do odnalezienia broni palnej lub amunicji oraz powiadamia dyżurnego właściwej komendy wojewódzkiej (stołecznej) policji o fakcie utraty broni palnej lub amunicji, podając okoliczności utraty, rodzaj broni palnej, jej serię, numer i rok produkcji lub ilość, typ i kaliber utraconej amunicji.

Dyżurny komendy wojewódzkiej (stołecznej) policji o utracie broni palnej lub amunicji powiadamia dyżurnego Komendy Głównej Policji, a kopię powiadomienia przekazuje kierownikom komórek organizacyjnych komendy wojewódzkiej (stołecznej) policji właściwym w sprawach kryminalnych, zaopatrzenia oraz kontroli.

Policjant który utracił broń palną składa bezpośredniemu przełożone-

mu pisemny raport zawierający szczegółowe dane dotyczące okoliczności utraty broni palnej lub amunicji.

UDZIELANIE POZWOLEŃ NA WYWÓZ BRONI PALNEJ I AMUNICJI POZA GRANICE KRAJU

Policjant, po uzyskaniu pozwolenia Komendanta Głównego Policji, może wywieźć poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- broń palną indywidualną i amunicję do niej,
- broń palną i amunicję służącą do celów szkoleniowych w ramach odbywanych ćwiczeń międzynarodowych,
- inny sprzęt policyjny służący do miotania amunicji.

W sytuacjach wymagających podjęcia czynności o charakterze nagłym, przy realizacji których nie jest możliwe uzyskanie pozwolenia Komendanta Głównego Policji z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, można odstąpić od uzyskania pozwolenia.

Z pisemnym wnioskiem na wywóz broni palnej i amunicji poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku wyjazdu służbowego występują odpowiednio:

- kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji,
- komendant wojewódzki (stołeczny) policji,
- kierownik jednostki szkoleniowej.

Powyższych przepisów nie stosuje się przy czynnościach podejmowanych przez policjantów na podstawie art. 40 i 41 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz. Urz. WE L239 z 29.9.2000 r., str. 19, Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne rozdz. 19, t. 2, str. 9 ze zm.), a także art. 145h ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz umów międzynarodowych przewidujących wykonywanie czynności służbowych przez uzbrojonych policjantów.

Zgodnie z art. 145h ustawy o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. policjan-

ci i pracownicy policji są uprawnieni do wykonywania obowiązków służbowych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w celu realizacji następujących zadań:

- wspólnych patroli lub innego rodzaju wspólnych operacji w celu ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zapobiegania przestępczości, o których mowa w art. 17 decyzji Rady 2008/615/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej (Dz. Urz. UE L 210 z 06.08.2008, str. 1), zwanej dalej „decyzją Rady 2008/615/WSiSW”,
- udzielania wsparcia w związku ze zgromadzeniami, imprezami masowymi lub podobnymi wydarzeniami, klęskami żywiołowymi oraz poważnymi wypadkami w celu ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zapobiegania przestępczości, o którym mowa w art. 18 decyzji Rady 2008/615/WSiSW,
- udzielania pomocy przez specjalną jednostkę interwencyjną, o której mowa w decyzji Rady 2008/617/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie usprawnienia współpracy pomiędzy specjalnymi jednostkami interwencyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej w sytuacjach kryzysowych (Dz. Urz. UE L 210 z 06.08.2008, str. 73) Natomiast artykuły 40 i 41 Konwencji wykonawczej do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. dotyczą nadzoru (lub pościgu) transgranicznego za wymienioną osobą przez funkcjonariuszy umawiających się stron nad (lub za) osobą podejrzaną o udział w podlegającym ekstradycji przestępstwie. Jak wynika z treści artykułów funkcjonariusze prowadzący nadzór lub też pościg mogą podczas tych zadań nosić broń służbową, z wyjątkiem wypadków szczegółowo określonych w inny sposób przez stronę, do której zwrócono się z wnioskiem. Zabrania się korzystania z broni z wyjątkiem przypadków obrony koniecznej.

Krajowy System Informacyjny Policji

NADKOM. CEZARY WIECZORKIEWICZ
EKSPERT WYDZIAŁU KONTROLI
KWP W KATOWICACH

Nadal uczymy się z niego korzystać

Instytucje i organy państwowe w celu prawidłowego wykonywania swoich ustawowych zadań korzystają z uprawnień do przetwarzania danych osobowych w systemach informatycznych.

Wszystkie dostępne dla policji systemy informatyczne mają za zadanie usprawnić jej działanie. Podczas korzystania z nich należy jednak pamiętać, że winno się to odbywać jedynie wtedy, gdy jest to niezbędne do realizacji zadań służbowych. Natomiast zakres sprawdzeń powinien być adekwatny do rodzaju prowadzonej sprawy, postępowania, czy realizowanych czynności służbowych.

Podstawy i tryb korzystania z informacji zawierających dane osobowe z uwagi na ich specyficzny charakter, są ściśle określone prze-

pisami prawa. Ponadto, w celu zabezpieczenia tych danych wprowadzono szereg zabezpieczeń, zarówno prawnych jak i techniczno-organizacyjnych.

W codziennej pracy, policjanci często korzystają z dostępu do innych niż policyjne zbiorów danych osobowych (w oparciu o art. 20 ust. 15 ustawy o Policji, zezwalający na przetwarzanie danych w nich zawartych). Dzięki temu możliwe jest prawidłowe wykonywanie podstawowych zadań o charakterze prewencyjnym, które wiążą się z ustalaniem danych osobowych.

NIEDOMAGANIA SPRZĘTOWE

Systemy nie zawsze działają prawidłowo, co jest uzależnione w znacznej mierze od jakości i możliwości (wydajności) sprzętu, który jest używany do korzystania z ich zasobów. Ma to szczególne znaczenie w Policji ze względu na przestarzały (często niskiej jakości) sprzęt, który nie pozwala na płynne, kompleksowe użytkowanie wielu nowoczesnych aplikacji. Konieczne zabezpieczenia programowe i sprzętowe dodatkowo obciążają komputery, co powoduje, że poruszanie się w części programów trwa zbyt długo, a użytkownicy niechętnie

wykorzystują je w swojej codziennej pracy.

SŁABY PUNKT – CZŁOWIEK

W praktyce często okazuje się, że to nie sprzęt, a ludzie stanowią najpoważniejszy czynnik ryzyka wpływający na bezpieczeństwo jego użytkownika i ochronę zgromadzonych w nim zasobów, co wiąże się także z opisywanymi problemami dotyczącymi małej wydajności urzędzeń. Mogą zdarzyć się chociażby sytuacje, gdy użytkownik wiedząc, że odczyt danych będzie trwał kilka – kilkanaście minut – opuszcza stanowisko pracy, np. aby wykonać inne czynności służbowe, zostawiając komputer bez nadzoru. W tym czasie osoba nieuprawniona może uzyskać dostęp do baz danych.

Ważnym jest również, aby pamiętać, że podczas korzystania z baz danych funkcjonariusze policji są zobowiązani do działania na podstawie i w granicach prawa, a wykorzystanie informacji zaczerpniętych z tych zbiorów musi mieć ścisły związek z realizowanymi czynnościami służbowymi.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Wydział Kontroli KWP w Katowicach realizując czynności kontrolne niejednokrotnie napotykał na zagadnienia związane z zagadnieniem prawi-

dości użytkowania baz danych wprost lub przy okazji badania innych obszarów działalności policji. Dotyczyły one poprawności i terminowości wprowadzania danych do tych systemów, jak również zasadności ich wykorzystywania przez osoby uprawnione. W trakcie tych czynności ujawniane były przypadki wskazujące na różnorodną interpretację regulacji prawnych i rozwiązań organizacyjnych.

Jako przykład braku zrozumienia zasad funkcjonowania i celu dla którego systemy informatyczne zostały utworzone i udostępnione policji można podać bezpodstawne sprawdzenia funkcjonariuszy z tzw. kadry policji czy też niewłaściwe szkolenie w zakresie ich możliwości analitycznych (ćwiczenia na bazach głównych). Co prawda skala występowania tych niepożądanych sytuacji jest niewielka, jednak warto o nich wspomnieć.

SPRAWDZANIE PRZEZ TELEFON

Kolejną kwestią są sytuacje, gdy policjanci – w ramach współpracy z prokuraturą (działając w dobrej wierze) realizują często czynności (sprawdzenia) bez formalnego umocowania – w tym niejednokrotnie telefonicznie. Dzieje się tak szczególnie w sytuacjach, kiedy zwracający się z prośbą

prokurator lub pracownik prokuratury zna osobiście policjanta, którego prosi o pomoc. Najczęściej dotyczy to przetwarzania danych osób w bazie PESEL. Sprawdzenia tego dokonują policjanci nie tylko w ramach prowadzonych przez nich postępowań przygotowawczych, ale także w zakresie spraw realizowanych przez innych funkcjonariuszy, które prowadzone są przez prokuratorów czy też kierowane do sądu rodzinnego. Praktyka ta jest powszechna, tak samo jak powszechne są przepisy umożliwiające dokonywanie podobnego sprawdzenia przez prokuratorów zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Sprawdzenie przez telefon w powyższym zakresie w świetle obowiązujących przepisów jest niedopuszczalne i to nie tylko w odniesieniu do tych kierowanych z prokuratury. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku pisemnych zleceń z prokuratury, ponieważ policja nie jest administratorem zbioru danych, o które występuje instytucja wnosząca o sprawdzenie.

Warto w tym miejscu podkreślić, że prokuratorzy mają dostęp do tych danych na podstawie art. 9 § 1 kpk w związku z art. 44h ust.1 pkt.1 Ustawy z dnia 10.04.1974r. *o ewidencji ludności i dowodach osobistych*, a więc podobnie jak policja mogą korzystać z jego zasobów samodzielnie. ■

Przestępczość pospolita

– głos w dyskusji

W artykule postaram się bliżej przedstawić zjawisko przestępczości pospolitej, a także określić jego definicję i ukazać występujące rozróżnienia.

Podziału przestępczości w oparciu o różne kryteria można dokonać na wiele sposobów. Jedną z możliwości rozróżnienia przestępczości pospolitej jest podział na zbrodnie i występki, którego dokonuje się w oparciu o wymiar grożącej kary.

Innym jest podział na przestępstwa umyślne i nieumyślne w zależności od rodzaju winy, jeszcze innym będzie podział ze względu na rodzaje dobra prawnie chronionego. Właśnie w tym ostatnim obszarze pojawiają się różne ujęcia dotyczące przestępczości pospolitej. Termin ten jest często używany w sprawozdaniach dotyczących oceny zagrożeń prze-

stępnością. Z całą pewnością nie jest to jednak termin ustawowy.

KRYTERIA PODZIAŁU

W analizie materiału, stanowiącego podstawę niniejszej publikacji, natrafiono na zapisy jakie określają lub prowadzą do określenia przestępczości pospolitej:

- „są to przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, wolności, obyczajności, mieniu, wymiarowi sprawiedliwości, dokumentom itp. Niektórzy autorzy zaliczają do tej grupy również przestępstwa skarbowe. Jako przestępstwo pospolite traktować można wszystkie rodzaje prze-

stępstw poza zbrodniami przeciwko ludzkości, zbrodniami wojennymi i zbrodniami przeciwko pokojowi, a także przestępstwami politycznymi”¹. Trzeba przyznać, że w tym przypadku katalog przestępstw, określonych jako pospolite, jest bardzo szeroki;

- społeczeństwo na co dzień informowane jest o przestępczości tzw. „pospolitej” skierowanej przeciwko osobie (życiu i zdrowiu) lub mieniu (własności)². To wyodrębnienie zdecydowanie zawęży zakres, koncentrując się na konkretnych rodzajach dóbr prawnie chronionych, mianowicie życiu, zdrowiu i mieniu;

- innych, choć zbliżonych wniosków dostarcza analiza publikacji profesora Jerzego Wojciecha Wójcika³, który omawia główne tendencje przestępczości pospolitej i zorganizowanej w Polsce oraz efekty ich wykrywania na podstawie statystyki policyjnej⁴. Analiza materiału wskazuje, że autor terminu przestępczości pospolitej używa w stosunku do najbardziej dokuczliwych społecznie przestępstw;
- „ze względu na rodzaj dóbr chronionych przez prawo karne, różni się przestępstwa polityczne i przestępstwa pospolite. Przestępstwa polityczne skierowane są przeciwko podstawom ustroju państwa, a sprawca działa z pobudek politycznych. Do przestępstw pospolitych zalicza się wszystkie pozostałe przestępstwa”⁵.

Analizując część szczególną kodeksu karnego do przestępstw politycznych należy zaliczyć czyny ujęte w rozdziałach:

- XVI – przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne,
- XVII – przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej,
- XVIII – przeciwko obronności.

To najszersze ujęcie zakresu przestępczości pospolitej spotkane w analizowanym materiale, choć czytelne i proste, to jednak – moim zdaniem – zbyt obszerne.

POPULARNE OKREŚLENIA

Sformułowanie „przestępczość pospolita” spotykamy ponadto, w wielu artykułach prasowych odnoszących się do problematyki bezpieczeństwa, jak i w realizowanych programach profilaktycznych. Określenia takiego używają także prokuratorzy dokonujący ocen zagrożenia. W tym przypadku cytowana wypowiedź dotyczy Warszawy. Prok. Śledziecki ma też obserwacje, które można odnieść do całego miasta: „mniej jest przestępczości pospolitej, ulicznej. Mniej jest agresji w przestrzeni publicznej. Przemoc, choć nie fizyczna, ale np. słowna, przeniosła się do sieci. Tam też popełnianych jest coraz więcej przestępstw, np. oszustw”⁶. Do zagadnienia tego odnosi się też profilaktyczny program rządowy,

w opisie którego czytamy: „problem uciążliwości, jaką niesie ze sobą dla społeczeństwa przestępczość pospolita spowodował, iż w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji opracowano „Rządowy Program Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań” pod nazwą: „Razem bezpieczniej”, który został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 18 listopada 2006 roku.

Program łączy działania policji, administracji rządowej i samorządowej oraz partnerów społecznych, zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jednym z podstawowych założeń programu jest przekonanie obywateli do nawiązania trwałego, stałego, naturalnego partnerstwa z policją oraz innymi instytucjami ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego”⁷.

ASPEKTY I STANOWISKA

W niniejszej publikacji podejmię próbę określenia znaczenia przestępczości pospolitej w innym kształcie, chociaż w jakiejś części będzie się ona pokrywała z częścią poglądów cytowanych wcześniej. W pierwszej kolejności proponuję przypomnienie definicji określającej przestępstwo? Najogólniej rzecz ujmując, przestępstwo to zachowanie niezgodne z normą prawną obowiązującą w czasie popełnienia czynu. Pamiętajmy jednak, że cały katalog wykroczeń jest ujęty w normy prawne, popełnienie których jest również czynnem zabronionym, lecz nie stanowi przestępstwa. Przedstawioną powyżej definicję przestępstwa ukształtował art 1 kk: „odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnił czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia”⁸. Z terminu, jaki oznacza przestępstwo łatwo można wprowadzić definicję przestępczości, to nic innego jak wielość zachowań niezgodnych z prawem, zagrożonych karą, pamiętając oczywiście o wcześniejszych ograniczeniach dotyczących wykroczeń. W podobny sposób, choć bardziej precyzyjnie, do przestępczości odnosi się nauka kryminologii, uznając że „przez przestępczość

rozumie się zbiór czynów zabronionych przez ustawę pod groźbą kary, które to czyny popełnione zostały na obszarze danej jednostki terytorialnej w danym czasie”⁹

Z dużej części przedstawionych powyżej fragmentów publikacji, wypowiedzi i programów odnosi się wrażenie, że posługując się tym terminem, chcę zwrócić szczególną uwagę na:

1. charakter zjawiska polegającego na częstym występowaniu poszczególnych typów przestępstw na określonym obszarze. Pospolity oznacza przecież taki, który często, wielokrotnie gdzieś występuje, zdarza się, jest nierzadko spotykany i powszechnie znany¹⁰,
2. dokuczliwość¹¹, w znaczeniu uciążliwości dla ludzi, a więc godzą one w podstawowe dobra człowieka, którymi np. są życie, zdrowie, wolność czy własność,
3. zagrożenia, jakie stwarzają dla bezpieczeństwa publicznego rozumianego jako „całość porządku i urządzeń społecznych, chroniących państwo i obywateli przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego”¹². Choć w tym przypadku, lepsze będzie użycie, w miejsce sformułowania „zagrożenia bezpieczeństwa publicznego”, terminu bliskoznacznego, jakim jest bezpieczeństwo ludzi.

Zdefiniował je między innymi Andrzej Misuk, który przedstawia je jako „taki stan braku zagrożenia dla jakiegokolwiek dobra prawnego człowieka, który umożliwia normalne funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie, a w szczególności zachowanie życia, zdrowia, mienia, swobodę korzystania z wszelkich przysługujących jednostce praw podmiotowych zagwarantowanych konstytucją i innymi przepisami prawa, nad którego utrzymaniem i zachowaniem czuwają organy państwa wyposażone we właściwe kompetencje”¹³.

Ważnym z punktu widzenia możliwości określenia przestępczości pospolitej jest też stanowisko, jakie przedstawił w swoim raporcie były Komendant Główny Policji Leszek Szreder, we wstępie którego czytamy „poniżej prezentuję państwu opraco-

Fot.: M. Sulikowski

▶ wanie na temat stanu zagrożenia społeczną przestępczością kryminalną w Polsce. Zawiera on spojrzenie na to zagadnienie w ciągu 10 miesięcy 2006 roku, oparte na materiałach uzyskanych dzięki uprzejmości Komendy Głównej Policji. Omawiam tutaj podstawowe kategorie przestępczości kryminalnej w oparciu o powszechnie stosowane statystyczne kategorie oceny tych zjawisk w odniesieniu do kraju jak i poszczególnych województw. Wyłania się w ten sposób obraz zagrożenia poszczególnymi kategoriami przestępstw, jak i skuteczności ich ścigania¹⁴. W dalszej części opracowania, autor określa, jakie czyny wchodziły w skład tej kategorii. Twierdzi między innymi, iż „decydujący wpływ na liczbę przestępstw kryminalnych mają czyny pospolite, przeciwko mieniu, tj. kradzieże cudzej rzeczy, kradzieże z włamaniem, rozboje oraz kradzieże samochodów, które łącznie stanowią ponad 57% przestępstw kryminalnych”¹⁵.

Wyjaśnienia wymaga użyty termin „kryminalny”. Według jednej z defini-

cji „dotyczy kryminalisty, jest związany z kryminalistyką lub bezpośrednio odnosi się do czynu niezgodnego z obowiązującym prawem karnym”¹⁶. Skoro termin „pospolity” oznacza powszechność występowania, to trudno nie zgodzić się z twierdzeniem, że skoro wskazane kategorie mają tak duży wpływ na skalę przestępczości w Polsce, to i częstotliwość ich występowania jest największa, a co za tym idzie możemy uznać, że przynajmniej niektóre z nich mają charakter pospolity.

DEFINICJA

W oparciu o analizę wspomnianego raportu zyskujemy kolejne cechy niezbędne do sformułowania definicji przestępczości pospolitej. Obok częstego występowania czynów, ich uciążliwości oraz godzenia w bezpieczeństwo ludzi dodajemy kryminalny charakter czynów obejmujący zakres prawa karnego, a w węższym znaczeniu kodeksu karnego. Zachodzi pytanie, czy przedstawione dotychczas kryteria są wystarczające

do tego, by stworzyć poszukiwaną definicję. Wydaje się że tak. Jednak to nie koniec poszukiwań, dlatego że definicja nie wskaże nam rodzajów przestępstw wchodzących w ten katalog, ale jest niezbędna, by je wyodrębnić.

W oparciu o przedstawione dotychczas rozważania można określić, że **przestępczość pospolita to: zbiór czynów zabronionych przez kodeks karny, dotyczących obszaru przestępczości kryminalnej, charakteryzujących się częstym występowaniem na danym obszarze, stanowiących dużą uciążliwość społeczną i zagrażających bezpieczeństwu ludzi poprzez naruszenie ich podstawowych dóbr chronionych prawem.**

ANALIZA ZAGROZEŃ

Przedstawiona definicja zbliża nas do określenia zakresu szczegółowego katalogu przestępstw pospolitych. By to osiągnąć, należy przeanalizować dzisiejsze zagrożenia przestępczością w oparciu np. o raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2011 roku (niestety nie ma jeszcze raportu oceniającego stan zagrożenia w 2012 roku), który opisuje „najistotniejsze zagrożenia związane z bezpieczeństwem, w tym dane na temat przestępczości kryminalnej, narkotykowej i korupcyjnej, zagrożeń terrorystycznych, bezpieczeństwa powszechnego, stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i podczas imprez masowych, kwestie dotyczące finansowych aspektów przestępczości i oszustw popełnianych na szkodę Unii Europejskiej, postępowań mandatowych oraz wyniki badań społecznych na temat poczucia bezpieczeństwa Polaków”¹⁷.

Już analiza wstępu do zagadnień, jakie obejmuje raport wskazuje na to, że nie znajdziemy w nim pojęcia przestępczości pospolitej, ponieważ obejmuje on zagrożenia kryminalne, które zostały ujęte w jednym rozdziale. Jak wynika z przedstawionych analiz w 2011 roku wszczęto w Polsce 684 tysiące postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa kryminalne, a stwierdzono 794 102 przestępstwa.

Wyjaśnienia wymagają pojęcia wszczętych postępowań przygotowawczych i przestępstw stwierdzonych.

Wszczęcie postępowania jest bezpośrednio związane z pierwszym stadium procesu karnego, nazywanym postępowaniem przygotowawczym, które poprzedza postępowanie jurysdykcyjne w sprawach o przestępstwa ścigane w trybie publiczno-skargowym¹⁸. Zgodnie z art. 303 kodeksu postępowania karnego, w sytuacji gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa wydaje się postanowienie o wszczęciu śledztwa¹⁹. Jest to sytuacja nie wymagająca kategoriycznej wiedzy o tym, czy przestępstwo faktycznie zostało popełnione lecz w wystarczający sposób zostało ono uprawdopodobnione. Rozważania to dotyczą również wszczęcia dochodzenia opisanego w art. 325a kpk. Zatem postępowania wszczęte to te, w stosunku do których wydano postanowienie o wszczęciu postępowania przygotowawczego. Spotkałem się też z teoriami, które dowodzą, iż wszczęcie postępowania następuje już w momencie wykonania pierwszej czynności procesowej. Jednak na potrzeby analizy zagadnienia, które jest przedmiotem naszych rozważań nie jest to istotne, bowiem w statystyce policyjnej jako wszczęte uznaje się te przestępstwa, które zostały zarejestrowane odpowiednim dokumentem statystycznym, co w praktyce jest realizowane po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania przygotowawczego.

Drugi termin jest bezpośrednio związany z zakończeniem postępowania przygotowawczego i dotyczy sytuacji, w których organ prowadzący postępowanie potwierdził wynikami śledztwa lub dochodzenia zaistnienie czynu przestępczego lub czynów przestępczych, niekoniecznie znanych w chwili zawiadomienia i wszczęcia postępowania przygotowawczego. Ponadto w wielu przypadkach sprawcy udaje się udowodnić znacznie większą liczbę przestępstw, które nie były ujęte w złożonym zawiadomieniu. Między innymi dlatego w zestawieniach statystycznych dotyczących przestępczości kryminalnej często występuje w liczbach

bezwzględnych więcej przestępstw stwierdzonych niż wszczętych. Różnice pomiędzy liczbą wszczętych postępowań przygotowawczych a czynami stwierdzonymi wynikają z wielu różnych uwarunkowań, np. z tego, że nie zawsze udaje się udowodnić, iż przestępstwo faktycznie miało miejsce, co w praktyce prowadzi do konieczności wydania postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego²⁰. W takim przypadku zmniejsza się liczba czynów stwierdzonych w stosunku do wszczętych, zdarza się również, że w trakcie prowadzonych czynności procesowych zmienia się kwalifikację prawną czynu, co również skutkuje koniecznością zakończenia postępowania o inny czyn niż widniejący we wszczęciu. Reasumując, przestępczość stwierdzona to ogół czynów, których charakter jako przestępstw został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego²¹

PORÓWNANIE STATYSTYK

Wracając do raportu o stanie bezpieczeństwa w zakresie przestępczości kryminalnej, proponuję prześledzenie zagrożeń pod kątem częstotliwości ich występowania. Nie będę jednak wyodrębniał kategorii związanej z kradzieżami samochodów, jak to uczynił w swoim raporcie były komendant Leszek Szreder, gdyż te czyny są wykazane w kradzieżach, kradzieżach z włamaniem, a nawet rozbojach, jeżeli przedmiotem przestępstwa rozboju był samochód. Liczbę przestępstw stwierdzonych w poszczególnych kategoriach porównam z sumą wszystkich czynów stwierdzonych przez policję w 2011 roku, która wyniosła 1.159 554²² oraz liczbą stwierdzonych przestępstw kryminalnych równą 794 102 czynów, w tym:

- 230 tys. kradzieży, co stanowi blisko 20% ogółu przestępczości w Polsce,
- 135 tys. kradzieży z włamaniem, czyli około 12% przestępstw,
- 72 tys. uszkodzeń mienia, czyli przeszło 6%,
- 26 tys. rozbojów, co stanowi przeszło 2% przestępczości.
- 1498 zgwałceń, co stanowi 0,12%,

- 16 tys. przypadków uszczerbku na zdrowiu, co stanowi około 1,4%,
- 12 tys. bójek i pobic – 1%,
- 662 zabójstwa – 0,05% przestępstw.

W raporcie zdefiniowane i opisane zostały najgroźniejsze przestępstwa o charakterze kryminalnym. Wśród nich są i takie które występują często i w całości wyczerpują wszystkie wskazane elementy, jakie przyjęte zostały do zdefiniowania przestępczości pospolitej. Są to nade wszystko kradzież, kradzież z włamaniem oraz uszkodzenia mienia. Albowiem co piąte przestępstwo popełnione w Polsce to kradzież, co dziesiąte to kradzież z włamaniem, a sześć na sto popełnionych przestępstw stanowi uszkodzenie mienia.

Gdyby zastosować metodologię porównania do stwierdzonych przestępstw o charakterze kryminalnym to prawie co trzecie przestępstwo kryminalne to kradzież, prawie co drugie to kradzież z włamaniem i co dziesiąte przestępstwo stanowi uszkodzenie mienia. To ostatnie porównanie przekonuje mnie szczególnie do zaliczenia ich do tej kategorii. Pozostałe z wymienionych w raporcie MSW, w mojej ocenie, nie mają charakteru pospolitego, bowiem występują znacznie rzadziej. Trzy przestępstwa na sto to rozboje, dwa przestępstwa na sto to spowodowanie uszczerbku na zdrowiu. Pozostałe 3 przestępstwa na 200 to bójka i pobicie, 2 przestępstwa na tysiąc to zgwałcenia i osiem na 10 000 przestępstw to zabójstwa.

Oczywiście należy sobie zdawać sprawę z tego, że interpretacja pospolitości czynu, w oparciu o częstotliwości jego występowania zależy w głównej mierze od interpretującego. Dla niektórych trzy lub dwa przestępstwa na sto popełnionych w kategorii przestępstw kryminalnych będzie częstym, dla innych rzadkim zjawiskiem. W mojej ocenie, w oparciu o poczynione rozważania opierające się w głównej mierze na znaczeniu semantycznym pojęcia „pospolity” i sformułowaną definicję, mianem tych przestępstw można określić jedynie wskazane trzy kategorie:

- ▶ • kradzież,
- kradzież z włamaniem,
- uszkodzenie mienia.

To bardzo zawężone ujęcie i przez to może nawet mało praktyczne, jednak jest najbliższe znaczenia pospolitego charakteru czynu. Według podziału, w oparciu o rodzaj dobra chronionego prawem, należą one do grupy przestępstw skierowanych przeciwko mieniu umieszczonych w rozdziale XXXV kodeksu karnego.

Przestępstw, które występują w dużej liczbie w Polsce jest znacznie więcej niż wskazane trzy kategorie, jednak nie spełniają one wszystkich kryteriów wskazanych przez zaproponowaną definicję. Do nich z całą pewnością należy przestępczość narkotykowa. Z danych jakie przedstawia raport w 2011 roku policja stwierdziła 74 535 przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, z czego najliczniejsze są trzy kategorie: posiadanie – stwierdzono 33 233, handel – stwierdzono 18 410 i udzielanie – stwierdzono 13 240. Gdyby porównać częstotliwość występowania przestępstw z ustawy o narkomani do całości czynów stwierdzonych przez policję, to stanowi ona około 6 procent.

W łącznym ujęciu tych trzech kwalifikacji prawnych można przyjąć, że jest to często występująca grupa przestępstw w warunkach polskich. Jednak przy zastosowaniu metodologii oddzielnej dla każdego z trzech

czynów, tylko posiadanie narkotyków ma blisko 3% udziału w skali przestępczości w Polsce i trudno byłoby zaliczyć nawet tę kategorię do przestępstw pospolitych.

Zjawiskiem występującym w jeszcze większym natężeniu jest prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem podobnie działającego środka²³. Tych przestępstw stwierdzono w 2011 roku 148 485. Gdyby na zasadzie analogii, jaką zastosowano w przypadku przestępstw z ustawy o narkomanii i w tym przypadku porównać tę liczbę ze wszystkimi stwierdzonymi czynami, to ich udział wynosi 12 procent. I gdyby nie to, że w tym przypadku trudno mówić o kryminalnym charakterze tego czynu, to z całą pewnością byłoby to kolejne przestępstwo z kategorii pospolitych.

W przyszłości możemy wyobrazić sobie sytuację zupełnej zmiany struktury przestępczości w Polsce, w której wraz z rozwojem globalizmu czy powszechnego dostępu do Internetu radykalnie zwiększy się skala oszustw lub innych typów przestępstw o charakterze kryminalnym. Mam jednak wrażenie, że na długo jeszcze, w polskich warunkach, przestępczość pospolitą będą stanowiły te trzy zaproponowane przeze mnie kategorie wyłonione w oparciu o częstotliwość ich występowania, dokuczliwość społeczną i zagrożenie, jakie stwarzają dla bezpieczeństwa ludzi. W przy-

padku zastosowania innej metodologii prowadzącej do rozszerzenia zakresu czynów określanych mianem przestępczości pospolitej poprzez wyjście poza kodeks karny czy inną interpretację pospolitości czynu i tak największy w niej udział będą miały kradzieże, kradzieże z włamaniem i uszkodzenia mienia. ■

Przypisy:

1. http://pl.wikipedia.org/wiki/Przest%C4%99pstwo_pospolite.
2. *Przyczyny zachowań przestępczych oraz zjawisk patologicznych w świetle teorii socjologicznych*. Opracowanie Zbigniewa Ziomka Zakład Służby Prewencyjnej Szkoły Policji w Katowicach.
3. Prof. nadzw. dr hab. Jerzy Wojciech Wójcik, Profesor w Katedrze Administracji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na Wydziale Administracji i Zarządzania Wyższej Szkoły Informatyki Zarządzania i Administracji w Warszawie.
4. Jerzy Wojciech Wójcik: *Główne problemy przestępczości w Polsce z początkiem XXI wieku*, Zeszyty naukowe Wyższej Szkoły Informatyki Zarządzania i Administracji w Warszawie 2011 nr 3.
5. http://www.wkuwanko.pl/ekonomia/ekonomia-encyklopedia-prawa---czesc-6_28_1247.html.
6. http://warszawa.gazeta.pl/warszawa/1,34889,13557438,W_tych_dzielnicach_jest_niebezpiecznie_ZOBACZ_MAPE_.html pobrano 22.04.2013.
7. http://razembezpiecniej.msw.gov.pl/portal/rb/7/3/Opis_programu.html.
8. Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. Dz. Ustaw nr 88, poz. 553.
9. Brunon Hołyst: *Kryminologia wydanie VI* Wydawnictwa Prawnicze PWN, Warszawa 2000, s. 51.
10. Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny Wydawnictwo Kurpisz pod redakcją Haliny Zgólkowej, Tom 31, s. 148, Poznań 2001 r.
11. Dokuczliwy to taki, który lubi dokuczać, sprawiać przykrość, sprawiać ból, jest uciążliwy. Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny, Wydawnictwo Kurpisz pod redakcją Haliny Zgólkowej, Tom 9, s. 55, Poznań 1996 r.
12. Słownik języka polskiego PWN, Warszawa 1995, s. 139.
13. Andrzej Misiuk: *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego Zagadnienia prawno-ustrojowe*, Warszawa 2012, s. 16.
14. http://www.dobrauczelnia.pl/upload/File/KONFERENCJE/bezpieczenstwo_obywatela/Szreder.pdf data pobrania 19.04.2013 r.
15. Opracowanie dotyczy danych statystycznych KGP, dziesięć miesięcy roku 2006.
16. Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny, Wydawnictwo Kurpisz, pod redakcją Haliny Zgólkowej, Tom 18, Poznań 1988 r., s. 166.
17. Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2011 roku, str. 5.
18. Leksykon policyjny pod redakcją Wiesława Pływaczewskiego i Grażyny Kędzierskiej Szczytno 2001 r., s. 243.
19. Kodeks Postępowania Karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. Dz.U. Nr 89 poz. 555.
20. Art 322 KPK.
21. Brunon Hołyst: *Kryminologia wydanie VI* Wydawnictwa Prawnicze PWN, Warszawa 2000, s. 52.
22. http://statystyka.policja.pl/portal/st/842/47682/Postepowania_wszczete_przestepstwa_stwierdzone_i_wykrywalnosc_w_latach_1999_201.html.
23. Art. 178a k.k. § 1. Kto, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Policyjne rozmówki

polsko-

-czeskie

oprac. podinsp. Michał Adamczyk
Zakład Służby Prewencyjnej
Szkoły Policji w Katowicach

apteczka	lékárníčka
auto służbowe	služební vozidlo
autostrada	dálnice
badania techniczne pojazdu	technická prohlídka vozidla
badanie w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu lub środka działającego podobnie jak alkohol	lékařské vyšetření na přítomnost alkoholu v krvi nebo omamných látek ovlivňujících způsobilost k řízení vozidla
broń jest naładowana czy rozładowana?	je zbraň nabitá nebo vybitá?
broń palna	střelná zbraň
chwytty obezwładniające	zneškodňující hmaty
czy chce pan tłumacza?	chcete tlumočnicka?
czy ktoś jest ranny?	je někdo zraněn?
dane osobowe	osobní údaje
dochodzenie, śledztwo	stíhání, vyšetřování
dokonać zatrzymania	provést zadržení
dokument tożsamości	doklad totožnosti, osobní doklad
dokumenty wymagane w związku z kierowaniem pojazdem	doklady oprávnující řízením vozidla
dowód osobisty	občanský průkaz, občanka
dowód rejestracyjny	technický průkaz, techničák
badania techniczne	osvědčení o technickém průkazu
dowódca patrolu	velitel hlídky
dzień dobry, kontrola drogowa!	dobrý den, policie, silniční kontrola

dzień dobry, policja	dobrý den, policie!
dziękuję	děkuji, děkuji vám
grzywna	pokuta
interwencja	opatření, zákrok
jest pan zatrzymany	jste zadržený (zajištěný, budete předveden)
kara grzywny	pokuta za přešupek
kierowca	řidič
nieletni	maloletý, nezletilý
numer ewidencyjny pesel	rodné číslo
obrona konieczna	nutná obrana
ogłędziny miejsca zdarzenia	ohledání místa činu
osoba zatrzymana	zadržaná osoba
otworzyć bagażnik!	otevřete zavazadlový prostor!
pałki służbowe	služební obušky
pasy obezwładniające	zneškodňující popruhy
paszport	cestovní pas
patrol	hlídka
pogotowie ratunkowe	záchranná služba
policja kryminalna	kriminální policie
policja prewencji	pořádková policie
prawo jazdy	řidičský průkaz
proszę mi dać pańskie prawo jazdy	dejte mi prosím váš řidičský průkaz.
przestępstwo	trestní čin
ręce do tyłu!	dejte ruce za záda!
tablica rejestracyjna	registrační číslo
uwaga!	pozor!
wykroczenie	přešupek

Międzynarodowe warsztaty

PODINSP. BARTOSZ GŁOWACKI,
PODINSP. MARIUSZ SKUCHA
ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Po raz kolejny Szkoła Policji w Katowicach była organizatorem i gospodarzem warsztatowego spotkania wykładowców i instruktorów taktyki i interwencji.

dla wykładowców i instruktorów

taktyki i interwencji

Podobnie jak w poprzednich latach warsztaty miały charakter międzynarodowy. Oprócz przedstawicieli polskiej policji gościliśmy kolegów ze szkół policyjnych z Koszyc (Słowacja), Holesova (Czechy), Frydka-Mistka (Czechy), Cluj-Napoca (Rumunia) i Sremskiej Kamenicy (Serbia). W warsztatach uczestniczyli również przedstawiciele innych służb mundurowych, którzy już od wielu lat dzielą się z policjantami swoim doświadczeniem i umiejętnościami. W sumie na warsztatach przez 4 dni szkoliło się ponad 60 osób.

W trakcie trwania tegorocznych warsztatów uczestnicy z racji szerokiego zakresu poruszanej tematyki, niewiele mieli wolnego czasu, a każdą wolną chwilę najczęściej poświęcali dyskusji nad problemami pełnienia służby.

DZIEŃ I

Zajęcia warsztatowe rozpoczęły się na terenie miasteczka symulacyjnego gdzie podinsp. Mariusz Skucha przeprowadził ćwiczenia dotyczące zatrzymania osób niebezpiecznych. W zajęciach wykorzystano broń i amunicję simunition „FX”. Nowością były pułapki pirotechniczne, które czekały na ćwiczących, założone przez funkcjonariuszy zespołu minersko-pirotechnicznego Samodzielnego Pododdziału Antyterrorystycznego Policji w Katowicach.

Kolejne zajęcia, które poprowadzili koledzy ze służby więziennej, odbyły się na hali sportowej. Kilkuosobowe zespoły miały za zadanie, przy wykorzystaniu tarczy,

obezwładnić osobę agresywną i niebezpieczną. Ćwiczenia wykonywano w zespołach kilkuosobowych i wtedy właśnie było widać, że stosując techniki i taktyki interwencji znajomość języka obcego nie jest do końca potrzebna w działaniu. W jednym zespole bez problemu z założeniami ćwiczenia radzili sobie koledzy z Serbii, Czech, Rumunii i Polski.

Na koniec pierwszego dnia warsztatów zajęcia były poświęcone udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej. Podkom. Katarzyna Grześkowiak przygotowała ćwiczenia, w trakcie których uczyliśmy się udzielać pomocy pod ostrzałem. Następnie zdobytą wiedzę i umiejętności należało wykorzystać w symulacjach. Mimo huków, strzałów oraz dużej dynamiki ćwiczeń obyło się bez prawdziwych ran, a te sztuczne były sprawnie i fachowo opatrywane.

DZIEŃ II

Drugi dzień rozpoczął się spotkaniem z Grzegorzem Matyjaszkiem, lekarzem psychiatrą, który poprowadził wykład na temat zaburzeń psychicznych, stresu i sposobów radzenia sobie z nim oraz jego roli na „wykruszalność” w służbie. Dużą część dyskusji zajęło odpowiadanie na pytania funkcjonariuszy, dotyczące interwencji w stosunku do osób z zaburzeniami psychicznymi. Dało się zauważyć, że ten właśnie problem bardzo nurtuje nie tylko policjantów, dlatego też w następnej edycji warsztatów powrócimy do niego.

Bezpośrednio po wykładzie Grzegorza Matyjaszka, zajęcia rozpoczął specjalista negocjator BOA. Przedstawił on i wyjaśnił postępowanie funkcjonariusza na miejscu interwencji do czasu przybycia negocjatora. Podsumowaniem wykładu były przygotowane wcześniej ćwiczenia w miasteczku symulacyjnym. Z uwagi na temat, który do tej pory był rzadko poruszany na warsztatach, widać było duże skupienie i zaangażowanie ćwiczących.

W godzinach popołudniowych natomiast spotkaliśmy się na strzelnicy szkoły, gdzie podinsp. Bartosz Głowacki i kom. Krzysztof Fojcik przygotowali strzelanie parami zza osłony. W tym przypadku osłoną był samochód, z którego najpierw ćwiczący musieli sprawnie, szybko i bezpiecznie się ewakuować. W trakcie wykonywania strzelań można było dostrzec różne sposoby i taktyki rozwiązania tej samej sytuacji. Ale przede wszystkim, i chyba to jest najważniejsze, wszyscy wykonywali zadania z zachowaniem środków bezpieczeństwa oraz każda ze służb potrafiła ze sobą współpracować. Mimo utrudnień przygotowanych przez prowadzących, wszyscy wykonali swoje strzelania sprawnie i bezpiecznie. Widać było, że instruktorzy technik interwencji oprócz walki na macie nie są wcale gorszymi strzelcami.

DZIEŃ III

Czwartek rozpoczął się treningiem na macie. Najpierw Andrzej Firlus poprowadził zajęcia z wykorzystania pałki służbowej w interwencjach i samoobronie, a następnie mistrz olimpijski w judo Paweł Nastula poprowadził zajęcia dotyczące wykorzystania technik MMA w samoobronie służb mundurowych.

Po obiedzie wszyscy uczestnicy warsztatów wyjechali na poligon w celu przeprowadzenia ćwiczeń zespołowych z zakresu zatrzymywania osób z użyciem systemu paintball. Zajęcia poprowadził asp. Mirosław Forfecki, który przygotował założenia dla zespołów i czuwał nad ich bezpieczeństwem. Wszyscy dobrze się bawili, mimo to nie opuszczała ich duch rywalizacji. Rozstrzygnięcia poszczególnych ćwiczeń jeszcze długo były tematem dyskusji.

Obezwładnianie osoby agresywnej przy wykorzystaniu tarczy

DZIEŃ IV

Ostatniego dnia podinsp. Marek Sulikowski zademonstrował i przedstawił wykorzystanie urządzenia elektrycznego służącego do obezwładniania osób Taser X26. Wszyscy uczestnicy mieli możliwość bliżej zapoznać się z tym jeszcze stosunkowo nowym na wyposażeniu policji środkiem przymusu bezpośredniego.

Na zakończenie warsztatów wykład poprowadził podinsp. Przemysław Osadowski, który omówił interwencje policjantów z użyciem środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej na przykładzie zdarzeń zaistniałych w garnizonie mazowieckim w 2013 r., z uwzględnieniem błędów popełnionych przez policjantów. Ostatnim punktem zgrupowania było spotkanie uczestników z Komendantem Szkoły Policji w Katowicach, w trakcie którego zostały wręczone podziękowania oraz zaświadczenia.

PODSUMOWANIE

Wszyscy jednogłośnie powtarzali, że chętnie wrócą do naszej szkoły za rok i z niecierpliwością będą oczekiwać na kolejne zaproszenie. Uczestnicy warsztatów, którzy gościli u nas po raz kolejny byli miło zaskoczeni formą oraz tematyką warsztatów.

Tegoroczne spotkanie już za nami, ale jego echo nie zamilknie szybko. Mamy nadzieję, że wyniesione z warsztatów nowe doświadczenia posłużą jako źródło do tworzenia nowych programów i organizacji kolejnych szkoleń, abyśmy mogli za każdym razem zaskakiwać coraz to ciekawszą i bogatszą treścią.

Ponieważ wszyscy parający się tą tematyką wiemy, że „im więcej potu na treningu, tym mniej krwi na ulicy”. Myślę, że te słowa dobitnie charakteryzują te warsztaty i służbę jaką pełniemy. Mimo, że uczestnicy tylko w samych superlatywach wyrażali swoje opinie o tegorocznych warsztatach to nie osiadamy na laurach i za rok postaramy się wszystkich zaskoczyć przygotowanym programem i jeszcze wyższym poziomem organizacji. ■

Strzelanie parami zza osłony

ST. ASP. ALEKSANDRA KUKUŁA
ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Systemy szkolenia policyjnego Królestwa Niderlandów, Szkocji i Litwy

Policyjne systemy szkolenia w Europie są tak samo zróżnicowane jak instytucje policyjne poszczególnych krajów.

W tym opracowaniu przedstawię programy i specyfikę szkoleń policyjnych w Królestwie Niderlandów, Szkocji i na Litwie.

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW

Akademia Policyjna w Holandii to 6 szkół położonych w 10 lokalizacjach, zatrudniających ok. 1600 osób. Realizacja szkolenia odbywa się w trzech obszarach:

- podstawowym (zawodowe – Amsterdam, Haga, Rotterdeam, Apeldoorn, Eindhoven, Drachten), Wyższa Szkoła Policji (studia licencjackie, magisterskie – Apeldoorn),
- zaawansowanym (Szkoła Dowódców – Apeldoorn, Warnsveld, Szkoła dla Instytucji Wymiaru Sprawiedliwości – Apeldoorn, Lelystad,

Szkoła dla Śledczych – Ossendrecht, Szkoła Zarządzania Kryzysowego-Apeldoorn),

- wspomagającym (wydział metodyki, wydział współpracy międzynarodowej w tym współpraca z Cppol, wydział zarządzający).

Czas trwania kursów na poziomie podstawowym:

- zawodowe: 18 miesięcy (poziom 2.), 28 miesięcy (poziom 3.), policjantem w pełni wyszkolonym staje się po 36 miesiącach (poziom 4.);
- licencjackie – 48 miesięcy;
- magisterskie – 24 miesiące.

Łącznie słuchacze realizują 76 tygodni nauki w Akademii i 68 tygodni praktyki w terenie.

W ramach szkolenia ciekawym pomysłem wydaje się system przekazy-

wania informacji między szkołą a jednostką, jak również system opieki, a nie tylko kontroli, nad początkującym funkcjonariuszem.

Ze strony szkoły opiekę tę sprawują:

- nauczyciel-instruktor,
- kierownik,
- Wydział Nauczania i Rozwoju.

Między tymi podmiotami następuje wymiana informacji na temat słuchacza.

Ze strony jednostki policji pieczę nad policjantem pełnią:

- coach – opiekun policjanta,
- naczelnik wydziału,
- komendant.

Przełożeni ci, podobnie jak ma to miejsce w szkole, dzielą się informacjami na temat młodego adepta sztuki policyjnej. Jak wyżej wspomniałam

następuje również wymiana informacji między jednostką terenową a szkołą.

Każdy moduł szkoleniowy kończy się testem, który zdany pozytywnie, zezwala, aby słuchacz przeszedł na kolejny poziom szkolenia.

Warto zauważyć, że wszyscy nauczyciele policyjni muszą mieć wykształcenie wyższe oraz posiadać przeszkolenie dydaktyczne. Są oni również objęci systemem nadzoru, którego celem nie jest jedynie wytykanie błędów, ale również wskazanie możliwości rozwoju zawodowego.

Zadania nauczyciela policyjnego zawierają się w następujących haśłach:

- uczyć,
- sprawdzać,
- być przewodnikiem,
- rozwijać się.

SZKOCJA

Szkolenie policjantów w Szkocji prowadzone jest przez scentralizowane Kolegium Policyjne w Tulliallan, Fife. W Kolegium, szkolenie wstępne prowadzone jest dla nowych funkcjonariuszy wstępujących do policji, ale instytucja oferuje również szkolenia specjalistyczne np. dotyczące ruchu drogowego, zarządzania, szkolenia detektywów, nadzoru. Szkolenia te przygotowywane są pod kątem potrzeb terenowych dla policjantów będących już w służbie oraz dla kierownictwa wyższego szczebla. Ponadto Kolegium oferuje szkolenia dla innych agencji zewnętrznych, jak np. UK Border Agency (Straż Graniczna).

Szkolenie nowych policjantów odbywa się w następujących obszarach:

- policja i społeczeństwo,
- postępowanie na miejscu zdarzenia,
- kryminalistyka i kryminologia,
- ogólne obowiązki policji,

Sala wykładowa w Akademii Policyjnej w Amsterdamie

- służba drogowa,
 - czynności dochodzeniowe.
- Dodatkowo prowadzony jest trening w zakresie:

- udzielania pierwszej pomocy,
- samoobrony,
- rozwijania sprawności fizycznej,
- musztry – ceremoniału policyjnego (nie jest to musztra pododdziałów zwartych).

Szkolenie trwa 10 tygodni, ale proponowane jest wydłużenie tego okresu do 12 tygodni. Po tym czasie młodzi adepci sztuki policyjnej odbywają 3-miesięczne szkolenie praktyczne w terenie, gdzie nabywają nowych umiejętności i doskonałą już posiadaną kompetencje.

W tym czasie muszą też zakończyć naukę w ramach ODLs (Open Distance Learning work) czyli tzw. e-learning w zakresie przepisów dotyczących np. zwierząt, ruchu drogowego i pieszego, regulacji prawnych dotyczących ruchu ciężkich pojazdów itp. Po tym czasie słuchacze wracają do kolegium

na kolejne 3 tygodnie, w trakcie których są szkoleni w zakresie umiejętności śledczych oraz dodatkowo są poddawani sprawdzianom wiedzy nabytej w trakcie stażu. W ramach egzaminów ustnych i pisemnych oceniana jest wiedza i umiejętności praktyczne.

Po zakończeniu tego okresu funkcjonariusze wracają do służby, gdzie służą jeszcze dwa lata zanim zostaną mianowani na stanowisko *constable*.

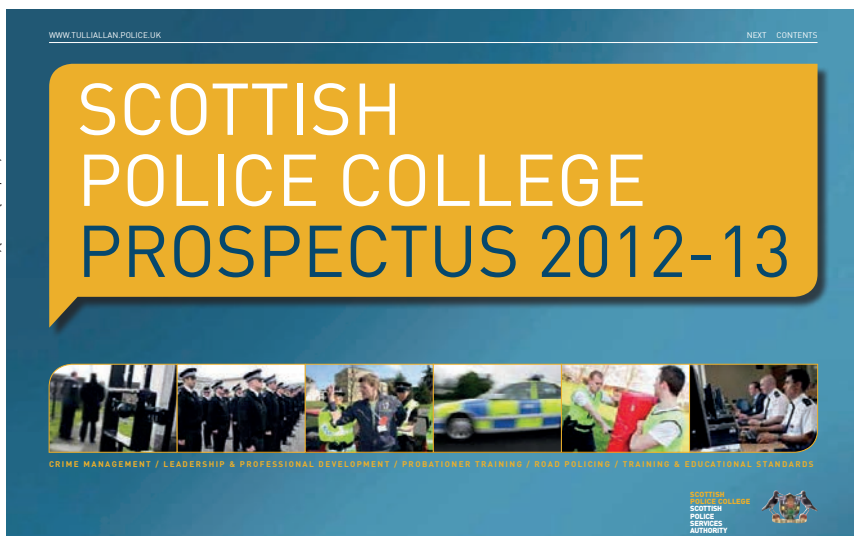
Większość pozostałych szkoleń jest realizowana lokalnie w komenadach w Szkocji. W nowej szkockiej policji szkolenia specjalistyczne takie jak szkolenia oddziałów prewencji, przewodników psów, jednostek uzbrojonych będą realizowane w centrum szkolenia w Strathclyde.

LITWA

Aby zostać policjantem na Litwie trzeba spełnić następujące warunki: posiadać obywatelstwo litewskie, mieć co najmniej wykształcenie średnie i oczywiście być zdrowym.

Pierwszy rok	Drugi rok	Trzeci rok
12 tygodni nauki w akademii	16 tygodni nauki w akademii	16 tygodni praktyki w terenie
4 tygodnie praktyki w terenie	16 tygodni praktyki w terenie	16 tygodni nauki w akademii
16 tygodni nauki w akademii	16 tygodni nauki w akademii	16 tygodni praktyki w terenie
16 tygodni praktyki w terenie	—	—
4 tygodnie urlopu	4 tygodnie urlopu	4 tygodnie urlopu

Program szkolenia w Holandii, tzw. Program 2.0 na 2012 r.

Pierwsza strona periodyku promocyjnego Kolegium w Tulliallan

Istnieją dwa sposoby, aby zostać policjantem na Litwie: pierwszy to wstąpienie do szkoły policji, drugi to odbycie studiów na Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego na Uniwersytecie Mykolas Romerisa w Wilnie.

Celem szkoły policji jest zapewnienie profesjonalnej edukacji zawodowej wymaganej na stanowisku policyjnym. Zadaniem szkoły jest również rozwój osobistych możliwości policjanta, niezbędnych w późniejszej służbie społeczeństwu opartemu na zasadach demokratycznych.

Szkoła policyjna prowadzi:

- szkolenie zawodowe, którego program trwa 1,5 roku. Istnieje możliwość przyznawania stypendiów,
- kurs wstępny dla osób z wykształceniem na poziomie licencjata,
- inne szkolenia zawodowe.

Po odbyciu szkolenia policjant może pracować jedynie w służbie patrolowej na tzw. pierwszej linii, co wiąże się z niskim uposażeniem.

Studia licencjackie na Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego odbywają się na kierunkach:

- prawo i czynności policyjne (z tytułem licencjata prawa).
- czynności policyjne (z tytułem licencjata w zakresie porządku publicznego).

Po ukończeniu studiów policjanci mogą pracować np. jako funkcjonariusze dochodzeniowo-śledczy średniego szczebla zawodowego.

Program studiów magisterskich na Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego obejmuje prawo i czynności policyjne (z tytułem magistra prawa). Ukończenie kierunku *czynności policyjne* umożliwia podjęcie służby w jednostkach policji, natomiast ukończenie kierunku *prawo* umożliwia pracę dodatkowo w instytucjach wymiaru sprawiedliwości (agencjach bezpieczeństwa wewnętrznego lub zewnętrznego, wywiadzie, służbie celnej lub straży granicznej).

Osoby, które otrzymały tytuł licencjata są uprawnione do podjęcia studiów magisterskich. Warto zauważyć, że studenci sami opłacają studia oraz utrzymanie. Nie są policjantami w czasie nauki, mogą się nimi stać dopiero po studiach.

PODSUMOWANIE

Konstrukcja organizacji policyjnych w Europie jest bardzo różnorodna. Zwraca uwagę kwestia szkolenia policjantów, od bardzo krótkiego – Szkocja, do 5-letniego okresu studiów magisterskich, np. Litwa. Należy podkreślić, że w Szkocji i Holandii szczególną uwagę zwraca się na praktykę, dlatego szkolenie teoretyczne przeplatane jest dłuższymi pobytami w jednostkach terenowych.

Sam program szkolenia jest bardzo podobny do polskiego, bo przecież dotyczy zadań policji, które są w wielu aspektach analogiczne. Ciekawostką jest to, że w programach szkolenia w Szkocji nie ma szkolenia strzeleckiego. Broń do służby noszą tylko funkcjonariusze wyspecjalizowanych jednostek.

Wspomniałam, że na Litwie studenci Uniwersytetu im. Mykolas Romerisa sami opłacają swoją naukę. Sama idea ma swoje plusy – policja niejako dostaje wyszkolonego teoretycznie policjanta za darmo. Oczywiście jest, że konstrukcja szkolenia w Polsce jest inna i pewne rozwiązania trudno przenieść bezkrytycznie na nasz grunt. Ale dlaczego nie żądać zwrotu poniesionych przez policję kosztów szkolenia od osoby, która z własnej przyczyny nie kończy okresu służby przygotowawczej. Naturalnie jest to tylko pewna koncepcja, która wymagałaby dokładniejszej analizy.

Abstract and acknowledgements

This article presents a brief description of Police educational systems in different Police organisation across Europe i.e. The Kingdom of The Netherlands, Scotland and Lithuania. Author would like to express her profound gratitude to the following people: Ron van der Linde from Politieacademie in Amsterdam, Richard Hammond from Scottish Police College in Tulliallan, and Janina Juskeviciute from Mykolas Romeris University in Vilnius for their cooperation and patience in particular.

Strona internetowa Uniwersytetu Mykolas Romerisa – Wydział Bezpieczeństwa Publicznego

Policyjny Katyń Twer 1940

GRZEGORZ GRZEŚKOWIAK

ZARZĄD OGÓLNOPOLSKIEGO STOWARZYSZENIA
„RODZINA POLICYJNA 1939 R.” W KATOWICACH

Agresja III Rzeszy Niemieckiej na Polskę rozpoczęła II Wojnę Światową. Blitzkrieg Wehrmachtowi sprawił, że polskie plany mobilizacyjne na wypadek wojny nie mogły zostać zrealizowane. Z tego względu policjanci podejmowali walkę w miejscach swojej służby bądź byli ewakuowani na wschód do miejsc koncentracji sił policyjnych.

Wrzesień 1939

W walkach z Niemcami śmierć poniosło kilkuset policjantów. Najwięcej ich poległo w obronie Warszawy.

Policja Województwa Śląskiego także ze wszystkich sił opierała się najeźdźcy, płacąc za to wysoką cenę. Wielu funkcjonariuszy poległo lub zostało rannych. Na terenie województwa śląskiego policjanci walczyli już od 23 sierpnia 1939 r. z niemieckimi grupami dywersyjnymi Sonderformation Ebbinghaus, atakującymi przygraniczne miejscowości oraz zakłady przemysłowe.

Uderzenie 17 września 1939 r. Armii Czerwonej na wschodnie tereny Polski przekreśliło plany utworzenia linii obrony na wschodnich rubieżach. W nowej sytuacji Naczelny Wódz wydał rozkaz, w którym zalecił unikania walki z drugim najeźdźcą oraz nakazał policji i władzom administracyjnym pozostanie w miejscach urzędowania. Wykonujący ten rozkaz policjanci stawali się często pierwszymi ofiarami wroga. Byli aresztowani, a w niektórych wypadkach doszło do zbiorowych egzekucji. Podobny los czekał policjantów podej-

mujących czynny opór wobec oddziałów nieprzyjaciela. Szczególnym symbolem ich patriotycznych i bohaterskich postaw był udział w obronie Lwowa oraz Grodna w dniach 20-22 września 1939 r. Po ich kapitulacji nieprzyjaciel rozpoczął masowe aresztowania przede wszystkim policjantów i oficerów WP i kierował ich do obozów przejściowych. Policjanci brali też udział w walkach w rejonie Kowla, Łucka i Dżisny. Wszędzie scenariusz zdarzeń po kapitulacji był podobny: egzekucje, więzienie, łagry.

Straty osobowe Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego w czasie wojny obronnej 1939 r. szacuje się od 2,5 tys. do 3 tys. osób. Podobnej liczbie policjantów udało się ewakuować za granicę.

Na terenach okupowanych przez III Rzeszę Niemiecką pozostało około 10 tys. funkcjonariuszy Policji Państwowej, których pod groźbą kary śmierci powoływano do służby w Policji Polskiej Generalnego Gubernatorstwa. Do niewoli sowieckiej dostało się ok. 12 tys. policjantów, większość z nich trafiła do obozów, więzień i łagrow, z których nie było powrotu.

Ostaszków 1939-1940

19 września 1939 r. Ludowy Komisarz Spraw Wewnętrznych ZSRR Ławrientij Beria podpisał rozkaz nr 308 o utworzeniu Zarządu ds. Jeńców

Policja w okresie międzywojennym

Fot.: archiwum sali tradycji Szkoły Policji w Katowicach

▶ Wojennych i Internowanych przy Głównym Zarządzie NKWD, tworząc jednocześnie obozy specjalne i przejściowe dla jeńców wojennych.

Obóz w Ostaszkowie był największym obozem specjalnym, utworzonym na wyspie Stołbnyj na jeziorze Seliger, w zabudowaniach poklasztornych monasteru „Niłowa Pustelnia”, w odległości ok. 11 km od miejscowości Ostaszków, na północny zachód od Kalinina (Twer), przy linii kolejowej: Wielkie Łuki – Bołogoję (ok. 300 km od Moskwy).

Na początku listopada 1939 r. osadzono w nim 8397 jeńców, w kwietniu 1940 r. (okres likwidacji) liczył ok. 6570 osób, w tym 400 oficerów.

Trafili tu oprócz kilku tysięcy funkcjonariuszy Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego, żołnierze Korpusu Ochrony Pogranicza, a także uważani przez NKWD za szczególnie niebezpiecznych: oficerowie i żołnierze Wywiadu i Kontrwywiadu WP, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Straży Więziennej i wymiaru sprawiedliwości II RP. W obozie przebywało też kilkudziesięciu księży katolickich, osadników wojskowych i ziemian, pochodzących ze wschodnich rubieży Rzeczypospolitej Polskiej. Komendantem obozu ostaszkowskiego był mjr NKWD Paweł Borysowiec.

Więźniowie byli zakwaterowani w nieogrzewanych budynkach, ciemnych i wilgotnych, zastawionych drewnianymi pryzmami. Wśród jeńców tego obozu, bardziej niż w Starobielsku i Kozielsku, panował nastrój przygnębienia. Policjanci i żandarmi mieli bowiem większą niż inni świadomość, że mogą zostać zesłani „na Sybir” lub zamknięci w więzieniu.

Pod koniec roku 1939 władze na Kremlu podjęły przygotowania do ostatecznego rozwiązania problemu polskich jeńców wojennych. Za najpilniejszą, niemal priorytetową uznano sprawę jeńców obozu ostaszkowskiego. Uważano ich bowiem za główne narzędzie burżuazyjnego państwa, jakim w ich przekonaniu była II RP, kwalifikując do kategorii więźniów niepodlegających reedukacji politycznej, co było równoznaczne z przeznaczeniem do całkowitej likwidacji.

Policja w okresie międzywojennym

Nie było komendy – ognia!

Los polskich policjantów z obozu ostaszkowskiego oraz tysiący innych osób przetrzymywanych w obozach i więzieniach na terenach ZSRR został przesądzony 5 marca 1940 r. Wtedy to, decyzją Biura Politycznego KC WKP(b) w składzie: Stalin, Woroszyłow, Mołotow, Mikojan, Kalinin i Kaganowicz, zaakceptowano wniosek Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych Berii o rozpatrzeniu w trybie specjalnym, z zastosowaniem kary śmierci przez rozstrzelanie, spraw 14 736 polskich jeńców. Wniosek Berii obejmował również 10 685 Polaków osadzonych w więzieniach zachodniej Białorusi i Ukrainy. W Moskwie sporządzono 65 list śmierci, na których znalazły się nazwiska 6 316 polskich jeńców Ostaszkowa.

Kulisy i przebieg egzekucji na jeńcach ostaszkowskiego obozu opisał w bardzo obszernej relacji złożonej w roku 1991, pod koniec życia, ówczesny zastępca szefa Obwodowego Zarządu NKWD w Kalininie (Twer) gen. mjr Dmitrij Tokariew. Z jego zeznań wynika, że bezpośrednich wykonawców mordu przysłano z Głównego Zarządu NKWD w Moskwie. Na czele grupy egzekutorów stali: mjr NKWD Wasilij Błochin, mjr NKWD Nikołaj Siniegubow, i kombryg. Kriwienko. Mjr NKWD Błochin nie tylko

nadzorował akcję mordowania jeńców, ale pełnił również funkcję kata – jeńców mordował osobiście.

Bezpośrednia akcja „rozładowania obozu” w Ostaszkowie, a tym samym zamordowania jeńców, rozpoczęła się w czwartek 4 kwietnia 1940 r. Skazanych na śmierć jeńców prowadzono grupami liczącymi średnio ok. 250 osób z monasteru do przystanku kolejowego Soroga, a stamtąd transportowano ich pod eskortą wagonami więziennymi do Kalinina (Twer). Następnie byli oni przewożeni karetkami więziennymi do Obwodowego Zarządu NKWD przy ul. Sowieckiej w Kalininie, gdzie do zmroku przebywali w celach znajdujących się w piwnicach tego budynku. Wieczorem jeńcy byli zabierani pojedynczo do „czerwonej świetlicy”, gdzie raz jeszcze sprawdzano ich dane osobowe. Stamtąd trafiali do wygłuszonej wójłokiem celi piwnicznej, w której dokonywano egzekucji strzałem w tył głowy, używając do zabójstwa broni krótkiej produkcji niemieckiej – pistoletów firmy Walther.

Ciała zamordowanych wynoszono na zewnątrz i układano na samochodach ciężarowych oczekujących na dziedzińcu budynku, po czym natychmiast do celi śmierci wprowadzano następnego skazańca. O świcie samochody wyruszały szosą Moskwa – Leningrad (Petersburg)

do odległej o 32 km miejscowości Miednoje nad rzeką Twiercą, koło wioski Jamok. Tam, na terenie rekreacyjnym kalinińskiego NKWD, na skraju lasu znajdował się już przygotowany przez koparkę dół o średnicy ok. 6 m i głębokości 3,5 m mogący pomieścić okrutny efekt nocnej służby funkcjonariuszy NKWD.

Ciała zamordowanych zrzucano z samochodów, po czym koparka przystępowała do ich zasypania. Przygotowywano też od razu nowy dół na dzień następny. Mord NKWD trwał do niedzieli 19 maja 1940 r. aż wszystkie cele w Ostaszkowie zostały opróżnione. Uniknęło śmierci tylko 127 osób, które przetransportowano do obozu w Pawliszczem Borze.

Ostatecznie Obóz Specjalny NKWD w Ostaszkowie rozwiązano w lipcu 1940 r.

Jeśli zapomnimy o nich, niech Bóg zapomni o nas

Pierwsze próby wyjaśnienia losów polskich jeńców wziętych do nie-

woli przez Armię Czerwoną zostały podjęte dość szybko, bo już w roku 1941. Było to następstwem zawartego 30 lipca 1941 r. układu Sikorski – Majski, przewidującego m.in. utworzenie na terytorium ZSRR Armii Polskiej. W październiku 1941 r. jej dowódca, gen. Władysław Anders, utworzył Biuro Poszukiwań Zaginionych, na którego czele stanął rotmistrz Józef Czapski. Sporządzono wtedy pierwsze imienne listy zaginionych, obejmujące około 4 tys. osób. Pytani o nich przedstawiciele władz sowieckich, na czele z Józefem Stalinem, twierdzili niezmiennie, że wszyscy oficerowie zostali już uwolnieni.

W roku 1943 o zaginionych Polakach nieoczekiwanie przypomnieli Niemcy. W dniu 13 kwietnia 1943 r. berlińska rozgłośnia radiowa, a w ślad za nią wydawane na terenie Generalnego Gubernatorstwa gazety w języku polskim, podały szokującą Polaków informację o odnalezieniu w Katyniu, w rejonie Smoleńska masowych grobów polskich oficerów, oskarżając jednocześnie o tę zbrod-

nię władze na Kremlu.

Rząd gen. Władysława Sikorskiego w tej sytuacji zwrócił się do neutralnej międzynarodowej instytucji, jaką był Czerwony Krzyż, o przeprowadzenie badań w Katyniu. Wobec jej odmowy Niemcy powołali grupę specjalistów z dziedziny medycyny sądowej i kryminologii z 12 krajów. 30 kwietnia 1943 r. ogłosili oni komunikat stwierdzający, że Polaków zamordowano wiosną 1940 r. Opinia światowa nie przyjęła tego do wiadomości, biorąc pod uwagę ustalenia komisji powołanej przez ZSRR, po wyparciu oddziałów Wehrmachtu z Białorusi. Komisja ta, kierowana przez akademika Burdienkę, ogłosiła w dniu 24 stycznia 1944 r. wyniki swoich badań. Stwierdziła, że 11 tys. polskich oficerów przebywających w nienezwanych obozach na zachód od Smoleńska dostało się w 1941 r. w ręce niemieckie, gdyż nie zdołano ich ewakuować z powodu braku transportu. W rezultacie mieli być rozstrzelani w okresie między wrześniem a grudniem 1941 r. i pogrzebani w Katyniu. ▶

Miejsce zbiorowego mordu w okolicach Miednoje

► Kwestia zbrodni katyńskiej powróciła na forum międzynarodowe podczas procesu norymberskiego, gdy 14 lutego 1946 r. sowiecki prokurator, płk Pokrowski, oskarżył Niemców o mord na Polakach. Kruchość materiału dowodowego przedstawionego przez radzieckich oskarżycieli spowodowała, że Międzynarodowy Trybunał Wojskowy, jako pierwsza niezależna instytucja, oparł się częściowo presji sowieckiej i uznał winę Niemców za nieudowodnioną. W efekcie wyrok norymberski, ogłoszony 30 września 1946 r., nie wspominał ani słowem o zbrodni katyńskiej.

Przełom

Nowe wątki w sprawie zbrodni katyńskiej pojawiły się w Polsce Ludowej w roku 1980. Pragnące zmian społeczeństwo upomniało się także o wymazanych z pamięci mężów i ojców. Zbiegło się to z przemianami w Związku Radzieckim, których patronem był Michaił Gorbaczow. W konsekwencji 13 kwietnia 1990 r., w ostatnim dniu wizyty ówczesnego Prezydenta Polski gen. Wojciecha Jaruzelskiego w ZSRR, radziecka agencja prasowa TASS potwierdziła w oficjalnym komunikacie bezpośrednią odpowiedzialność władz tego kraju za zamordowanie wiosną 1940 r. ponad 21 000 osób – oficerów Wojska Polskiego, funkcjonariuszy Policji oraz urzędników państwowych II RP. Wyrażono jednocześnie ubolewanie w związku z tą zbrodnią, określając ją jako jedną z najcięższych zbrodni okresu stalinowskiego.

Ówczesne stanowisko Kremla umożliwiło podjęcie prac mających na celu zlokalizowanie miejsc pogrzebienia polskich jeńców, bowiem w jedynym znanym miejscu zbrodni, w Katyniu znajdowały się wyłącznie szczątki jeńców z Obozu Specjalnego NKWD w Kozielsku. Pozostawały natomiast pytania o miejsca pochówku jeńców ze Starobielska, Ostaszkowa i innych obozów. Wydawało się początkowo, że część tych pytań może pozostać bez odpowiedzi. O losie jeńców ostaszkowskich krążyła plotka, że zostali oni wywiezieni na daleką północ, tam załadowani na barki i za-

topieni w morzu. Gdyby okazało się to prawdą, lokalizacja ich doczesnych szczątków byłaby niemożliwa.

Przełom w pracach poszukiwawczych nastąpił 25 lipca 1991 r., kiedy polsko-radziecka grupa biegłych podjęła prace ekshumacyjne w Piatichatkach w rejonie Charkowa. Już pierwszego dnia odnaleziono dowody, że było to miejsce pogrzebienia polskich jeńców z obozu w Starobielsku. Od 15 sierpnia 1991 r. prace badawczo-ekshumacyjne podjęto w Miednoje. Również tam pierwszego dnia, po zdjęciu górnej warstwy ziemi, natrafiono na masowy grób kryjący szczątki ponad 200 ofiar. Wydobyto wiele dowodów, wśród nich m.in. granatowe płaszcze i mundury policyjne, okucia od daszków, naramienniki, odznaki policyjne z numerami służbowymi i wiele innych przedmiotów osobistych należących do zamordowanych. Prace ekshumacyjne z lipca i sierpnia 1991 r. miały charakter sondażowy. Jednak potwierdziły one, iż w Miednoje spoczywają jeńcy obozu w Ostaszkowie, stąd w latach następnych prace ekshumacyjne kontynuowano. Zlokalizowano wówczas wszystkie „doły śmierci” i odnaleziono ponad 6 tys. pełnych szkieletów. Tożsamość ofiar ustalono w 5 410 przypadkach.

Braknie żalu na wszystkie krzyże

Miednoje, miejsce ostatecznego spoczynku polskich policjantów więzionych w Obozie Specjalnym NKWD w Ostaszkowie, jest największą polską nekropolią policyjną. Przez lata było miejscem zapomnianym. Po przywróceniu go pamięci, rodziny zamordowanych i państwo podjęły działania, aby „doły śmierci” stały się mogiłami, a miejsce spoczynku – cmentarzem wojennym. Starania te zostały zwieńczone 2 września 2000 r. uroczystym otwarciem i poświęceniem trzeciego, największego cmentarza ofiar zbrodni katyńskiej. Spoczywa na nim ponad 6 tys. jeńców obozu NKWD w Ostaszkowie.

Na spóźniony o 60 lat pogrzeb do Miednoje przybyła czterystuosobowa delegacja rodzin pomordowanych. Oficjalnej delegacji państwowej

przewodniczył ówczesny Prezes Rady Ministrów RP Jerzy Buzek oraz przedstawiciele Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, parlamentu, generacji i korpusu oficerskiego wszystkich formacji wojskowych i uzbrojonych. Ceremoniału wojskowego dopełniła kompania honorowa Policji.

Funkcjonariusze Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego zamordowani przez NKWD wiosną 1940 r. doczekali się wreszcie godnego pochówku. Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje jest przejmującym znakiem policyjnej pamięci. Ale dowodów pamięci jest znacznie więcej. Są nimi inne policyjne mogiły, zarówno w Polsce, jak i na obczyźnie.

Następnym miejscem spoczynku policjantów zamordowanych przez NKWD, jest Polski Cmentarz Wojenny w Kijowie-Bykowni – zbudowany w latach 2011-2012 z inicjatywy Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Na cmentarzu w zbiorowych mogiłach spoczywają szczątki polskich obywateli z Ukraińskiej Listy Katyńskiej.

Jest to czwarty cmentarz katyński po otwartych w roku 2000 cmentarzach w Lesie Katyńskim, Miednoje i Charkowie. W dołach śmierci spoczywa 3435 ofiar, w tym, jak szacują historycy, ok. 900 funkcjonariuszy Policji II RP.

Wobec tego, iż nie wszystkie mogiły zostały odnalezione, ich symbolem został Grób Policjanta Polskiego – Miejsce Pamięci Narodowej, który powstał z inicjatywy Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.” i znajduje się na terenie Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Uroczyste odsłonięcie i poświęcenie Grobu Policjanta Polskiego miało miejsce 17 września 1993 r. W grobie zostały złożone prochy NN funkcjonariusza Policji II RP zamordowanego w Kalininie (Twer) wiosną 1940 roku.

Ważne znaczenie symboliczne ma również urna z prochami polskich policjantów i żołnierzy z mogił w Miednoje i Charkowie złożona 17 września 1991 r. w Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Pamięć o zamordowanych polskich policjantach kultywują m.in.: Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna 1939 r.”, Warszawskie Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna 1939” oraz Federacje Rodzin Katyńskich.

Pisanie to ciągle odkrywanie człowieka Słowem malowane

Z poetką policjantką Anną Zielińską-Brudek
rozmawia Ewa Jurkiewicz

Ile do tej pory napisałaś wierszy?

Ha, dobre pytanie. Te opublikowane da się zliczyć. Pierwszy tomik zawiera 44 wiersze, kolejny 41, kilkadziesiąt następnych ukazało się w almanachach i różnych czasopismach. W domowym archiwum mam kilka zeszytów zapisanych maczkiem. Są w nim pierwsze wiersze: wesołe rymowanki na akademie i białe strofy pełne strachu, rozczarowania oraz zwątpienia. Z sentymentem do nich sięgam choć wówczas byłam smutną, zagubioną panienką.

Twój pierwszy debiut?

W ubiegłym wieku. Pracowałam jako nauczycielka w małej wsi w woj. białkopodlaskim. Wystartowałam w ogólnopolskim konkursie poetyckim. Nadesłano z całej Polski ponad 400 wierszy, ale to ja zdobyłam I miejsce. Jeszcze do dziś brzmią mi słowa krytyka literackiego Mikulskiego „jesteś takim diamentem nieoszlifowanym”. I niech tak zostanie, choć teraz raczej kanciastym...

Potem Twoje życie nabrało szalonego tempa...

Zacęłam intensywnie dokształcać się w Białej Podlaskiej, godziłam pracę w redakcji ze studiami w Bydgoszczy. Szybko się usamodzielniałam i jestem wdzięczna za to rodzicom. Wszystko, co dobre wyniosłam z domu. Ojciec, choć już nie żyje jest dla mnie największym autorytetem na świecie.

Kiedy zrodziła się myśl o podjęciu pracy w policji?

Zdecydował przypadek. W 1991 roku ówczesny Komendant Wojewódzki Policji w Tarnobrzegu zaproponował mi stanowisko rzecznika prasowego. Po trzech miesiącach zastanawiania się, założyłam mundur. Służba w policji wyzwoliła upór, czujność i nauczyła trzymania się faktów. Nie wypłykała wrażliwości.

Trudno pogodzić pisanie z tak absorbującą pracą...

Nie żyję z układania wyrazów w strofy czy zdania. W każdej pracy trzeba dać z siebie wiele, ale są urlopy, dni wolne. Wtedy pracuję nad słowem. Pisanie jest sposobem wyrażania siebie oraz innych. To nie są pocałunki muz, natchnienie. Iskra boża to też za mało. Wiersz to drażnienie i szukanie prawdy, której nikt do tej pory nie znalazł. Jednak dzięki wyobrażeniom stajemy się bardziej odporni na wszystko, co boli i świadomości ograniczeń własnych i cudzych.

Czym dla ciebie jest tworzenie?

Wewnętrzną potrzebą wolności.

Pozyskałaś wielu czytelników, wśród policjantów także.

Ogromnie cieszę się ze spotkań autorskich, zawsze na nich pojawia się wielu ludzi. Najbardziej wzruszyłam się na spotkaniu opłatkowo-noworocznym z osobami niepeł-

nosprawnymi. Gdziekolwiek jestem podczas prezentowania swoich wierszy, nie zapominam, że jestem przede wszystkim policjantką pomagającą drugiemu człowiekowi. Ludzi nie da się oszukać udawaniem, że jest się kimś innym.

Co jeszcze sprawia Ci radość?

Pobył latem nad morzem w Świnoujściu, który jest dla mnie kawałkiem nieba.

Wszystkim czytelnikom policjantka Anna z Kielc dedykuje swój najnowszy wiersz:

Spowiadam się morzu
Raz w roku latem
spowiadam się morzu
z odcisków wspomnień.
Ze zmarszczonego trwania
wrośniętego pewnością
w odpływające fale.

Z nimi okopcone myśli,
a każde słowo w ogniu
wypróbowane
obmywa łza morza.
Zostaje smuga i to
dokonane za mną.

Każdego roku latem
zakotwiczony tu
promyk pożądania.
Ma słony smak.

O czym marzysz?

W pracy, żeby być bardziej skuteczną i przekonującą, a w domu – o własnym pokoju z biurkiem. Opiekuję się swoimi marzeniami i większość z nich się spełnia.

Twoja pasja pomaga ci...

...w uświadamianiu dzieci i dorosłych. W wydziale ruchu drogowego zajmuję się m.in. profilaktyką i edukacją. Skończyłam filologię polską, ten kierunek studiów ułatwia kontakty. Tworzenie pobudza moją wyobraźnię, inspiruje. Na spotkaniach, kampaniach uczę dzieci także poprzez edukacyjne układanki policjantki

Anki. Do dorosłych docieram innymi metodami, które mają też trafić do ich serc, tak jak wiersze.

Drażnią cię...

...portale społecznościowe, które w większości są szumem milionów rozmaitych słów i kończą swój żywot zaraz po ich przeczytaniu. Ja piszę listy do przyjaciół, będzie przykro, gdy poczta przestanie je wysyłać. Czytałam, że tak ma się stać za 12 lat!

Jak Cię odbierają koleżanki i koledzy z policji?

To pytanie mnie przerasta.

Anna Zielińska-Brudek

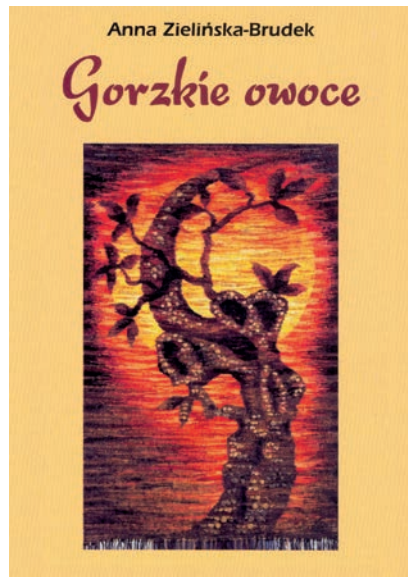
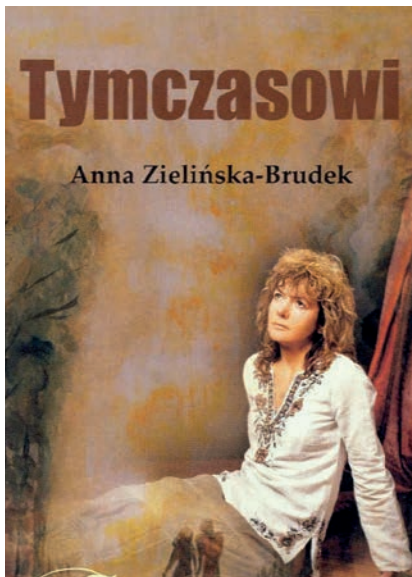
Urodziła się na Kielecczyźnie. Wcześniej pracowała między innymi, jako dziennikarka w „Słowie Podlasia” w Białej Podlaskiej oraz „Tygodniku Nadwiślańskim” w Tarnobrzegu. W latach 1991-99 była rzecznikiem prasowym Komendanta Wojewódzkiego Policji w Tarnobrzegu. Obecnie jest oficerem policji i zajmuje się profilaktyką w Wydziale Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

Wiersze publikowała w almanachach „Prezentacje i spojrzenia”. Zdobyła I nagrodę w ogólnopolskim konkursie poetyckim ogłoszonym przez Wojewódzki Dom Kultury w Białej Podlaskiej i redakcję „Słowa Podlasia”. W ogólnopolskim konkursie na reportaże o tematyce społecznej, ogłoszonym przez „Tygodnik Demokratyczny” pod hasłem „Człowiek Człowiekowi”, otrzymała wyróżnienie za cykl reportaży opublikowanych w „Tygodniku Nadwiślańskim”. W 2008 r. została nagrodzona we wspólnym konkursie Radia Kielce i „Świętokrzyskiego Kwartalnika Literackiego” publikacją opowiadania „Pokonać strach przed śmiercią”.

Pisze o wszystkim, szczególnie o tym, co boli, co cieszy, co ważne i co bez znaczenia. W jej tomikach są wiersze radosne, żartobliwe, ale także wstrząsające. Na jej autorskich spotkaniach zawsze gromadzą się tłumy. Po gromkich brawach, do autorki ustawia się długa kolejka z prośbą o dedykację. Sama poetka mówi, że cała jej twórczość dotyczy tego, co najbardziej dotyka człowieka. Jest współautorką książek: „Duszpaństwo policyjne” - 2009 r. oraz „Policjanci wczoraj i dziś” - 2011 r. Jej biogram znajduje się w „Encyklopedii Policji” - 2011r. Odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej, w 2012 roku otrzymała srebrną odznakę w podziękowaniu za zaangażowanie na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Autorka tomików poezji pt. „Gorzkie owoce” (2009 r.) oraz „Tymczasowi” (2012 r.). Prezentowała swoje wiersze na Warszawskiej Jesieni Poezji.

Fot.: arch. A. Zielińskiej-Brudek

Wśród czytelników

Biblioteczka

**NOWOŚCI
wydawnicze**

Wybrane techniczne środki przymusu bezpośredniego.
Paralizator elektryczny Taser X26 – cz. II.
Instrukcje postępowania

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE 1

Wybrane techniczne środki przymusu bezpośredniego

Paralizator elektryczny Taser X26 – cz. II
Instrukcje postępowania

KATOWICE 2013

Publikacja została stworzona głównie z myślą o przyszłych użytkownikach paralizatora elektrycznego Taser X26, dlatego też stanowi doskonałą lekturę zarówno dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego i kursów specjalistycznych, jak również dla policjantów pełniących służbę w jednostkach terenowych policji.

Opisane możliwości stosowania paralizatora zostały przedstawione w oparciu o własne doświadczenia zawodowe autorów oraz poparte własnymi spostrzeżeniami. Materiał dla swojej przystępności został dodatkowo wzbogacony fotografiami obrazującymi kolejne fazy wykonywanych czynności.

Rozkładanie i składanie pistoletu P-64.
Film na płycie CD

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE 2

Rozkładanie i składanie pistoletu P-64

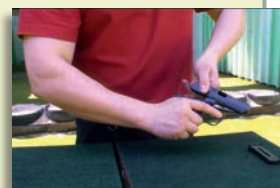

FILM
DYDAKTYCZNY

KATOWICE 2013

Film skierowany jest przede wszystkim do słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego, którzy po raz pierwszy mają styczność z pistoletem P-64.

Autor w sposób przystępny i zrozumiały przedstawił sposób rozkładania i składania pistoletu ze zwróceniem szczególnej uwagi na części składowe (elementy) broni, zachowanie kolejności wykonywanych czynności oraz bezpieczeństwo.

Rozkładanie i składanie pistoletu maszynowego typu PM-98 Glauberyt.
Film na płycie CD

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE 3

Rozkładanie i składanie pistoletu maszynowego typu PM-98 Glauberyt

FILM
DYDAKTYCZNY

KATOWICE 2013

Autorzy filmu chcą w prosty, czytelny i zrozumiały dla odbiorcy sposób pokazać poszczególne etapy rozkładania i składania pistoletu maszynowego typu PM-98 Glauberyt.

Podczas wykonywania poszczególnych czynności przekazywane są odbiorcy praktyczne wskazówki, na które powinien zwrócić uwagę, aby rozłożyć pistolet prawidłowo. Ponadto podczas rozkładania i składania opisywane są części składowe pistoletu.

Kontrola ruchu drogowego.
Wybrane zagadnienia

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE 4

Kontrola ruchu drogowego
Wybrane zagadnienia

KATOWICE 2013

W publikacji opisano przykładowe sytuacje, z którymi policjant służby prewencyjnej najczęściej spotyka się w czasie służby. Do każdej sytuacji podano również kompleksowe rozwiązanie, co i dlaczego powinien zrobić funkcjonariusz.

Policjant w swoich zadaniach ustawowych jest obowiązany do zapewnienia bezpieczeństwa oraz porządku w ruchu drogowym. W związku z tym ma prawo między innymi do legitymowania, sprawdzania i zatrzymywania uczestników ruchu drogowego.

Im większą wiedzę policjant opamięna na szkoleniu podstawowym, a także w ramach samokształcenia, tym większym profesjonalistą będzie pełnił służbę w terenie.

SZKOŁA POLICJI W KATOWICACH 2014

STYCZEŃ

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

LUTY

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

MARZEC

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

KWIECIEŃ

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

MAJ

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

CZERWIEC

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

LIPIEC

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

SIERPIEŃ

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

WRZESIEŃ

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

PAŹDZIERNIK

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

LISTOPAD

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

GRUDZIEŃ

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				